İŞKUR

2013

ADANA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ADANA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar:

Yalçın ORUÇ (Şef)	**yalcin.oruc@iskur.gov.tr**
Ergin DAĞLI (İş ve Meslek Danışmanı)	**ergin.dagli@iskur.gov.tr**
Gülden ÖZDEMİR (İş ve Meslek Danışmanı)	**gulden.ozdemir@iskur.gov.tr**
İbrahim FAKIOĞLU (İş ve Meslek Danışmanı)	**ibrahim.fakioglu@iskur.gov.tr**
Temuçin KAİN (İş ve Meslek Danışmanı)	**temucin.kain@iskur.gov.tr**

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla Çalışma ve İş Kurumu kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Adana İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Adana Valisi
Hüseyin Avni ÇOŞ

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 3.516 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

İl Müdürü

HAŞİM MEYDAN

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ iii
İÇİNDEKİLER v
ŞEKİLLER LİSTESİ ix
KISALTMALAR xi
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 9
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 9
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 9
EKONOMİK VERİLER 9
NÜFUS GÖSTERGELERİ 16
EĞİTİM GÖSTERGELERİ 23
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 25
İŞSİZLİK 28
İSTİHDAM 29
İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAYAN NUFUS 32
İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 34
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 35
İŞKUR'A YAPILAN BAŞVURULAR 35
İŞKUR'A KAYITLI İŞSIZLER 37
İŞKUR TARAFINDAN ALINAN AÇIK İŞLER 40
İŞKUR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTIRILEN İŞE YERLEŞTIRMELER 43
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 48
İŞKUR TARAFINDAN DÜZENLENEN KURSLAR 48
İKİNCİ BÖLÜM 49
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 50
AMAÇ VE YÖNTEM 50
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 52
İşyerleri ve Mevcut istihdam 52
Mevcut İstihdam Dağılımı 53

AÇIK İŞLER 57
AÇIK İŞ VEREN İŞYERLERİ 57
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 65
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 72
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler 72
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 73
SONUÇ 74
EKLER 79
Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 79
Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 82
Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar 82
Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 84
Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 85
Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 86
Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 91
İstihdamın Sektörel Dağılımı 93
Ek 4- Diğer Tablolar 95
Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları 95
Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları 96

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1.Sektörlere Göre Bölgesel Payları TR62 (%) 9
Grafik 2. Sektörlerin Yıllara göre GSKD İçindeki Payları, TR62 10
Grafik 3.Sektörlerin Yıllara göre GSKD İçindeki Payları, TR62 (%) 10
Grafik 4. Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2010 TR62-Türkiye 11
Grafik 5.Sabit Yatırım, Adana (Milyon TL) 14
Grafik 6.Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı, Adana 15
Grafik 7. Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı Adana-Türkiye (%) 16
Grafik 8. Adana Nüfus Dağılımı, 2012 17
Grafik 9.Yerleşim Yerine Göre Nüfus Adana-2012(%) 18
Grafik 10. Yerleşim Yerine Göre Nüfus Türkiye-2012 18
Grafik 11. .Adana İlinde Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı 19
Grafik 12.Yaş Bağımlılık Oranları 19
Grafik 13. Cinsiyete Göre Bağımlılık Oranları Adana-Türkiye, 2012 20
Grafik 14.Eğitim Düzeyine Göre Nüfus 2012 Adana- Türkiye 21
Grafik 15. Net Göç Hızı, Adana (‰) 22
Grafik 16. Yerleşim Yeri ve Cinsiyete Göre Genel-Mesleki Teknik Lise Oranları Adana, 2012 24
Grafik 17. Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus 2012,TR62 26
Grafik 18. Eğitim Durumuna Göre İş Gücüne Katılım Oranı TR62 (%) 27
Grafik 19. Geniş Yaş Gurubuna Göre İşgücüne Katılım Oranı TR62 (%) 27
Grafik 20.TR 62 Bölgesi Cinsiyete Göre İşsizlik Oranları 2004-2012 (%) 28
Grafik 21. TR 62 Bölgesi Eğitim Düzeyi ve Cinsiyete Göre İşsizlik Oranları, 2012(%) 28
Grafik 22. TR62 Bölgesi Cinsiyet ve Yaş dağılımlarına Göre İşsizlik Oranları (%) 29
Grafik 23. TR62 Bölgesi İstihdam Oranı 2004-2012 (%) 29
Grafik 24. TR62 Bölgesi Çalışanların İşteki Durumu, 2012 (%) 30
Grafik 25. TR62 Bölgesi Çalışanların İşteki Durumu, 2012 31

Grafik 26. TR62 Bölgesi Kayıtlı ve Kayıt Dışı İstihdamın Eğitim Durumu ve Cinsiyetlere Göre 31

Grafik 27. TR62 Bölgesi Kadın-Erkek İstihdamının Katılım Oranları, 2012 (%) 32

Grafik 28. TR 62 Bölgesinde İstihdama Katılanların Cinsiyetlere ve Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı (%) 32

Grafik 29. TR62 Bölgesi Cinsiyet ve Eğitim Durumlarına Göre İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus, 2012 34

Grafik 30. 2008-2012 Yılları Arasındaki Başvuranlar, Adana 35

Grafik 31. Adana İlinde 2008-2012 Yılları Arasında Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi 37

Grafik 32. Adana İlinde Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Yüzde Dağılımı (%) 39

Grafik 33. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları, Adana (%) 40

Grafik 34. Adana İlinde Yıllara Göre Açık İş Sayısı 40

Grafik 35. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı (%) 42

Grafik 36. Adana İlinde 2008-2012 Yılları Arasında İşe Yerleştirme Faaliyetleri 44

Grafik 37. Cinsiyet Bazında Eğitim Gören İşe Yerleştirmeler, Adana (%) 45

Grafik 38. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme (%) 46

Grafik 39. Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Dağılımı Adana (%) 47

Grafik 40. Sektörel Büyüklüklerinin Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 53

Grafik 41. Çalışan Sayılarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 54

Grafik 42. Meslek Gruplarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırması 56

Grafik 43. Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, Adana 56

Grafik 44. Açık İş Oranının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 60

Grafik 45. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranlarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 61

Grafik 46. Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 62

Grafik 47. Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler 64

Grafik 48. Açık İşlerin Aranma Kanallarının Türkiye ile Karşılaştırılması 64

Grafik 49. Temininde Güçlük Çekilen Meslek Gruplarının Türkiye İle Karşılaştırılması 67

Grafik 50. Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 69

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2008 11
Tablo 2. Kişi Başına GSKD TR62 12
Tablo 3. Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı % 12
Tablo 4. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (Sege-2011) 12
Tablo 5. Yatırım Teşvik Miktarları, 2012 (Milyon TL) 14
Tablo 6. Sektörlere Göre Yatırım Teşvikleri 14
Tablo 7. Kamu Yatırımları, 2012 15
Tablo 8. Kurulan-Kapanan Şirket İstatistikleri 16
Tablo 9. Yıllara Göre Yerleşim Yerine Göre Nüfus 17
Tablo 10. Eğitim Düzeyine Göre Nüfus 20
Tablo 11. Net Göç ve Net Göç Hızı Adana 21
Tablo 12. Adana İlişkin Göç Verileri, 2012 22
Tablo 13. Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı 23
Tablo 14. Ortaöğretimde Kayıtlı Öğrenci Sayısı 23
Tablo 15. Kurumsal Olmayan Nüfusun Yıllar ve Cinsiyete Göre İşgücü Durumu 25
Tablo 16. İşgücüne Katılım Oranı 26
Tablo 17. Cinsiyet, Eğitim Durumlarına Göre İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus, 2012-TR62. 33
Tablo 18. İşgücüne Katılım Oranı, İşsizlik Oranı, İstihdam Oranı 34
Tablo 19. 2012 Yılında Başvuranların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları 35
Tablo 20. 2012 Yılında En Fazla Başvuru Alınan Meslekler 36
Tablo 21. 2012 Yılında En Fazla Başvuru Alınan Meslekler Ağırlığı 37
Tablo 22 En Fazla Kayıtlı İşsizin Bulunduğu İlk 20 Meslek 38
Tablo 23. Yaş Gruplarına Göre İşsiz Sayıları 39
Tablo 24. En Fazla Açık İş Bulunan İlk 20 Meslek 41
Tablo 25. En Fazla Açık iş Bulunan İlk 20 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı 41
Tablo 26 Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı 43
Tablo 27. Adana İlinin Sosyal Durumlara Göre Açık İşlerin Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 43
Tablo 28. Eğitim Durumlarına Göre Adana İlinde İşe Yerleştirmeler-2012 44

Tablo 29. En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan 20 Meslek 45
Tablo 30. Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Dağılımının Türkiye İle Kıyaslanması..... 47
Tablo 31. Sosyal Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler, 2012..... 48
Tablo 32. Eğitim Durumlarına Göre Cinsiyet Bazında İşsizlik Ödeneği Hak Edenler..... 48
Tablo 33 Düzenlenen Kurs Ve Katılımcı Sayıları 49
Tablo 34. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012) 51
Tablo 35. İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü Ve Sektörel Dağılımı 52
Tablo 36. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları ADANA 54
Tablo 37. Sektörlere Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlığı..... 55
Tablo 38. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, ADANA..... 55
Tablo 39. Çalışanların Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı 57
Tablo 40. Açık İşlerin Ekonomik Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı..... 58
Tablo 41. Açık İşveren İşyerleri..... 59
Tablo 42. Açık İşlerin Ekonomik Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı..... 59
Tablo 43. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler..... 60
Tablo 44. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı 62
Tablo 45. En Çok Talep edilen İlk 5 Meslekte talep Edilen eğitim Düzeyi 63
Tablo 46. En Çok Talep Edilen İlk 5 Meslekte Talep Edilen Eğitim Düzeyi..... 63
Tablo 47. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Dağılımı, ADANA 65
Tablo 48. Sektörlere Göre Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısının Türkiye İle Kıyaslanması 66
Tablo 49. Adana İli İçin Temininde Güçlük Oranı Ve Açık İş Dağılımı..... 67
Tablo 50. Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 68
Tablo 51. Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi 69
Tablo 52. Adana İli ve Türkiye'nin Sektörlere Göre Yılsonu ve Haziran 2014 İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranının Kıyaslanması 70
Tablo 53. Meslek Gruplarına Göre Net İstidam Beklentisi 71
Tablo 54. En fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslek 72
Tablo 55. En Fazla İstihdam Azalışı Eklenen 20 Meslek 73

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Adana ilinin içerisinde yer aldığı TR62 bölgesinde genel ekonomik duruma bakıldığında, sektörlerin GSKD içindeki payları Tarım sektöründe %6,8 Hizmetler Sektöründe %4,0 Sanayi sektöründe %3,2 pay almaktadır. Türkiye genelinde tarımdaki GSKD'nin %6,8'inin TR62 bölgesinde olması yüksek bir orandır. Sektörlere göre GSKD'de ise ilk sırada %63,2'lik bir oranla Hizmetler sektörü gelmekte olup, bu sektörü %20,9'luk oranla Sanayi ve %15,9'luk oranla Tarım sektörü takip etmektedir. Bölge içinde Tarım sektörünün ağırlığı GSKD içinde en düşük orana sahip olmasına rağmen, %15,9 ile Türkiye genelindeki Tarım oranın yaklaşık iki katıdır. TR62 bölgesinde 2004 yılında 20.120.741 TL olan GSKD, 2010 yılında 39.909.003 TL'ye yükselerek 2004-2010 yılları arasında %98.4'lük bir gelişme göstermiştir. Bölgedeki kişi başına GSKD artışı, Türkiye'ye ile 2004-2010 yılları arasında paralellik göstermektedir. 2010 yılında Kişi Başına GSKD Adana'da 10.734 ile Türkiye ortalamasından %20,0 daha düşüktür. Kişi Başına GSKD 2009 yılında Adana'da ve Türkiye'de TL cinsinden sabit kalmış, Dolar bazında ise ciddi bir düşüş göstermiştir. Adana ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 16.sırada bulunurken, yatırım teşviklerinden aldığı pay açısından yıllar içerisinde inişli çıkışlı bir tablo çizmektedir. Son 12 yılda sabit yatırımın 16.117 milyon TL ile en yüksek miktara çıktığı yıl 2010'dur. 2012 yılında sabit yatırımların miktarı sıralamasında Adana ili Türkiye genelinde 3.sırada yer almaktadır. 2012 yılında Adana ilinde yapılan sabit yatırımların %84 enerji sektöründe yapılmıştır. Kamu yatırımları açısından ise Adana ili 2012 yılında Türkiye genelinde 23. sırada bulunmaktadır. 2012 yılında kamu yatırımlarının %32,9 eğitim sektöründe yapılmıştır.

Adana ilinde kurulan ve kapanan şirket istatistiklerine bakıldığında 2012 yılında 2011 yılına göre kurulan şirket sayısı 439, kapanan şirket sayısında ise 38 azalma olmuştur. Kurulan şirket sayısında %37,5'lik, kapanan şirket sayısında %10,4'lük bir azalma olmuştur. 2012 yılı kurulan\kapanan şirket istatistiklerine göre en fazla değişim, %37,5'lik azalışla kurulan şirketlerde gerçekleşmiştir.

Türkiye geneline bakıldığında kurulan şirket sayısına göre 2011'de 7. sırada olan Adana ilinin 2012 yılında 8. sıraya gerilediği görülmektedir. Kapanan şirket sayısına göre ise 2011 yılında ve 2012 yılında 5. sırada yer almaktadır.

Adana ilinin demografik özelliklerine bakıldığında, 2012 yılı itibariyle, ilin toplam nüfusu 2.125.635 kişidir. Nüfusun %49,9'u erkek, %50,1'i kadınlardan oluşmaktadır. Adana ilinde çalışma yaşı (15-64) nüfus 1.430.097 kişidir. Bu grubun ilin toplam nüfusu içindeki oranı %67,3 dir. Adana ilinde toplam nüfusun %88,7'ü il veya ilçe merkezlerinde, %11,3'ü ise belde veya köylerde yaşamaktadır. 2011-2012 döneminde Adana ilinde ‰11,2 olarak gerçekleşen nüfus artış hızı, Türkiye ortalaması olan ‰13,5'in biraz altındadır. Göç oranlarına bakıldığında Adana'nın göç veren bir il olduğunu söylemek mümkündür. 2011-2012 yılında Adana'dan göç eden insanların net sayısı 13.367'dir. Adana ilinde çalışma yaşı nüfus oransal olarak Türkiye geneliyle aynı olsa da, ildeki çocukların (0-14 yaş nüfus) oranı, Türkiye genelinden yüksektir; yaşlıların (65 yaş üzeri nüfus) oranı ise Türkiye genelinden düşüktür. Dolayısıyla yaşlı bağımlılık oranı %9,2 ile %11,1 olan Türkiye genelinden düşüktür; genç bağımlılık oranı ise %39,5 ile %36,9 olan Türkiye genelinden yüksektir. Adana ilinde yaş bağımlılık oranı son beş yıldır düşme trendindedir; bağımlılık oranının yüksek olması kalkınmayı olumsuz etkileyeceği için, böyle bir düşüş trendi olumludur.

TR62 Bölgesinde eğitim durumuna göre kurumsal olmayan nüfusa ilişkin istatistiklere bakıldığında en çarpıcı nokta kurumsal olmayan nüfusun büyük bölümünün %60,1'i lise altı eğitimlerden ve %10,7'si okuma-yazma bilmeyenlerden oluşmaktadır. Adana ilinin eğitim düzeyine

göre nüfusuna bakıldığında büyük oranda (%22,1) okuma-yazma bilen fakat okul bitirmeyenlerden bulunduğu göze çarpmaktadır. Bunu ilkokul mezunları (%20,6) ile lise veya dengi okul mezunları (%18,8) izlemektedir. Yüksekokul/üniversite ve yüksek lisans/diploma sahibi çalışma yaşı nüfus ise toplam içerisinde sadece %8,2'lik bir orana sahiptir. Adana ilinde 2012/2013 öğrenim yılında genel ortaöğretimde okuyan toplam öğrenci sayısı 88.704 iken mesleki ve teknik ortaöğretimde okumakta olan toplam öğrenci sayısı 57.590'dir. Ortaöğretim okuyan toplam öğrenci sayısının 144.338'i şehirlerde 1.956'sı ise köylerde okumaktadır. Eğitim seviyesine göre okullaşma oranlarında ilkokuldaki brüt okullaşma oranı %108,9 net okullaşma oranı ise %99,4 olarak dikkat çekmektedir.

İşgücü arzına ilişkin mevcut veriler büyük ağırlıkla TR62 bölgesini kapsamaktadır. TR62 bölgesinde 15 ve yukarı yaştaki nüfus 2.700.000 kişidir. Bu nüfusun 1.350.000 kişilik kısmı işgücüne katılan, işgücüne katılanların ise 1.208.000 kişisi çalışanlardan oluşmaktadır. Bu durumda TR62 bölgesinde 2012 yılında işgücüne katılım oranı %50,0 istihdam oranı ise %44,7 olarak gerçekleşmiştir. İşgücünün içinde ve dışında bulunan en ağırlıklı nüfusun eğitim durumu lise altı derecesindedir.

TR62 bölgesinde işgücüne katılım oranlarına cinsiyete göre bakıldığında, kadınların işgücüne katılım oranı %28,5 iken, bu oran erkekler için %72,2'dir. Yaş açısından bakıldığında işgücüne katılımın 25-54 arası yaş gruplarında ağırlık kazandığı görülmektedir. Erkeklerde ve kadınlarda işgücüne katılımın en yüksek olduğu yaş aralığı 25-34'tür. İşgücünün ağırlıklı bölümünü %60,1'lik bir oranla lise altı derecede eğitimliler oluşturmakta, bunu %18,7'lik bir oranla lise ve dengi meslek okulu derecesinde eğitimliler takip etmektedir.

TR62 bölgesinde nüfusun % 50,0 işgücü piyasası dışındadır. İşgücü piyasası dışında kalan kadınların oranı % 71,5'le erkeklere ait % 27,8'lik oranın iki katından daha fazladır. Veriler eğitim düzeyi ile işgücüne katılım arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu durum erkekler ve kadınlar için yüksek öğrenim seviyesinde hayli belirgindir. Yüksek öğrenim diploması olan yaklaşık üç kadından biri (%28,6) ve sekiz erkekten biri (%13,9) işgücü piyasası dışındadır. Yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyine göre işgücü dışında bulunma oranı ve nedeni değişmektedir. 2012 yılı itibariyle TR62 bölgesinde işgücüne dahil olmayanlar için ilk sırada gelen neden ev işleri ile meşgul olmak %28,9, ikinci neden engelli, çalışamaz halde olanlar %17,0 ve üçüncü neden eğitim öğretim ise %16,9'dur. 20-54 yaş grubu açısından en büyük sebebin ev işleri olması, işgücüne katılmayanların büyük ölçüde kadınlar olduğunu göstermektedir.

TR62 bölgesi istihdam oranı 2011 yılı itibariyle %46,4'tür. Bu oran 2010-2012 yılları arasındaki en yüksek orandır. 2011 yılı itibariyle Adana ili Türkiye'de istihdam oranına göre il sıralamasında üst sırada bulunmaktadır. Bu durum TR62 bölgesinin istihdam oranı açısından Türkiye ortalamasının üzerinde olduğunu işaret etmektedir. 2012 yılında bölgede yaşayan erkeklerin üçte ikisi yani %65,5'i, kadınların ise sadece dörtte biri yani %24,6'sı çalışmaktadır. İstihdamın en yüksek olduğu yaş grubu hem erkekler, hem de kadınlar için 25-34'tür. 2012 yılı itibariyle, TR62 bölgesindeki geniş yaş grubunda istihdama katılım oranlarında en yüksek katılımın hem erkeklerde hem kadınlarda 25-34 yaş grubunda olduğu, en düşük katılımın ise hem kadınlarda hem erkeklerde 55+ da olduğu görülüyor. TR62 bölgesinde eğitim durumuna göre istihdama katılım oranında hem erkeklerde hem kadınlarda yükseköğretim mezunlarında olduğu en düşük istihdama katılım oranın yine hem erkeklerde hem kadınlarda okuma yazma bilmeyenlerde olduğu görülmektedir. Eğitim durumu artıkça istihdama katılımın oranının da artığı görülmektedir.

İstihdamın sektörlere göre dağılımına bakıldığında TR62 bölgesinde istihdamın, Türkiye genelinde görülen eğilime paralel olarak %52,6 ile hizmetler sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir. Sanayi sektörü TR62 bölgesinde toplam istihdamın %26,3'nü kapsamakta, bunu %21,1'lik istihdam ile tarım sektörü izlemektedir. 2004-2012 yılları arasında bakıldığında tarım, sanayi hizmetler

sektörlerinin istihdamında dalgalanmaların olduğu görülmesine rağmen 2012 yılının istihdam oranlarını 2004'teki istihdam oranlarına çok yakındır. İşteki durum açısından bakıldığında ücretli veya yevmiyeli çalışanların hizmet sektöründe, ücretsiz aile işçisi olarak çalışanların ve işveren veya kendi hesabına çalışanların ise tarım sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir. Tarım ve tarım dışı sektörleri olarak işteki duruma bakıldığında, tarım sektöründe ücretsiz aile işçiliğinde çalışan kadınların %64,2 olduğu görülmektedir. İstihdamın kayıtlılık durumuna göre erkeklerde kayıt dışılığın %42 kadınlarda ise bu oranın %62,1'dir. Kayıt dışılığın okuma yazma bilmeyenler erkeklerde %82,4 kadınlarda %93,3'e kadar çıktığı görülmektedir.

İŞKUR'a kayıtlı işgücü göstergeleri incelendiğinde 2011 yılında 42.425 kişi olan başvuru sayısı 2012 yılında 69.324 kişi olarak gerçekleşmiş olup artış oranı %63,4'tür. 2012 yılındaki toplam başvurunun %66,5'ini erkekler, %33,5'ini kadınlar oluşturmaktadır. 2012 yılında yapılan başvuruları eğitim durumuna göre değerlendirdiğimizde en çok başvurunun %45,6 ile ilköğretim mezunlarında olduğu görülmektedir. İŞKUR'a yapılan başvurularda ilk beş meslek Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı (Tanıtım), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır, Adana'da İŞKUR'a yapılan başvurular ilk beş meslekte Türkiye genelinde İŞKUR'a yapılan başvurularla paralellik göstermektedir. Yapılan başvuruların Adana'da %24,3'ü Türkiye'de 30,6'sı Beden İşçisi (Genel) mesleğine yapılmıştır. 2012 yılında Adana'da 43.444 erkek 27.693 kadın olmak üzere toplam 71.137 kayıtlı kişi bulunmaktadır. En fazla kayıtlı işsizin bulunduğu ilk beş meslek Adana'da Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Satış Elamanı (Tanıtım), Beden İşçisi (Temizlik) ve Temizlik Görevlisi Türkiye'de ise Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) Satış Elemanı (Tanıtım) ve Sekreter mesleklerinde bulunmaktadır. Kayıtlıların iş arama sürelerinde bir yıldan daha uzun zamandır iş arayanlarının oranı %48,1 olması kayıtlı işsizlerin yarısından fazlasının bir yıldan daha kısa sürede kendilerine uygun iş bulduklarını göstermektedir. Yaş gruplarına göre işsiz sayılarında en büyük kısmın 16.407 kişi ile 25-29 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin bitirilen eğitim durumuna göre %45,8'i lise altı %43,8'i lise ve dengi meslek okul mezunlarından oluşmaktadır. Adana ilinde açık iş sayıları 2008 yılında 3.836 iken özellikle 2010 yılından itibaren hızlı bir artış göstererek 2012 yılında 26.693 olarak gerçekleşmiş son dört yılda açık iş sayısı yaklaşık yedi katına çıkmıştır.

İŞKUR verilerine bakıldığında en fazla açık iş bulunan meslekler Adana'nın Türkiye ile paralellik gösterdiği görülmüştür. En fazla açık iş alınan ilk beş meslek Adana'da Beden İşçisi (Genel), Satış Elamanı (Tanıtım), Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi ve Gaz Altı Kaynakçısı iken Türkiye'de ise Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi, Satış Elemanı (Tanıtım), Büro Memuru (Genel). En fazla açık iş bulunan mesleklerde Beden İşçisi (Genel) Adana'da %30,6 Türkiye'de ise %37,0'lık bir orana sahip olması açık işlerin Adana'da Türkiye geneline göre daha nitelikli mesleklerde olduğunu söyleyebiliriz. Meslek gruplarına göre Nitelik Gerektirmeyen mesleklerde açık işler Türkiye'de %51,1 iken Adana'da %40,3 olması Adana'da Türkiye geneline göre açık işlerin daha nitelikli mesleklerde olduğunu başka bir veriyle doğrulamaktadır. Ana meslek gruplarına göre açık işlerde ikinci sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardan oluşmaktadır. Sektörlere göre açık işlerin dağılımında Diğer Hizmet Faaliyetleri Adana'da %11,1 Türkiye'de ise %9,1 ile birinci sırada yer alırken ikinci sırada Adana'da %4,5 Türkiye'de ise %8,6 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır. Adana'da Sosyal durumlarına göre açık işlerde 25.306 kişiyle %94,8 ile normal, 1.383 kişiyle %5,2'si engelli ve 4 kişiyle (%0,0) ile Eski Hükümlü-TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan)'dan oluşmaktadır. Türkiye'de Sosyal durumlarına göre açık işlerde %87,6 ile normal, %12,3'si engelli ve %0,1 ile Eski Hükümlü-TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan)'dan oluşmaktadır. Engelli kayıt oranında Adana'nın Türkiye oranından çok düşük olduğu dikkat çekmektedir.

Adana ilinde açık işlerin hızla artması ile birlikte işe yerleştirmelerde de hızlı bir artış görülmüştür. 2012 yılı İŞKUR verilerine göre 9.996'sı erkek ve 3.590'nı kadın olmak üzere toplamda 13,586 kişi işe yerleşmiştir. Adana ilinde işe yerleştirmelerin %88'i özel sektörde %12'si kamu sektörüne yapılmıştır. İşe yerleştirilen erkeklerin %91,0 özel sektöre %9,0 kamuya kadınlarda ise %79,4'ü özel sektöre %20,6'sı kamuya yapılmıştır. Eğitim durumuna göre işe yerleştirmeler en fazla %52,4 ile ilköğretim mezunlarıdır. Bunlarında %55,1 erkeklerden %44,9 kadınlardan oluşmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslekler ise Adana'da Beden İşçisi (Genel), Satış Elemanı (Tanıtım), Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi ve Gaz Altı Kaynakçısı iken Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi ve Satış Elemanı (Tanıtım)'dır. Meslek gruplarına göre işe yerleştirmelerde Adana'da %51,6 Türkiye'de ise %57,2 ile nitelik gerektirmeyen meslekler ilk sırada yer almaktadır. Sektörlere göre işe yerleştirmelerde %38,6 ile İmalat ilk sırada yer alırken ikinci sırada %12,4 ile Toptan ve Perakende yer almaktadır. Türkiye genelinde ise birinci sırada %28,0 ile imalat ikinci sırada %10,7 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır. Sosyal durumlarına göre 12.637 normal 945 engelli ve 4 Eski Hükümlü-TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan) kişi işe yerleştirilmiştir.

Adana'da 2012 yılı içinde 13.001 kişinin işsizlik ödeneği almaya hak ettiği tespit edilmiştir. Eğitim durumlarına göre erkeklerde en fazla ilköğretim mezunlarının kadınlarda ise lise mezunlarının hak ettiği görülmektedir.

İşgücü Yetiştirme Kurs/Programlarına bakıldığında: Adana'da 1.250 Kurs/Program açılmış ve 10.718 kişi bu kurs veya programlardan faydalanmıştır.

2013 yılı İPA kapsamında ziyaret edilen işyerlerine İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı açısından bakıldığında, toplam ziyaret edilen 3.516 işyerinin, 805'i 1-9 çalışanı olan, 2230'u 10-49 çalışanı olan, 481'i 50+ çalışanı olan işyerleridir. Sektörlerin büyüklükleri açısından Adana ve Türkiye paralellik göstermekte ve ilk sırada Toptan ve Perakende Ticaret ikinci sırada İmalat sektörü bulunmaktadır. Sektörlere göre çalışan sayılarında ise hem Adana'da hem Türkiye'de ilk sırayı İmalat sektörü almaktadır. Sektörlerin cinsiyete göre ağırlıklarında Adana'da erkeklerde en yüksek oran %96,3 ile Madencilik ve Taş Ocaklığında iken kadınlarda en yüksek oran %58,4 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal hizmet faaliyetlerindedir. Meslek gruplarına göre çalışan sayılarında Adana'da ilk sırada %20,1 ile Sanatkarlar ve ilgili çalışanlar iken Türkiye'de %19,7 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajında çalışanlardadır. Meslek gruplarına göre cinsiyet ağırlıklarında kadınların en yüksek orana ulaştığı meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olurken Erkeklerde ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleridir. Çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımında erkeklerde en yüksek oran %6,6 ile Beden İşçisi (Genel) iken kadınlarda en yüksek oran %6,5 ile Temizlik Görevlisi bulunmaktadır. Toplamda ise %5,7 oranıyla Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır.

Adana ilinde işyerlerine İPA kapsamında yapılan ziyaretler neticesinde referans dönemi (15 Haziran-30 Temmuz 2013) esas alınmak üzere toplam 3.516 işverenle görüşülmüş bu işverenlerin %25,2'si açık iş olduğunu belirtmiş toplamda 4.107 açık iş sayısı alınmıştır. Araştırmalar sonucuna göre Adana ilindeki açık iş oranı %3,2 iken oransal olarak en fazla açık iş bulunan sektörler sırasıyla; Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve son olarak Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerdir. Açık iş veren işyerlerine göre imalat sektöründe işyerlerinin %34,7 insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetlerinde %30,8 açık iş vermiştir. Açık işlerin sektörlere göre dağılımında %38,4 ile ilk sırada imalat, %20,8 ile ikici sırada Toptan ve Perakende Ticaret yer almaktadır. Meslek gruplarına göre açık işlerde %28,9 ile ilk sırada sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar alırken, %21,0 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ikinci sırada yer almaktadır. Meslek gruplarına göre açık iş oranlarının Türkiye ile karşılaştırılmasına bakıldığında en fazla açık iş bulunan mesleklerin paralellik gösterdiği göze çarpmaktadır. Bu meslekler Adana ili için ilk sırada Sanatkarlar ve İlgili

İşlerde Çalışanlar ikinci sırada Teknisyenler ve Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve üçüncü sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları yer almaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, ikinci sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve üçüncü sırada ise Hizmet ve satış elemanları görünmektedir. Mesleklere göre açık iş Dağılımı sırası ile Adana ilinde; Satış Danışmanı %5,8, Beden İşçisi (Genel) %4,7, Gaz Altı Kaynakçısı %3,1 şeklinde sıralanırken, Türkiye'de ise Makineci (Dikiş) %7,9, Beden İşçisi (Genel) %3,3 ve Güvenlik Görevlisi %3,2 ile yer almaktadır. Açık işlerin en fazla talep edildiği eğitim durumunda hem Adana'da (%24,0), hem Türkiye'de (%30,6) ilk sırada fark etmez, ikinci sırada da hem Adana'da (%22,6) hem Türkiye'de (%21,8) lise altı eğitim durumu istenmektedir. Açık işlerde en çok talep edilen becerilerde %77,3 ile ilk sırada Yeterli bilgi, %66,5 ile ikinci sırada Fiziki yeterlilik, %61,5 ile üçüncü sırada da takım çalışması yer almaktadır. En az talep edilen eğitim düzeyinin %6,7 ile Yabancı Dil olması dikkat çekmektedir. Açık işlerin aranma kanalları açısından Adana'da ilk sırada %68,3 ile İŞKUR yer alırken Türkiye'de %59,5 ile akraba-eş dost yer almaktadır. Açık işlerinde temininde güçlük çeken işyeri sayısı sektörlere göre ilk sırada İmalat ikinci sırada Toptan ve Perakende Ticaret Üçüncü sırada İnşaat yer almaktayken oransal olarak baktığımızda %63,9 ile ilk sırada İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada %54,3 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri, üçüncü sırada %53,2 ile imalat sektörü yer almaktadır. Temininde güçlük çekilen mesleklerde Adana ile Türkiye paralellik göstermekte ve ilk iki sırayı İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret yer almaktadır. Temininde güçlük çekilen meslek gruplarında Adana ile Türkiye Paralellik göstermekte ve ilk üç meslek sırasıyla aynıdır. Meslek grupları açısından temininde güçlük çekilme oranı Adana'da sırasıyla %35,1 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde çalışanlar, %19,0 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, %13,5 Hizmet ve Satış Elamanları şeklindedir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde Türkiye genelinde makineci (Dikiş), Güvenlik Görevlisi ve Garson meslekleri yer alırken Adana'da ise sırasıyla Satış Danışmanı, Gaz Altı Kaynakçısı ve Elektrikçi olarak görünmektedir. Açık işlerin temininde güçlük çekilme nedenlerinde Adana'da ve Türkiye'de ilk üç neden beceriye/niteliğe sahip elaman olmaması, iş tecrübesine sahip elaman olmaması, bu meslekte eleman olmaması şeklindedir.

Net istihdam değişim oranı beklentisi, Aralık 2013 itibariyle net istihdam artış beklentisi %4,2 iken bu beklenti Haziran 2014 itibariyle %3,8 düşmektedir. 2013 sonu itibariyle en yüksek net istihdam artış beklentisi sektörel oranlara göre (%12,7) Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, (%6,4) Toptan Ve Perakende Ticaret ve (%5,6) Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ilk üç sırayı almaktadır. 2014 yılında İmalat, İnşaat, Bilgi ve İletişim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Eğitim, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Su temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörlerindeki istihdam artış beklenmektedir. Aralık 2013 itibariyle istihdam artışı beklentisi %4,7 iken bu beklenti Haziran 2014 itibariyle %4,8'e artarak %0,1'lik bir artık gözlenmiştir. Adana'da 31 Aralık 2013 itibari ile Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) verilerine göre en büyük değişim %-21,8 ile su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve %12,7 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler de beklenmekte iken 30 Haziran 2014 için ise %7,3 ile Bilgi ve İletişim ve %6,9 ile Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerinde beklenmektedir. En fazla net istihdam değişimi beklenen meslek grupları 31 Aralık 2013 itibari ile %6,6 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve % 5,6 ile Hizmet ve Satış Elemanları iken 30 Haziran 2014 itibari ile %6,5 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve % 4,5 ile Hizmet ve Satış Elemanları şeklinde beklenmektedir.

Türkiye genelinde yürütülen araştırma kapsamında 31 Aralık 2013 itibari ile işyerlerinin beklediği istihdam artışı Türkiye için 263.906 iken Adana için bu değer 5.207 kişidir. En fazla

istihdam artışı beklenen ilk üç meslek sırasıyla 31 Aralık 2013 itibari ile Alçı Dekorasyon (Kartonpiyer), Temizlik Görevlisi, Satış danışmanı iken 30 Haziran 2014 tarihi itibari ile Alçı Dekorasyon (Kartonpiyer), Beden İşçisi (Genel), Satış danışmanı şeklindedir. En fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek sırasıyla 31 Aralık 2013 itibari ile İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle), Şoför Yük Taşıma, Kesimhane iken 30 Haziran 2014 tarihi itibari ile Beton ve Betonarme Kalıpçısı, Ambalajcı (makineyle), İş Makineleri Operatörü şeklindedir.

GİRİŞ

2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında Adana ilinde İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir. İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın amacı tüm ilçe ve köylerini de kapsayacak biçimde Adana ilinde işsizliğin azaltılması ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin işgücü talebini değişik boyutlarıyla tespit etmek ve işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemeye katkıda bulunmaktır. Böyle bir talep araştırması ile desteklenen Adana İşgücü Piyasası Analizinin özellikle işgücünün talep açısından ve gelecek kısa dönemde eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim düzeyinin ve becerilerinin tespit edilmesi, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi gibi hedefleri vardır. Bir bütün olarak bu rapor, işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

Adana İşgücü Piyasası Analizi Raporu iki bölümden oluşmaktadır. İşgücü piyasasını etkileyen unsurlardan genel ekonomik yapı, demografik özellikler ve eğitim durumu, genel işgücü göstergelerinden kurumsal olmayan nüfus, işgücü, işsizlik, istihdam, işgücüne dahil olmayan nüfus, il düzeyinde temel işgücü göstergeleri, İŞKUR'a kayıtlı işgücü göstergelerinden İŞKUR'a yapılan başvurular, kayıtlı işsizler, İŞKUR tarafından alınan açık işler, İŞKUR tarafından gerçekleştirilen işe yerleştirmeler, işsizlik ödeneği, İŞKUR tarafından düzenlenen kurslar raporun ilk kısmını oluşturmaktadır. Raporun ikinci bölümünde Adana ili işgücü piyasasını analiz etmeye yarayacak bileşenler incelenmektedir. Bu bileşenler işyerleri ve mevcut istihdam, açık işler, açık iş veren işyerleri, mesleklere göre açık iş dağılımı, temininde güçlük çekilen meslekler, istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler başlıkları altında toplanmaktadır. Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde ise işgücü piyasanın önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır.

Adana İşgücü Piyasası Analizi raporunda çeşitli kaynaklardan derlenen veriler kullanılmıştır. Genel ekonomik durum, demografik yapı ve eğitim durumuna ait verilerle, Adana ili işgücü piyasasında işgücü arzına ait veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından hazırlanan Genel Nüfus Sayımları ve Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Bu verilerden bir kısmı Adana iline özel olsa da, işgücü arzına ait birçok veri il bazında değil NUTS2 bölgelendirme sistemi çerçevesinde Adana ilinin yer almış olduğu TR62 bölgesi (Adana-Mersin) geneline ait verilerdir. Bu verilerin büyük çoğunluğu 2012 yılına aittir. Adana iline özel kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlere ilişkin en yeni veriler Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından 2012 yılı iller verilerinden temin edilmiştir. Raporun işgücü talebi ile ilgili bölümünde ise İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın sonucunda elde edilen veriler kullanılmaktadır. Araştırma çerçevesi Adana ilinde 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleri[1] ile sınırlıdır. İşyerleri listesi TÜİK'in 2012 yılı İşyeri Kayıt

[1] Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

Sistemi listesinden oluşturmuştur[2]. İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si[3] kapsama dahil edilmiştir[4]. Adana için İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın alan uygulaması Mayıs-Haziran 2013 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş, araştırmada yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar içerisinde işyeri cevap durumlarına göre ağırlıklandırma yapılmıştır. Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi[5] yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir.

[2] Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

[3] Madencilik ve taşocakçılığı; İmalat; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri; İnşaat; Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı; Ulaştırma ve depolama; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Finans ve sigorta faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; İdari ve destek hizmet faaliyetleri; Eğitim; İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri; Kültür,sanat,eğlence,dinlence ve spor; ve Diğer hizmet faaliyetleri.

[4] Kapsama dahil edilmeyen sektörler Tarım, orman, balıkçılık; Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik; Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri (Hanehalkları tarafından kendi kullanımlarına yönelik olarak ayrım yapılmamış mal ve hizmet üretim faaliyetleri); Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri.

[5] Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası, ekonomik ve demografik faktörlerden çok yakından etkilenir. Örneğin ekonomik gelişmeler, yatırımlar, nüfus ve nüfus artış hızı, göç ve eğitim, istihdamı ve dolayısıyla işsizliği doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, birinci bölümde işgücü piyasasının arka planını oluşturması açısından, Adana ilinin genel ekonomik durumu, demografik yapısı, nüfusun eğitim durumu ile genel işgücü göstergelerinden kurumsal olmayan nüfus, işgücü, işsizlik, istihdam, işgücüne dahil olmayan nüfus verileri ele alınacaktır.

EKONOMİK VERİLER

Sektörlere göre bölgesel paylara bakıldığında TR62 bölgesinin 2004-2010 yılları arasında oransal olarak en yüksek payı tarım sektörünün aldığı görülmektedir. 2010 yılında bölgesel paylara göre TR62 bölgesi sanayi sektörünün %3,2'ni, hizmetler sektörünün %4,0'ini ve tarım sektörünün %6,8'ni oluşturmasına rağmen, sektörlerin 2010 yılı GSKD içindeki paylarına bakıldığında tarım sektörü TR62 bölgesinin %15,9 karşılık gelmektedir.

Grafik 1.Sektörlere Göre Bölgesel Payları TR62 (%)

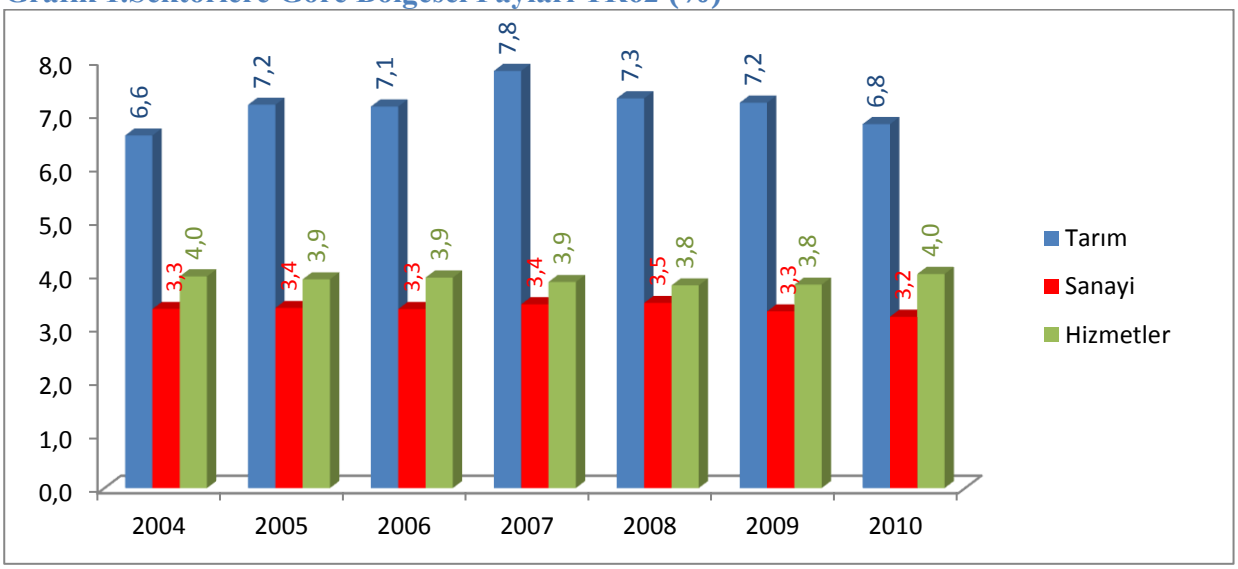

Kaynak: TUİK

Türkiye'de tarım ve sanayi sektörlerinin ağırlığı hizmetler sektörüne kayarken, Adana ilinin de içerisinde yer aldığı TR62 bölgesinde ağırlık sadece hizmetler sektörüne değil sanayi lehinde de artış göstermiştir. 2010 yılı itibariyle bölgede en yüksek Gayri Safi Katma Değer (GSKD) %63,2'lik oranla hizmetler sektöründe olmasına rağmen, bu sektör sanayi sektörünün de etkisiyle Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Tarım ise sektörlerin GSKD içindeki payları açısından en düşük ağırlığa sahip olmasına rağmen % 15,9 ile Türkiye oranının yaklaşık iki katıdır. 2004 yılına göre en yüksek oranlı artış ise hizmet sektöründedir.

Grafik 2. Sektörlerin Yıllara göre GSKD İçindeki Payları, TR62

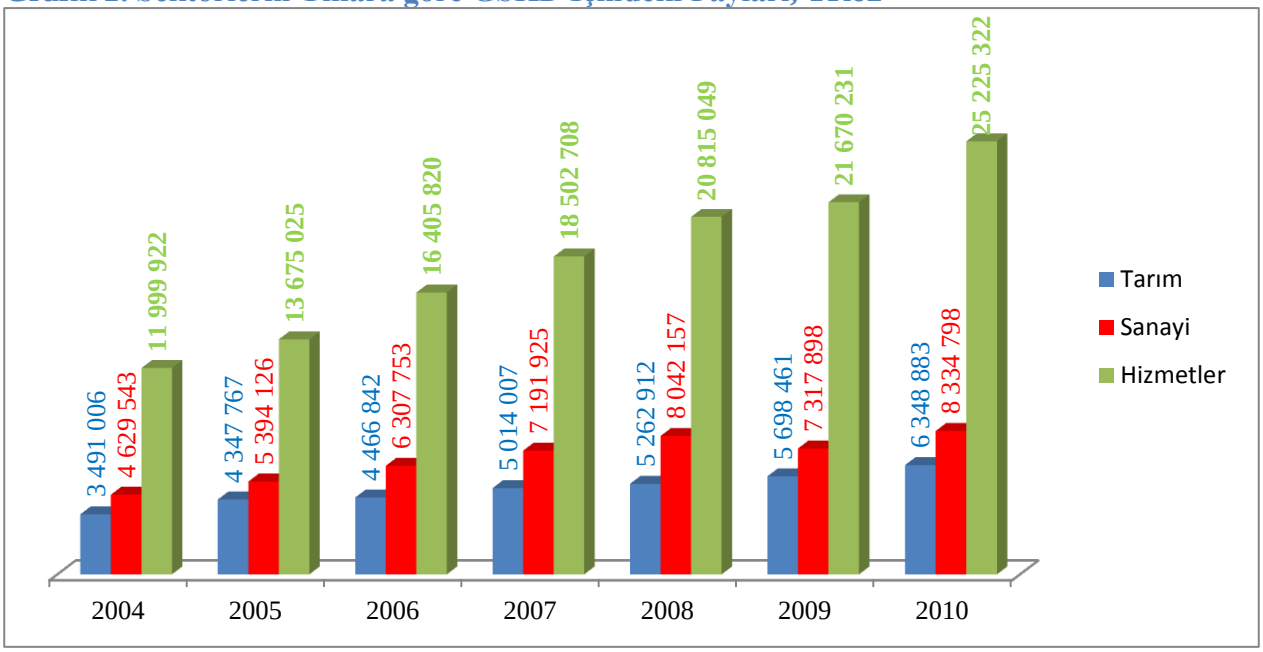

Kaynak: TÜİK

Grafik 3.Sektörlerin Yıllara göre GSKD İçindeki Payları, TR62 (%)

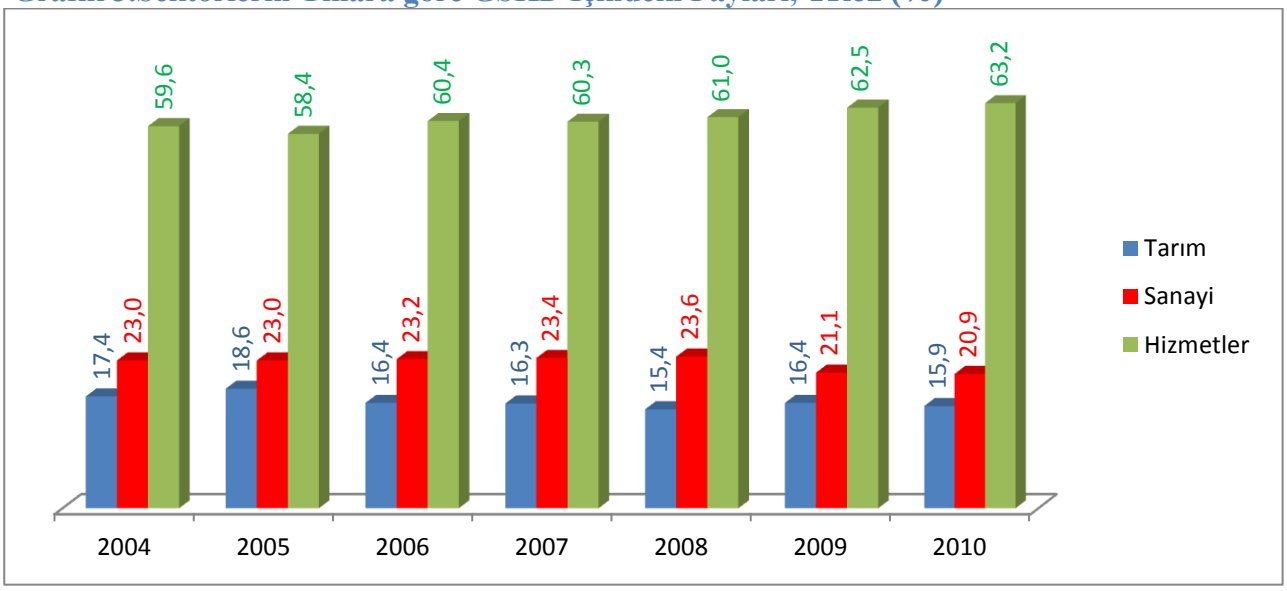

Kaynak: TÜİK

Sektörlerin GSKD içindeki paylarının sıralamasına bakıldığında TR62 bölgesi ile Türkiye'nin tüm sektörlerde paralellik gösterdiği görülmektedir. TR62 bölgesinde sanayi ve hizmetler sektörlerinin Türkiye oranından düşük, tarım sektörünün ise Türkiye oranının yaklaşık iki katı fazla olduğu görülmektedir. Bunun sebebi ise Çukurova Bölgesinde tarımsal alanların gelişmiş ve verimli olmasıdır.

Grafik 4. Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2010 TR62-Türkiye

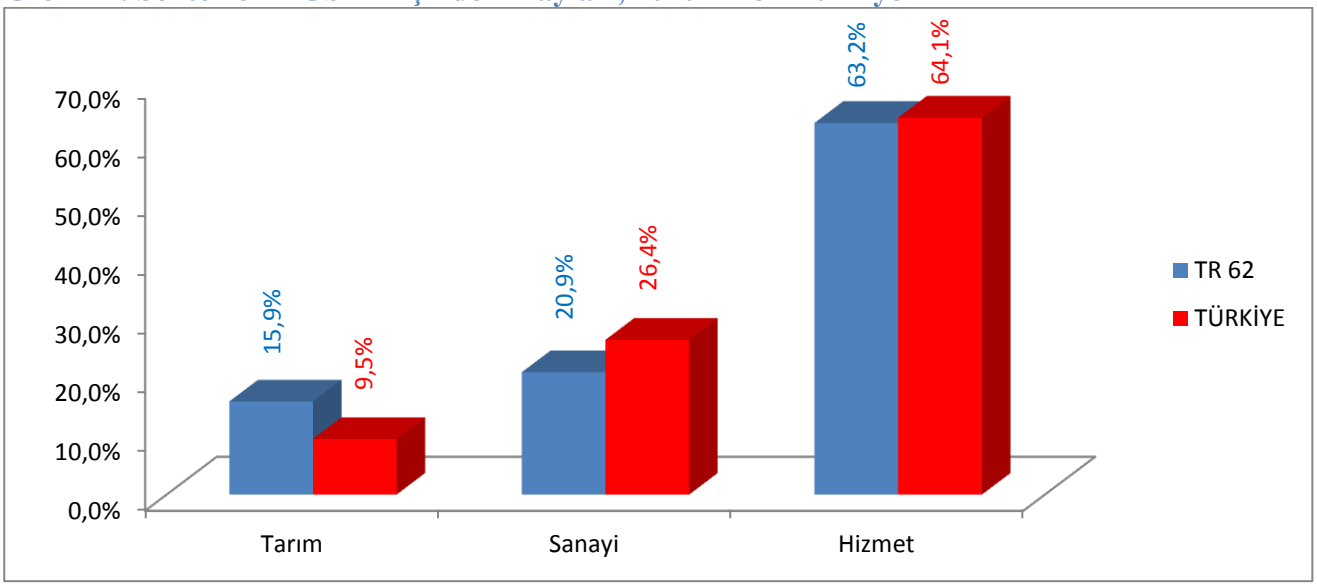

Kaynak: TÜİK

Sektörlerin GSKD içindeki payları incelendiğinde hizmetler sektörünün hem TR62 bölgesinde hem Türkiye'de 2004-2010 yılları arasında sürekli arttığı dikkat çekmekte, Tarım ve Sanayi sektörleri için ise 2009 yılının bir kırılma yılı olduğu görülmektedir. Türkiye'de ve TR62 bölgesinde 2008 yılına kadar düşüş eğilimde olan Tarım sektörünün 2009 yılında artığı, artmakta olan Sanayi sektörünün ise 2009 yılında düşüşe geçtiği dikkat çekmektedir. 2009 yılındaki global ekonomik krizin etkileri karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 1. Sektörlerin GSKD İçindeki Payları, 2004-2010

TR62							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TARIM	17,4	18,6	16,4	16,3	15,4	16,4	15,9
SANAYİ	23	23	23,2	23,4	23,6	21,1	20,9
HİZMET	59,6	58,4	60,4	60,3	61	62,5	63,2
TÜRKİYE							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TARIM	10,7	10,6	9,4	8,5	8,5	9,1	9,5
SANAYİ	28	28,1	28,2	27,8	27,2	25,3	26,4
HİZMET	61,3	61,3	62,4	63,7	64,3	65,6	64,1

Kaynak: TÜİK

Kişi başına GSKD TR62 bölgesi ile Türkiye'yi kıyasladığımız da, 2004-2010 yılları arasında TR62 bölgesinin Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir. 2004-2010 yılları arasında artış gösteren Kişi Başına GSKD'in 2009 yılında Türk Lirasında sabit kaldığı Dolarda ise ciddi bir düşüş gösterdiği dikkat çekmektedir. 2010 yılında GSKD Türkiye'de 13.406 TL iken TR62 bölgesinde 10.734 TL'dir. Kişi başına GSKD TR62 bölgesinde Türkiye genelinden %20.0 oranında daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Kişi Başına GSKD 2004-2010

Kişi Başına GSKD							
TR62 BÖLGESİ							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	5.821	6.691	7.674	8.569	9.431	9.461	10.734
USD$	4.065	4.965	5.327	6.593	7.363	6.121	7.147
TÜRKİYE							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020	12.000	13.406
USD$	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384	7.769	8.926

Kaynak: TÜİK

Kişi başına GSKD'nin bir önceki yıla göre artış miktarı incelendiğinde TR62 bölgesinin 2005-2010 yılları arasındaki artış oranı Türkiye ile paralellik göstermektedir. Bir önceki yıla göre en yüksek artış oranını TR62 bölgesinde 2005 yılında, Türkiye'de ise 2006 yılında gerçekleşmiştir. 2009 yılında bir önceki yıla göre TR62 bölgesinde Türk Lirasında sadece %0,3'lük bir artış, Dolarda %16,9'luk bir azalış, Türkiye'de Türk Lirasında %0,2'lik azalış, Dolarda %17,9'luk bir azalış dikkat çekmektedir. Burada 2009 yılındaki ekonomik krizin etkilerini çok ciddi bir şekilde görmekteyiz.

Tablo 3. Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)

TR62						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	14,9	14,7	11,7	10,1	0,3	13,5
USD$	22,1	7,3	23,8	11,7	-16,9	16,8
TÜRKİYE						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TL	14,1	15,5	11,5	11,9	-0,2	11,7
USD$	21,2	8,1	23,6	13,5	-17,2	14,9

Kaynak: TÜİK

İllerin Sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına bakıldığında 2011 yılı verilerine göre Adana ilinin 16. Sırada olduğu görülmektedir.

Tablo 4. İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (Sege-2011)

İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası	İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1	TRB11	Malatya	42
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50

TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			

Kaynak: TÜİK

2012 Yılının yatırım teşvik miktarlarına bakıldığında 89 belge adediyle Adana ili toplam 2 Milyon 837 Bin TL ile Türkiye genelinde 3.sıradadır. Adana'da yapılan sabit yatırım Türkiye genelinde yapılan 57 Milyon 688 Bin TL'lik yatırımın %4,9'una karşılık geldiği görülmektedir. 2012 yılında yapılan sabit yatırımlar sonucunda Adana'da 2.017 kişilik istihdam yaratılmış, bu da Türkiye genelindeki toplam istihdamın yaklaşık %1,4'üne karşılık gelmektedir.

Tablo 5. Yatırım Teşvik Miktarları, 2012 (Milyon TL)

		BELGE ADEDİ	SABİT YATIRIMLAR	İSTİHDAM	SABİT YATIRIM %	İSTİHDAM %
	TÜRKİYE GENELİ	4.330	57.688	146.887	100%	100%
1.	İZMİR	210	8.910	7.367	15,4%	5,0%
2.	İSTANBUL	573	5.010	18.245	8,7%	12,4%
3.	ADANA	89	2.837	2.017	4,9%	1,4%

Kaynak: TÜİK

Sabit yatırımların 2006-2012 yılları arsındaki dağılımına bakıldığında 2010 yılında çok ciddi bir artış dikkat çekmektedir. 2010 yılındaki 16 Milyon 15 Bin TL'lik yatırım son 7 yıldaki toplam yatırımın %63,7'sine karşılık gelmektedir ve bu sayı diğer yılların toplamından daha fazladır.

Grafik 5.Sabit Yatırım, Adana (Milyon TL)

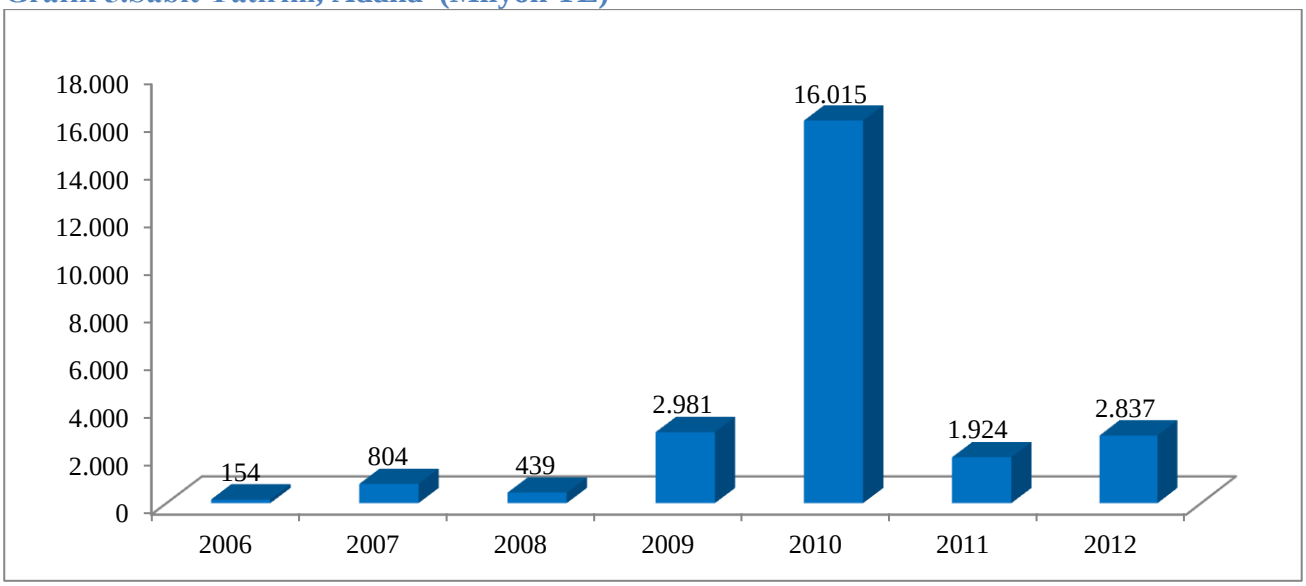

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

2012 yılında yapılan sabit yatırımları sektörlere göre incelediğimizde en fazla sabit yatırım hem yerli hem yabancı sermayede enerji sektöründe yapılmış olmasına rağmen en fazla istihdam, yerli sermayede 859 kişi ile imalat sektöründe, yabancı sermayede ise 120 kişi ile hizmetler sektöründe gerçekleşmiştir. Tarım ve madencilik sektörlerinde yabancı sermayede sabit yatırım yapılmamıştır.

Tablo 6. Sektörlere Göre Yatırım Teşvikleri, Adana

Sektörler	Sabit Yatırımların Toplamı (Milyon TL)		İstihdam Toplamı	
	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye
Enerji	1853	520	252	80
Hizmetler	113	20	601	120
İmalat	310	1	859	6
Madencilik	14	0	65	0
Tarım	6	0	34	0

Kaynak: TÜİK

2012 yılı kamu yatırımlarına bakıldığında Türkiye'de yapılan 44.434.287 TL yatırımın %0,6 sının Adana'ya yapıldığı görülmekte ve bu yatırımlar sonucunda Adana iller sıralamasında 23. sırada yer almaktadır. Yapılan diğer yatırımlara nazaran 2012 yılında Kamu Yatırımlarının oranının Adana ilinde daha az olduğu görünmektedir.

Tablo 7. Kamu Yatırımları, 2012

SIRA	İLLER	TOPLAM	TOPLAM %
	TÜRKİYE	44.434.287	100,0%
1.	ANKARA	3.553.371	8,0%
2.	İSTANBUL	2.559.243	5,8%
3.	ARTVİN	849.704	1,9%
23.	ADANA	265.061	0,6%

Kaynak: TÜİK

Adana ili kamu yatırımlarının dağılımı incelendiğinde en fazla yatırım %32,9 ile Eğitim sektöründe, en düşük yatırım %1,8 ile enerji sektöründe gerçekleşmiştir. Sabit yatırımlarda en fazla yatırım enerji sektöründe iken kamu yatırımında ise en düşük yatırımın enerji sektöründe gerçekleştiği görülmektedir.

Grafik 6.Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı, Adana

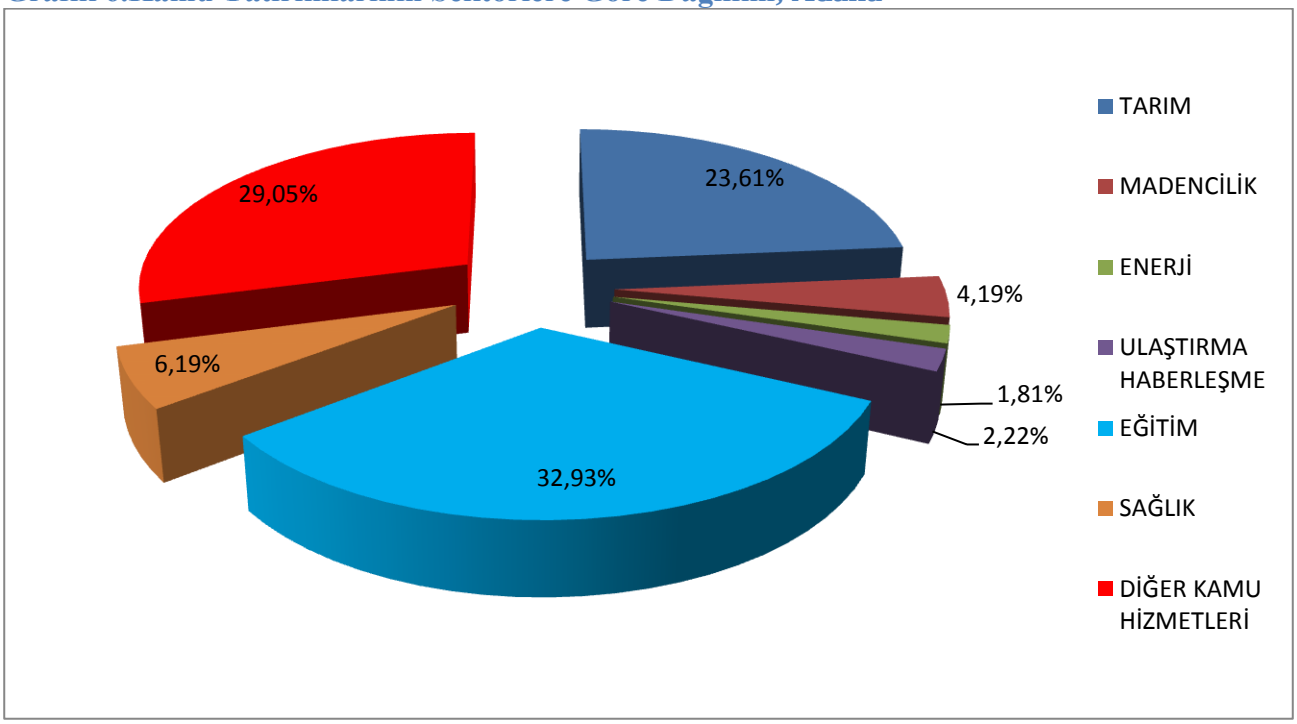

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Kamu yatırımlarının sektörel dağılımına bakıldığında, Türkiye ile Adana ili arasında yatırımlar açısından farklılıkların olduğu görülmektedir. Türkiye'de en fazla kamu yatırımı %31,2 ile Ulaştırma sektöründe iken bu oran Adana ilinde %2,2 ile altıncı sıradadır. Adana ilinde en fazla kamu yatırımı %32,9 ile Eğitim Sektöründe iken Türkiye'de bu oran %14,6 ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2012 yılında Adana ilinde İmalat, Turizm ve Konut sektörlerinde kamu yatırımı yapılmamış iken Türkiye'de düşükte olsa yatırım yapıldığı görünmektedir.

Grafik 7. Kamu Yatırımlarının Sektörlere Göre Dağılımı Adana-Türkiye (%)

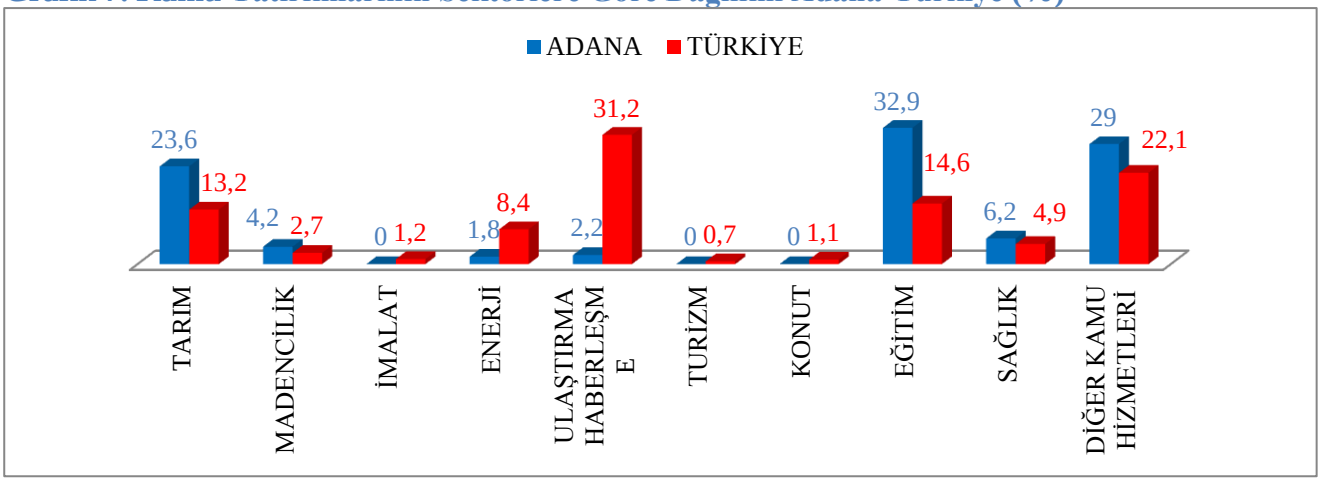

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Adana ilinde Kurulan-Kapanan işyeri istatistiklerine bakıldığında 2012 yılında, 2011 yılına göre aşağıdaki değişimler izlenmektedir.

- Kurulan şirket sayısı %37,5 azalmıştır.
- Kapanan şirket sayısı %10,4 azalmıştır.
- Kurulan kooperatif sayısı %8,3 artmıştır.
- Kapanan kooperatif sayısı %30,8 azalmıştır.
- Kurulan gerçek kişi işletme sayısı %5,1 azalmıştır.
- Kapanan gerçek kişi işletme sayısı %25,9 azalmıştır.
- Tasfiyeye giren şirket sayısı %16,7 azalmıştır.
- Tasfiyeye giren kooperatif sayısı %5,2 azalmıştır.
- Değişimin en fazla, kurulan şirket istatistiklerinde yaşandığı, şirket kurulma oranlarında büyük azalmalar olsa da kapanma oranlarında çok büyük oranda azalma olmadığı görülmektedir.

Tablo 8. Kurulan-Kapanan Şirket İstatistikleri

YILLAR	ADANA							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2011(OCAK-ARALIK)	1.171	12	1.250	604	38	365	39	884
2012(OCAK-ARALIK)	732	13	1.186	503	36	327	27	655

Kaynak: TÜİK

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasası ile demografik yapı arasında bir ilişki vardır. Çalışma çağı, nüfusun artması veya azalması istihdam ve işsizlik oranlarını doğrudan etkilemektedir. Örneğin Türkiye geneline bakıldığında işgücü piyasasının temel özelliklerinden birisi çalışma çağı nüfusunun istihdamdan daha hızlı artması ve artan nüfusa yeterli iş imkanlarının sağlanamamasıdır (DPT, 2007: 30)

Adana iline ilişkin 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sistemi Sonuçlarına bakıldığında, ilin toplam nüfusunun 2012 yılında 2.125.635 kişi olduğu görülmektedir. Bu nüfusu ile Adana ili Türkiye toplam nüfusunun %2,8'sini oluşturmaktadır. İlin nüfusu içerisinde kadın-erkek oranı birbirine çok yakındır: Nüfusun %49,9'ü erkek, %50,1'si kadınlardan oluşmaktadır.

Grafik 8. Adana Nüfus Dağılımı, 2012

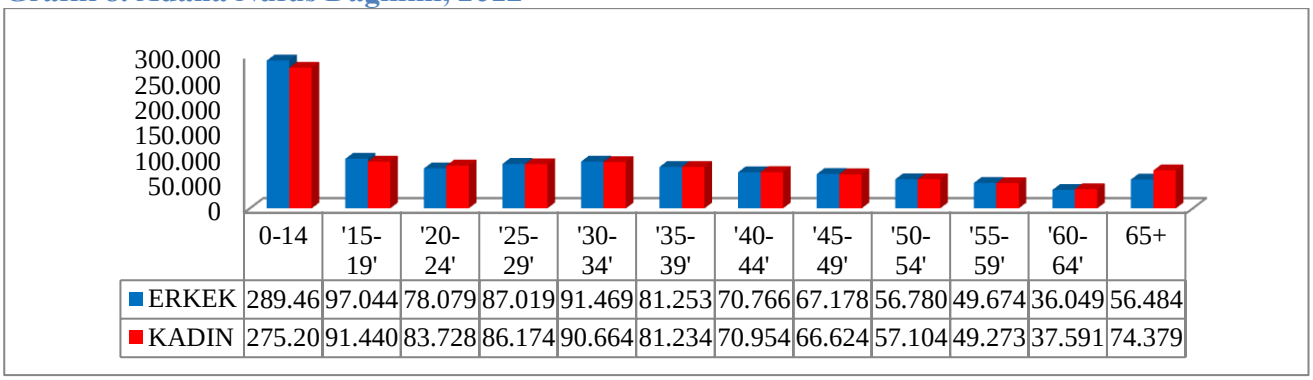

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Adana'da yerleşim yerine göre nüfusa bakıldığında 2009 yılında %87,5 olan il/ilçe merkezi nüfus köyden kente göçlerle 2012 yılında %88,7' e ulaşmıştır. Son dört yılda il/ilçe merkezleri nüfus oranın %1,2 artması kırsal kesimden kente iş bulmak amacıyla ciddi bir göçün olduğunu ve tarımdan sanayi ve hizmetler sektörüne doğru bir geçişin olduğunu göstermektedir.

Tablo 9. Yıllara Göre Yerleşim Yerine Göre Nüfus, Adana

	İl/ilçe merkezleri			Belde/köyler			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2009	1.805.145	900.605	904.540	257.081	129.035	128.046	2.062.226	1.029.640	1.032.586
2010	1.836.432	913.248	923.184	248.793	125.327	123.466	2.085.225	1.038.575	1.046.650
2011	1.864.591	929.442	935.149	244.214	123.431	120.783	2.108.805	1.052.873	1.055.932
2012	1.886.624	940.465	946.159	239.011	120.799	118.212	2.125.635	1.061.264	1.064.371

Kaynak: TÜİK

2012 yılı yerleşim yerine göre nüfus verileri incelendiğinde, nüfusun %88,7'si il/ilçe merkezlerinde toplanırken bunun %44,2'si erkeklerden %44,5'i de kadınlardan oluşmaktadır. Toplam nüfusun %11,3 belde ve köylerde yaşarken ve bunun da %5,7'sini erkeklerden %5,6'sının da kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Grafik 9 ile Grafik 10'u kıyasladığımızda Adana'daki şehirleşme oranının Türkiye'deki şehirleşme oranına göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Grafik 9.Yerleşim Yerine Göre Nüfus Adana-2012 (%)

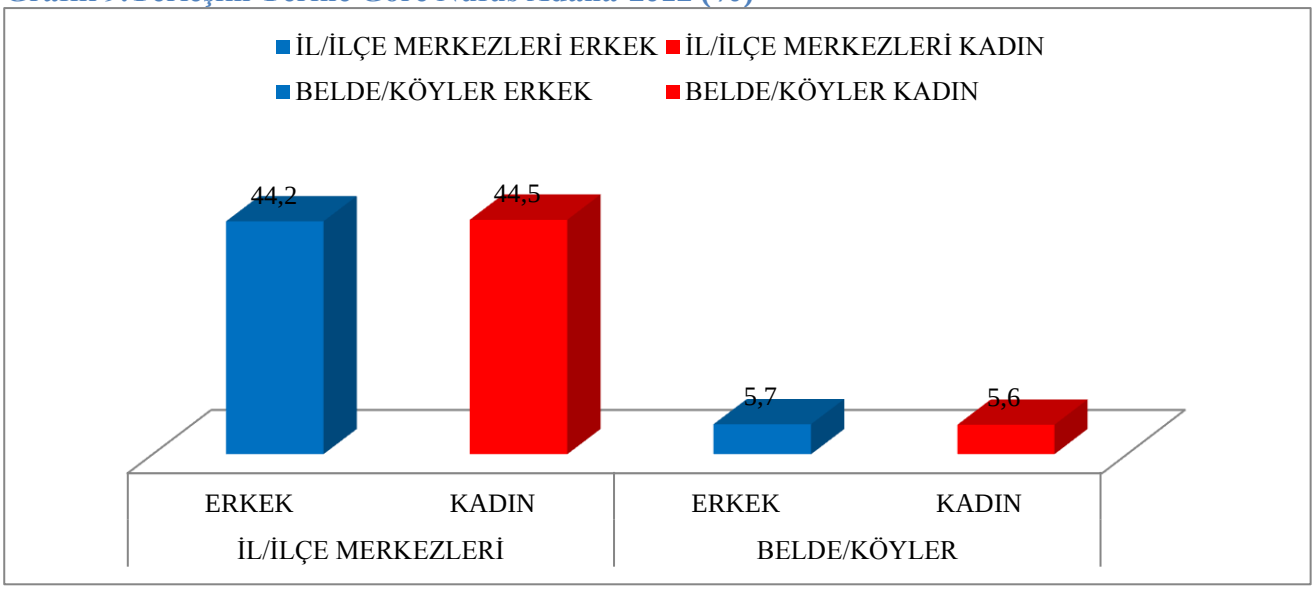

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye'de yerleşim yerine göre nüfusa baktığımızda nüfusun %77,3'nün il/ilçe merkezlerinde yaşadığı, %22,7 Belde ve köylerde yaşadığı görülmektedir. İl/ilçe merkezlerindeki nüfusun %38,8'i erkeklerden %38,5'i kadınlardan oluşmakta, belde ve köylerde ki nüfusun %14,4'ü erkeklerden %14,3' ü kadınlardan oluşmaktadır.

Grafik 10. Yerleşim Yerine Göre Nüfus Türkiye-2012

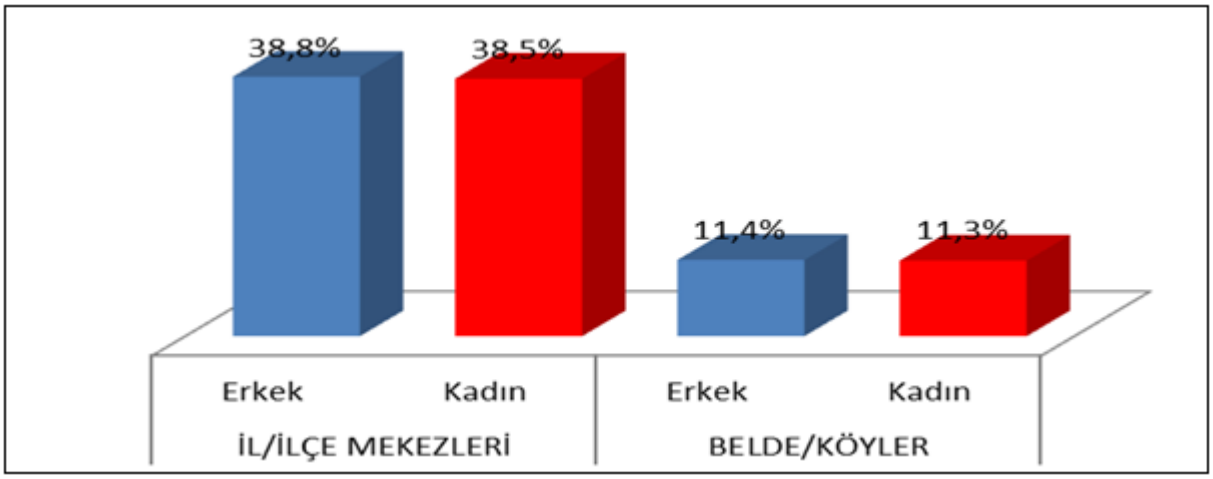

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2009-2012 Yılları arasında nüfusun geniş yaş gurubuna göre dağılımı incelendiğinde 15-64 ve 65+ nüfus oranın yıllar içerisinde artığı, 0-14 yaş nüfus oranının düştüğü görülmektedir. Çalışma nüfusunun yıllar içinde arttığı ve bu durumda Adana ilinde istihdama yönelik kamu stratejilerinin ve istihdam olanaklarının geliştirilerek artması gerektiği sorununu ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda 0-14 yaş nüfusunun düşerek 15-64 yaş ve 65+ nüfusun oranının artması Adana ilinin gittikçe yaşlanan bir nüfus yapısına sahip olduğunu göstermektedir.

Grafik 11. .Adana İlinde Nüfusun Geniş Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

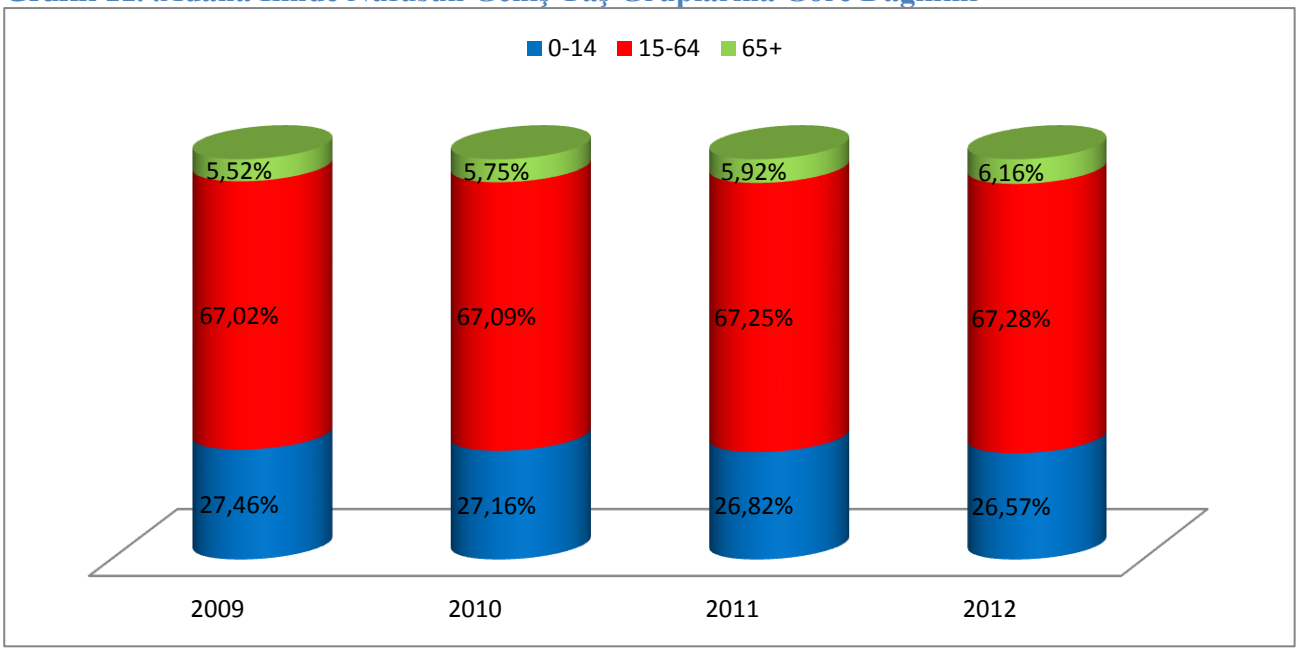

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2009-2012 yılları arasında yaşlı bağımlılık oranı %8,2'den %9,2'ye yükselmesi 65+ nüfusun 15-64 yaş nüfusuna oranla daha fazla arttığını göstermektedir. 2009 yılında %41 olan çocuk bağımlılık oranı 2012 yılında %39,5'e düşmüştür. Genel bağımlılık oranı 2009-2012 yılları arasında azalarak %49,2'den %48,6'ya gerilemiş Türkiye Genel bağımlılık oranı olan %48'e yaklaşmıştır. 2012 yılı yaş bağımlılık oranı incelendiğinde 15-64 yaş çalışma nüfusundaki her 100 kişinin, 9 yaşlı kişiye ve 39 çocuk olmak üzere toplam 48 kişiye baktığı görünmektedir.

Grafik 12.Yaş Bağımlılık Oranları

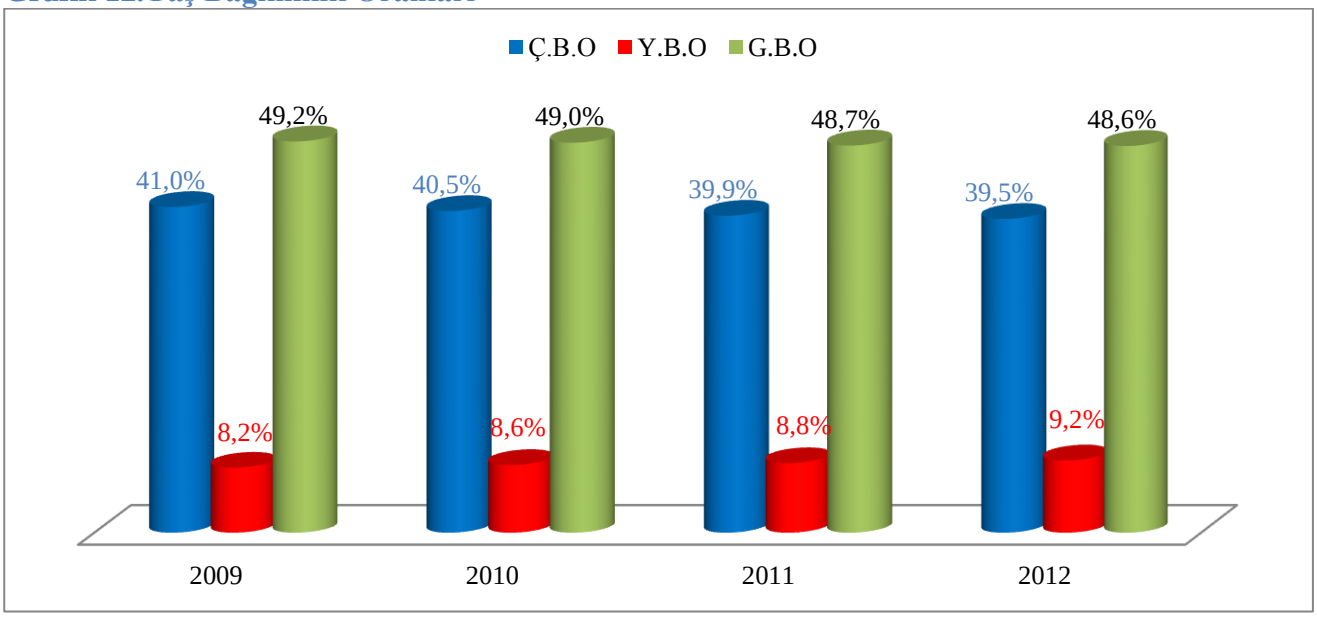

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Adana-Türkiye cinsiyete göre bağımlılık oranlarına baktığımızda, Adana ilinin yaşlı bağımlılık oranlarında erkeklerde %1,7 kadınlarda %2,3'lük bir farkla Türkiye oranlarından daha düşük olduğu dikkat çekmektedir. Çocuk bağımlılık oranında ise erkeklerde %3 kadınlarda %2,2'lik bir farkla Türkiye oranından daha yüksek olduğu görülmektedir.

Grafik 13. Cinsiyete Göre Bağımlılık Oranları Adana-Türkiye, 2012

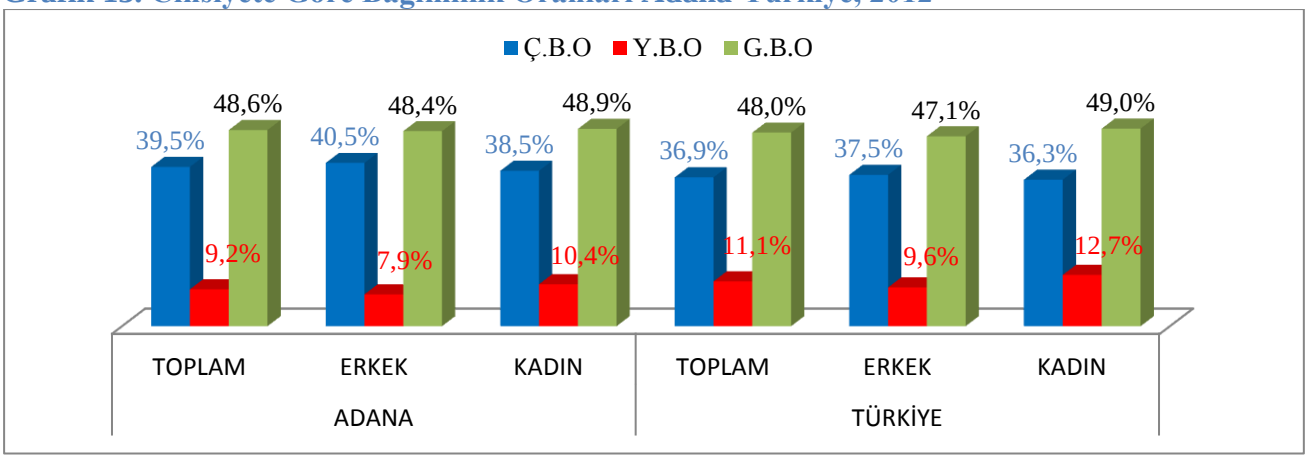

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Adana ilinde çalışma yaşı nüfusuna ilişkin eğitim istatistiklerine bakıldığında, en çarpıcı nokta nüfusun büyük bölümünün (%70,5) lise altı eğitimlilerden oluşmasıdır. Çalışma yaşı nüfusunun büyük bölümünün (%22,1) okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyenlerden oluştuğu görülmektedir. Bunu ilkokul mezunları (%20,6) ile ilköğretim mezunları (%18,6) izlemektedir. Adana ilinde çalışma yaşı nüfusunun %4,6'sı okuma yazma bilmeyen nüfustan oluşmaktadır. Yüksekokul veya Fakülte mezunu çalışma yaşı nüfusu ise toplam içerisinde sadece %8,2'lik bir orana sahiptir. Yüksek lisans mezunlarının oranı %0,5 doktora mezunlarının oranı ise %0,1'dir.

Tablo 10. Eğitim Düzeyine Göre Nüfus

Bitirilen eğitim düzeyi	ADANA			
	Erkek	Kadın	Toplam	%
Okuma yazma bilmeyen	14.737	72.692	87.429	4,6%
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	195.326	223.338	418.664	22,1%
İlkokul mezunu	170.369	221.015	391.384	20,6%
İlköğretim mezunu	202.415	150.891	353.306	18,6%
Ortaokul veya dengi okul mezunu	50.243	36.814	87.057	4,6%
Lise veya dengi okul mezunu	196.968	159.043	356.011	18,8%
Yüksekokul veya fakülte mezunu	88.185	66.805	154.990	8,2%
Yüksek lisans mezunu	5.165	3.787	8.952	0,5%
Doktora mezunu	1.666	1.096	2.762	0,1%
Bilinmeyen	18.975	17.207	36.182	1,9%
Toplam	944.049	952.688	1.896.737	100,0%

Kaynak: TÜİK

Bitirilen eğitim durumunun cinsiyete göre dağılımına bakıldığında en büyük farkın okuma yazma bilmeyen nüfusta olduğu görülmektedir. Okuma yazma bilmeyen nüfusun %83,1'nin kadınlardan %16,9'nun erkeklerden oluştuğu, genel anlamda ilkokul ve altı eğitim seviyesindeki nüfus oranlarının kadınlarda daha yüksek olduğu, ilköğretim ve üstü eğitim seviyelerinde oranların erkekler lehine değiştiği dikkat çekmektedir.

Adana ilinde okuma yazma bilen fakat okul bitirmeyen eğitim seviyesinde %22,1 ile Türkiye ortalamasının çok üstündedir, diğer bütün öğretim seviyelerinde Adana Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Özetle Adana ilindeki çalışma yaşı nüfusu Türkiye genelindeki çalışma yaşı nüfustan daha düşük eğitimlidir.

Grafik 14.Eğitim Düzeyine Göre Nüfus 2012 Adana- Türkiye

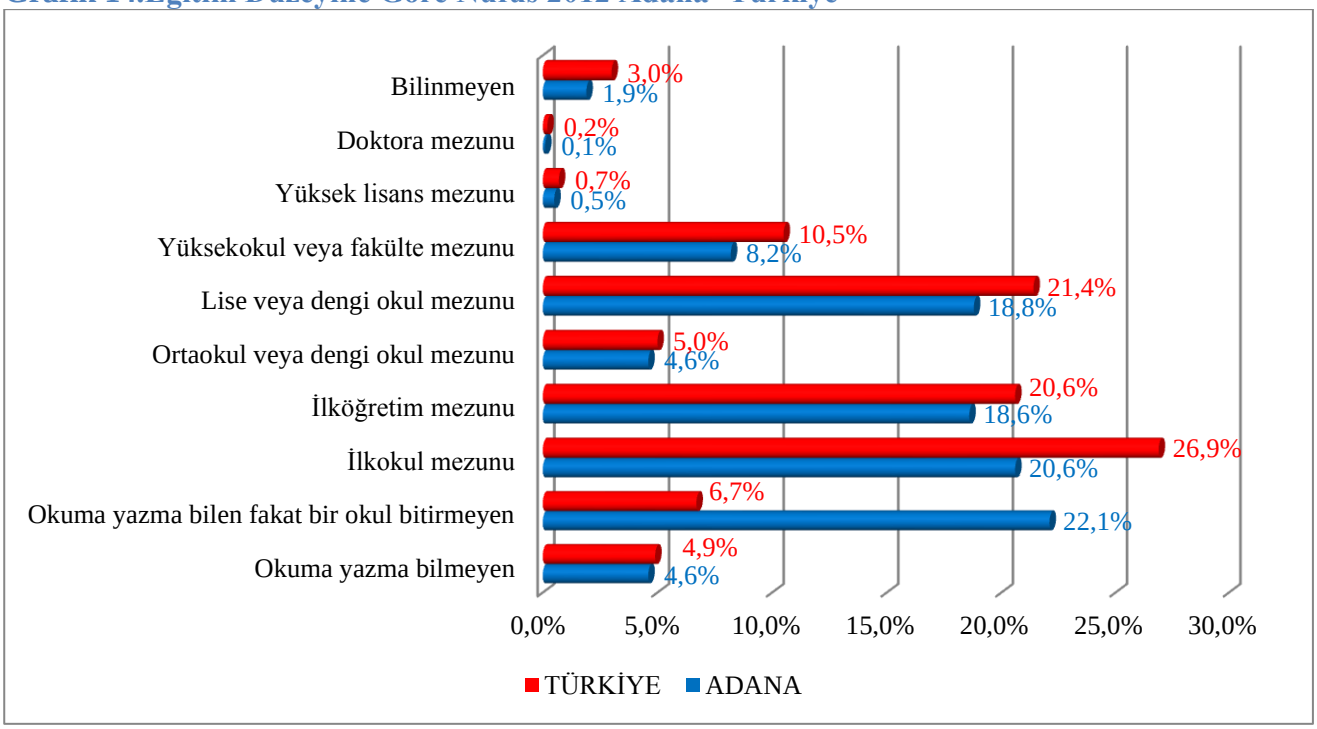

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Adana ili göç rakamlarına bakıldığında Adana'nın göç veren bir il olduğunu söylemek mümkündür. 2009-2012 yılları arasında Adana ilinin aldığı göçün 53.685 ile en yüksek olduğu yılın 2009, verdiği göçün 62.402 ile en yüksek olduğu yılın 2011 olduğu görülmektedir. Burada net göçün ve net göç hızının en yüksek olduğu yıl ise 2012 yılı olduğu tabloda görülmektedir.

Tablo 11. Net Göç ve Net Göç Hızı Adana

Yıllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı(‰)
2009	53.685	54.109	-424	-0,21
2010	53.096	57.402	-4.306	-2,06
2011	50.523	62.402	-11.879	-5,62
2012	45.927	59.294	-13.367	-6,27

Kaynak: TÜİK

2009-2012 yılları arasında Adana'da net göç ve net göç hızının negatif yönde yıldan yıla artığı dikkat çekmektedir. Bu da Adana ilinden göç edenlerin Adana'ya gelenlerden fazla olduğunu ve bu farkın yıllar içinde gittikçe arttığını göstermektedir.

Grafik 15. Net Göç Hızı, Adana (‰)

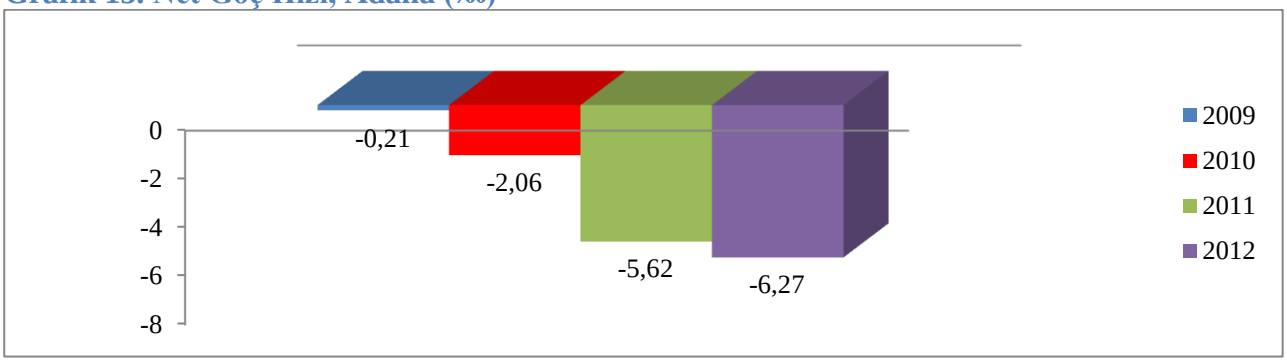

Kaynak : TÜİK, ADNKS Sonuçları

Adana ilinin en fazla göç aldığı ilk on ile baktığımızda İstanbul ve Ankara dışındakilerin çevre ve Güneydoğu illerinden oluştuğu, Adananın en fazla göç aldığı ve verdiği illerin genelde aynı iller olduğu dikkat çekmektedir. Adananın en fazla göç verdiği illere baktığımızda genelde istihdamın fazla olduğu büyük şehirlerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 12. Adana'ya İlişkin Göç Verileri, 2012

EN FAZLA GÖÇ ALDIĞI İLLER	EN FAZLA GÖÇ VERDİĞİ İLLER
MERSİN	İSTANBUL
İSTANBUL	MERSİN
ŞANLIURFA	ANKARA
OSMANİYE	ANTALYA
MARDİN	OSMANİYE
HATAY	HATAY
DİYARBAKIR	ŞANLIURFA
ANKARA	GAZİANTEP
GAZİANTEP	NİĞDE
KAHRAMANMARAŞ	İZMİR

Kaynak: TÜİK

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Eğitim seviyesine göre okullaşma oranları incelendiğinde ilkokulda brüt okullaşma oranının %108,9 olduğu dikkat çekmektedir. Bu oran ilkokulda okumakta olup ilkokul çağında olmayanların fazla olduğunu göstermektedir. İlkokulda net okullaşma oranının %99,4 olması ise ilkokul çağında olup okula gitmeyenlerin oranının %0,6 olduğunu göstermektedir. Eğitim kademesi arttıkça brüt ve net okullaşma oranının düştüğü görülmektedir. Genel ortaöğretim kademesinde brüt ve net okullaşma oranı kadınlarda erkeklerden fazla olduğu görülmektedir. İlkokul, ortaokul, mesleki teknik ortaöğretim de brüt ve net okullaşma oranı erkeklerde kadınlardan fazladır.

Tablo 13. Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı, Adana (%)

Okullaşama Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	108,9	109,3	108,4	91,4	94,5	88,2	57,3	54,2	60,6	34,1	40,3	27,6
Net	99,4	99,5	99,2	68,0	68,7	67,3	43,5	39,8	47,5	24,5	28,9	19,9

Kaynak: MEB

Ortaöğretim de okuyan toplam öğrenci sayısının %99,9'u şehirde %0,1 köyde okumaktadır. Orta öğretim toplam öğrenci sayısının %61,0'i genel lisede okurken mesleki ve teknik lisedeki oran %39'dur.

Tablo 14. Ortaöğretimde Kayıtlı Öğrenci Sayısı, Adana

	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	146.294	77.200	69.094
Şehir	144.338	76.005	68.333
Köy	1.956	1.195	761
Genel			
	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	88.704	87.219	1.485
Erkek	43.125	42.317	808
Kadın	45.579	44.902	677
Mesleki ve Teknik			
	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	57.590	57.119	471
Erkek	34.075	33.688	387
Kadın	23.515	23.431	84

Kaynak: MEB

Şehirde orta öğretimde okuyanların %52,7'si erkeklerden %47,3'ü kadınlardan oluşmaktadır. Köyde okuyanların ise %61,1'i erkeklerden %38,9'u kadınlardan oluşmaktadır. Grafikte en çarpıcı nokta şehirde Genel Lisede okuyan kadınların erkeklerden fazla olduğudur.

Grafik 16. Yerleşim Yeri ve Cinsiyete Göre Genel-Mesleki Teknik Lise Oranları Adana, 2012

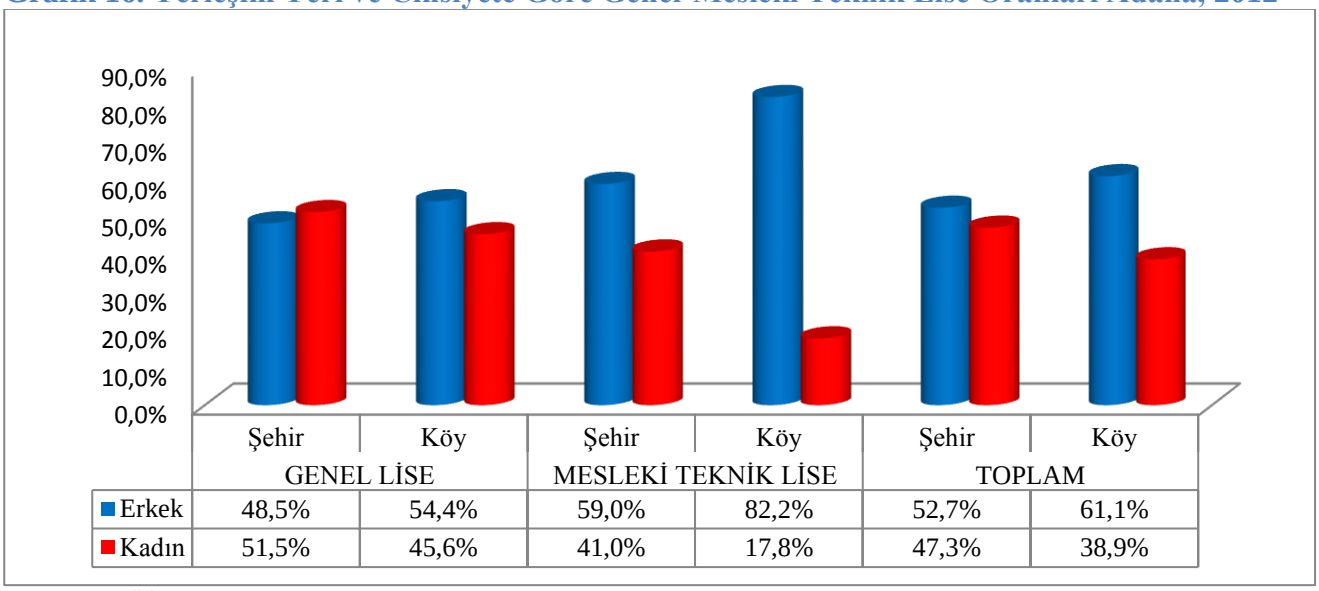

	GENEL LİSE		MESLEKİ TEKNİK LİSE		TOPLAM	
	Şehir	Köy	Şehir	Köy	Şehir	Köy
Erkek	48,5%	54,4%	59,0%	82,2%	52,7%	61,1%
Kadın	51,5%	45,6%	41,0%	17,8%	47,3%	38,9%

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane Halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Adana iline özel değildir; Adana, Mersin illerini kapsayan TR62 bölgesi bütününde mevcuttur. Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz Adana ili özelinden ziyade, bölgesel özellikleri yansıtmakla birlikte mümkün olduğu ölçüde Adana iline ait verilerle de zenginleştirilmeye çalışacaktır.

KURUMSAL OLMAYAN NÜFUS

TR62 bölgesi kurumsal olmayan nüfus verileri incelenip Türkiye ile kıyaslandığında 15 ve yukarı yaştaki nüfusun Türkiye'nin 2010 yılında %5,1'ne 2011 yılında %5,0'ne 2012 yılında %4,9'na karşılık gelmektedir.

Tablo 15. Kurumsal Olmayan Nüfusun Yıllar ve Cinsiyete Göre İşgücü Durumu,

			15 Ve Daha Yukarı Yaştaki Nüfus	İş Gücü	İstihdam	İşsiz	İş Gücüne Katılım	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı	İş Gücüne Dahil Olmayan Nüfus
TR62	2012	Toplam	2.700	1.350	1.208	143	50,0	10,6	44,7	1.349
		Erkek	1.328	959	870	89	72,2	9,3	65,5	369
		Kadın	1.372	391	338	53	28,5	13,7	24,6	980
	2011	Toplam	2.675	1.390	1.241	149	52,0	10,7	46,4	1.285
		Erkek	1.310	962	872	90	73,4	9,4	66,5	348
		Kadın	1.364	428	369	59	31,4	13,7	27,1	936
	2010	Toplam	2.660	1.408	1.173	235	52,9	16,7	44,1	1.252
		Erkek	1.315	977	828	149	74,3	15,3	63,0	337
		Kadın	1.345	431	345	86	32,0	19,9	25,7	914
TÜRKİYE	2012	Toplam	54.724	27.339	24.821	2.518	50,0	9,2	45,4	27.385
		Erkek	26.951	19.147	17.512	1.635	71,0	8,5	65,0	7.804
		Kadın	27.773	8.192	7.309	883	29,5	10,8	26,3	19.581
	2011	Toplam	53.593	26.725	24.110	2.615	49,9	9,8	45,0	26.867
		Erkek	26.320	18.867	17.137	1.730	71,7	9,2	65,1	7.453
		Kadın	27.273	7.859	6.973	885	28,8	11,3	25,6	19.414
	2010	Toplam	52.541	25.641	22.594	3.046	48,8	11,9	43,0	26.901
		Erkek	25.801	18.257	16.170	2.088	70,8	11,4	62,7	7.544
		Kadın	26.740	7.383	6.425	959	27,6	13,0	24,0	19.357

Kaynak: TÜİK

Kurumsal olmayan nüfusu eğitim durumuna göre değerlendirdiğimizde %60,1'nin lise altı, hemen ardından %18,7 lise ve dengi meslek lisesi mezunu olduğu görülmektedir. %10,7 ile okuma yazma bilmeyenlerin, %10,5 olan yükseköğretim mezunlarından fazla olduğu dikkat çekmektedir.

Grafik 17. Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus 2012,TR62

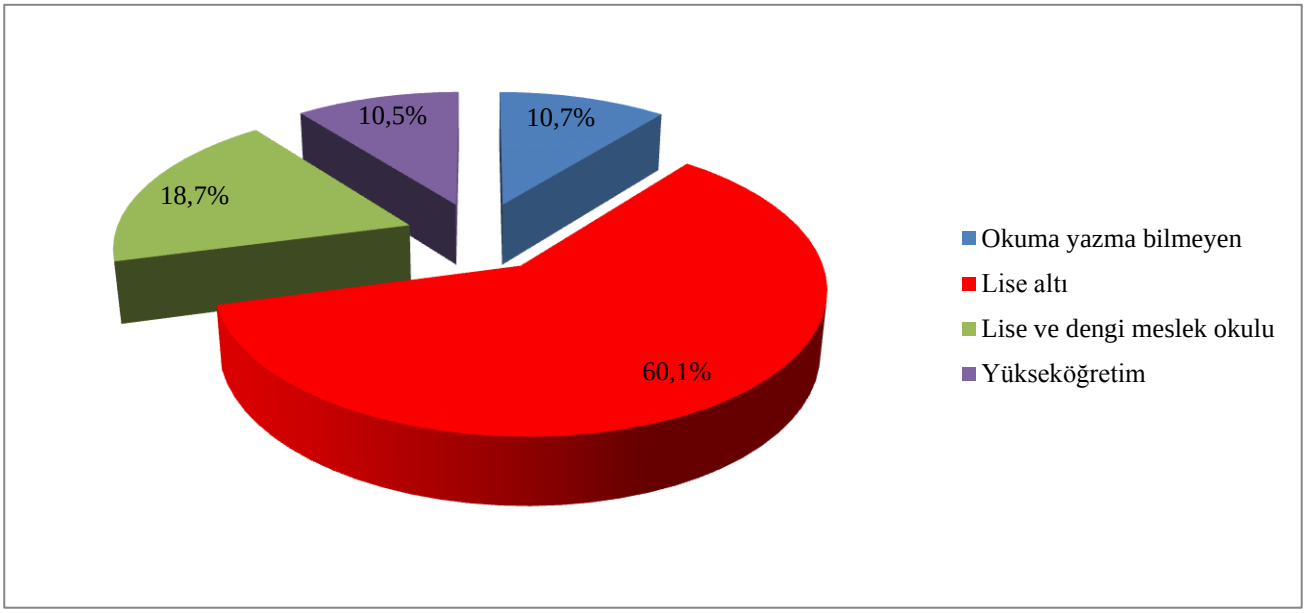

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

İŞGÜCÜ

İşgücüne katılım oranı TR62 bölgesinde 2004 yılından 2010 yılına kadar genelde artmış 2010 yılından sonra düşüş göstermiştir. En yüksek değerine ulaştığı 2010 yılında işgücüne katılım oranı %52,9 olarak gerçekleşmiştir. TR62 bölgesinde İşgücüne katılım oranı, 2004-2012 yılları içerisinde sadece 2004 ve 2005 yılında Türkiye oranından daha düşüktür.

TR62 bölgesinde erkeklerde işgücüne katılım oranını en yüksek değere ulaştığı yıl %74,5 ile 2009 iken kadınlarda %32,0 ile 2010 yılıdır. Türkiye genelinde erkeklerde işgücüne katılım oranının en yüksek değere ulaştığı yıl %71,8 ile 2011 iken kadınlarda 29,5 ile 2012 yılıdır. TR62 bölgesi ve Türkiye genelinde son yıllarda kadınlarda işgücüne katılım oranının artığı dikkat çekmektedir. Bunun nedeni olarak son yıllarda kadınlara yönelik istihdam politikalarının giderek artması olarak görülür.

Tablo 16. İşgücüne Katılım Oranı

	TR62			TÜRKİYE		
	GENEL	ERKEK	KADIN	GENEL	ERKEK	KADIN
2004	42,8%	69,9%	16,9%	46,3%	70,3%	23,3%
2005	45,1%	71,5%	20,1%	46,4%	70,6%	23,3%
2006	46,4%	71,5%	22,5%	46,3%	69,9%	23,6%
2007	47,9%	72,6%	24,4%	46,2%	69,8%	23,6%
2008	47,4%	71,5%	24%	46,9%	70,1%	24,5%
2009	51,6%	74,5%	29,2%	47,9%	70,5%	26%
2010	52,9%	74,3%	32%	48,8%	70,8%	27,6%
2011	52,0%	73,4%	31,4%	49,9%	71,8%	28,8%
2012	50,0%	72,2%	28,5%	50,0%	71%	29,5%

Kaynak: TÜİK

Eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranlarına baktığımızda hem erkeklerde hem kadınlarda eğitim seviyesi artıkça işgücüne katılım oranının artığı görülmektedir. Okuma yazma bilmeyen kadınların sadece %13,1'inin, yükseköğretim mezunu erkeklerin %86,1'nin işgücüne katıldığı görülmektedir. Kadınlarda yükseköğretim dışındakilerin işgücüne katılımının düşük olduğu dikkat çekmektedir.

Grafik 18. Eğitim Durumuna Göre İş Gücüne Katılım Oranı TR62 (%)

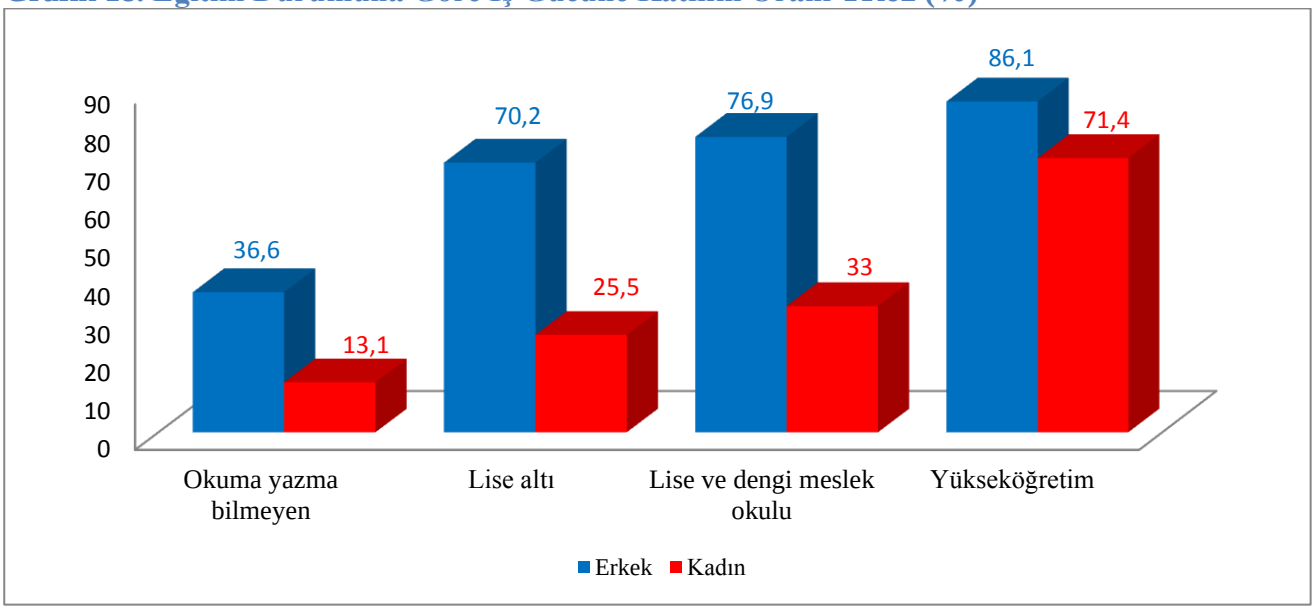

Kaynak: TÜİK

TR62 bölgesi geniş yaş gurubuna göre işgücüne katılım oranlarında hem erkeklerde hem kadınlarda işgücüne en yüksek katılımın 25-34 yaş gurubunda olduğu, arkasından yakın değerlerle 35-54 yaş gurubunun izlediği, en düşük işgücüne katılım oranın 55+ yaş gurubunda olduğu görülmektedir. En yüksek oranla 25-34 yaş grubunda erkeklerin %91,7'sinin en düşük oranla ise 55+ yaş grubundaki kadınların %10,3'nün işgücüne katıldığı görülmektedir.

Grafik 19. Geniş Yaş Gurubuna Göre İşgücüne Katılım Oranı TR62 (%)

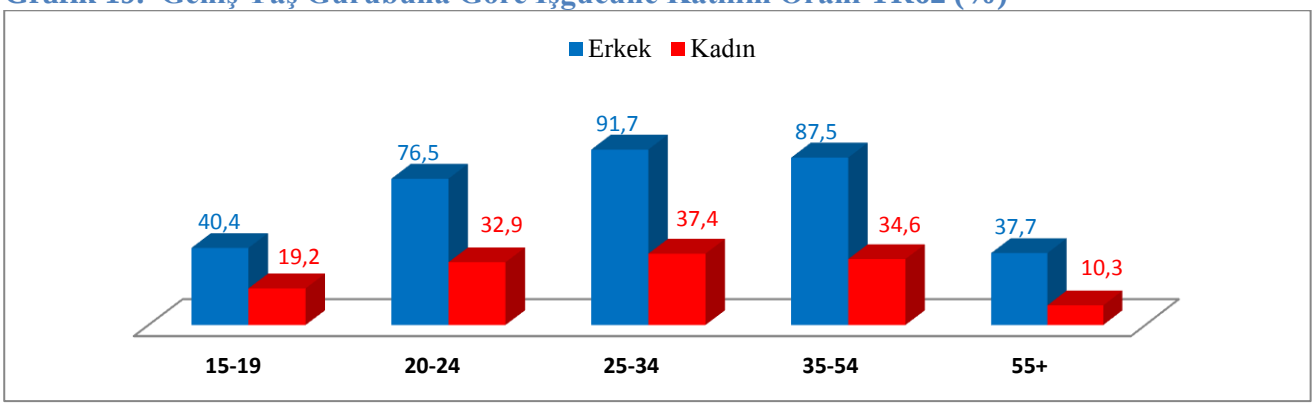

Kaynak: TÜİK

İŞSİZLİK

2004-2012 yılları arasındaki işsizlik oranlarına bakıldığında TR62 bölgesinin işsizlik oranlarının Türkiye genelindeki işsizlik oranlarından yüksek olduğu görülmektedir. 2004-2012 yılları arasında Türkiye'de işsizlik oranın %14 ile en yüksek değere çıktığı 2009 yılında TR62 bölgesinde de en yüksek değere çıkmış ve %22 olarak gerçekleşmiştir. 2009 yılında erkeklerde işsizlik oranı %20,3 iken kadınlarda %26,1 olarak görülmüştür.

Son yıllarda TR62 bölgesine artan yatırımlarla birlikte 2009 yılından itibaren işsizlik oranının düştüğü 2012 yılında %10,6 olduğu ve %9,2 olan Türkiye oranına yaklaştığı görülmektedir.

Grafik 20.TR 62 Bölgesi Cinsiyete Göre İşsizlik Oranları 2004-2012 (%)

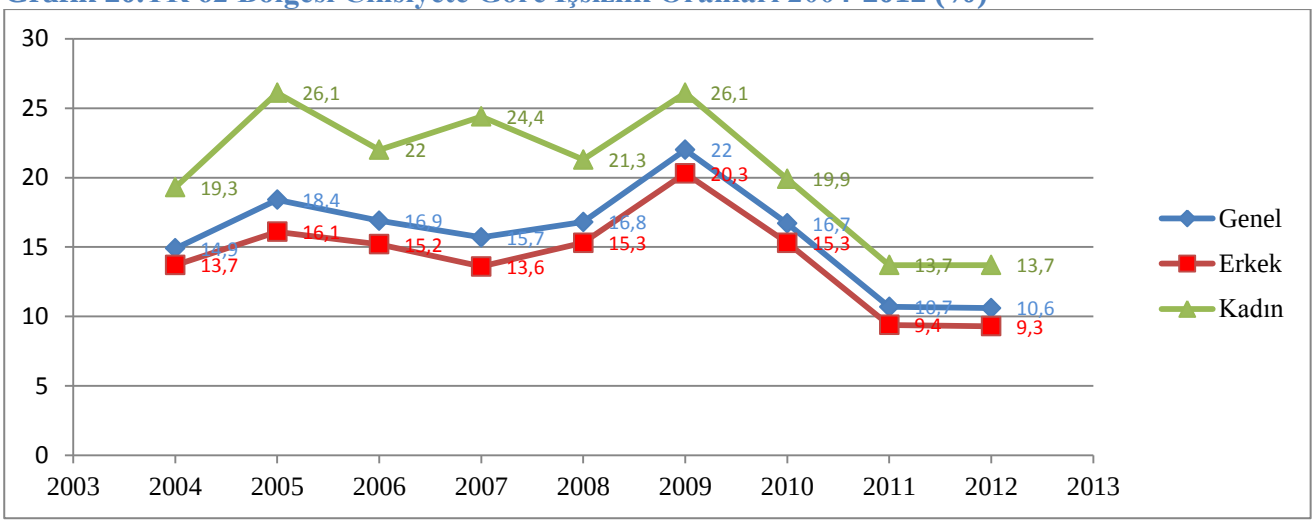

Kaynak: TÜİK

İşsizlik oranlarının eğitimle olan ilişkisine bakıldığında TR62 bölgesinde 2012 yılı itibariyle en yüksek işsizliğin %34,9 ile Lise ve Dengi Meslek Okulları mezunları arasında olduğu görülmektedir. Lise ve Dengi Meslek Okulları mezunları kadınların, işsizlik oranının yüksek olması toplam lise ve dengi meslek okulu öğretim mezunlarının işsizlik oranının yükselmesine sebep olmaktadır. Bu grupta erkekler arasında işsizlik oranı %12,2 iken kadınlarda %22,7'dir. Erkeklerde işsizlik oranının en yüksek olduğu eğitim düzeyi %15,9 ile okuma yazma bilmeyenler olarak doğal bir sonuç iken kadınlarda %18,1 ile yükseköğretim mezunu olması şaşırtıcı bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Grafik 21. TR 62 Bölgesi Eğitim Düzeyi ve Cinsiyete Göre İşsizlik Oranları, 2012(%)

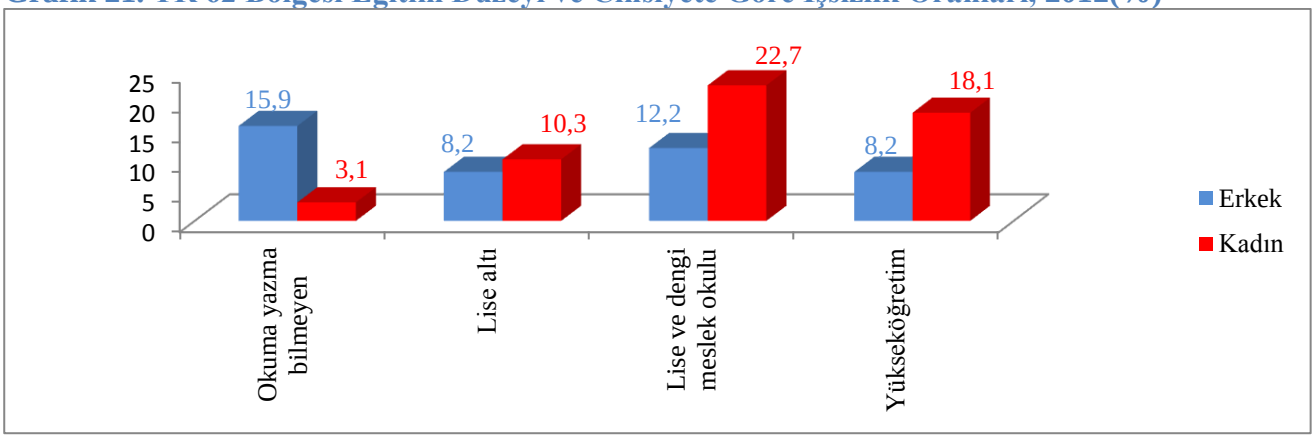

Kaynak: TÜİK

Bütün yaş grupları incelendiğinde işsizlik oranlarında 55+ yaş grubu haricindeki bütün yaş gruplarında, kadın işsizlik oranları erkek işsizlik oranlarından fazladır. Bunun nedenleri arasında kadınların aktif işgücüne katılamamaları, kadınlar için yüksek oranda kayıt dışı istihdam ve sigortasız çalışmaları, kadınlarda okullaşmaya önem verilmemesi gösterilebilir. Kadınlarda ve erkeklerde işsizlik oranlarına bakıldığında ilk üç sırayı alan yaş grubu sırasıyla 20-24, 25-34 ve 15-19 yaş grubudur.

Grafik 22. TR62 Bölgesi Cinsiyet ve Yaş dağılımlarına Göre İşsizlik Oranları (%)

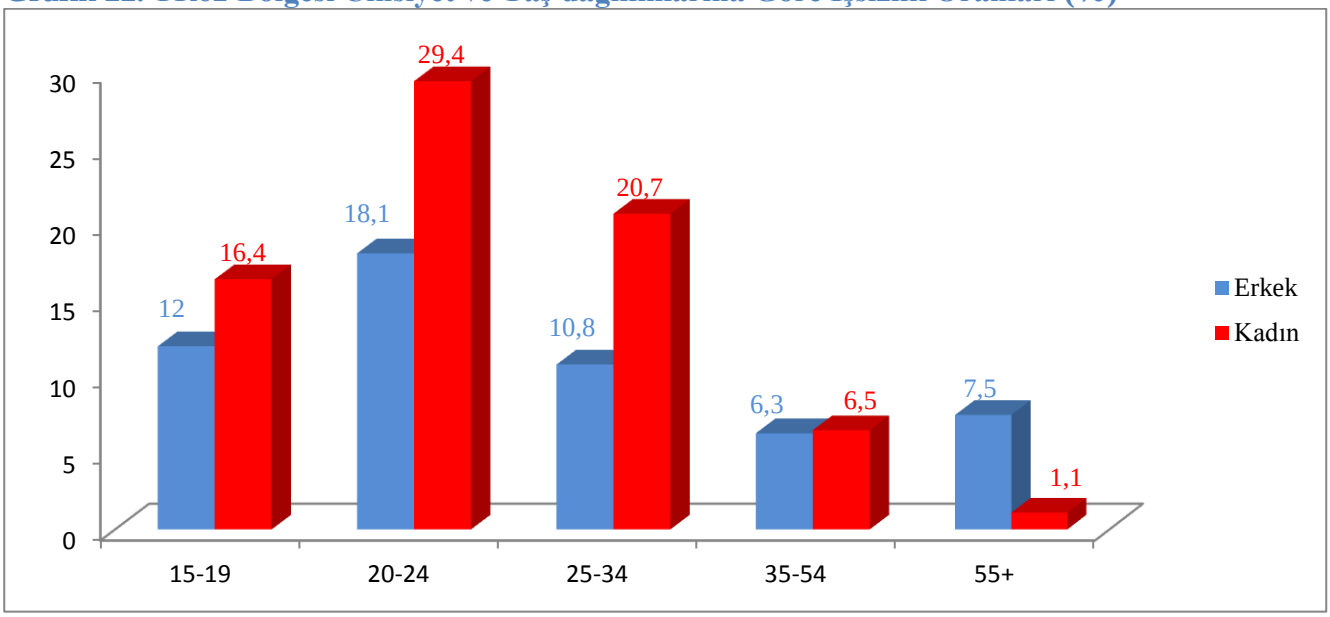

Kaynak: TÜİK

İSTİHDAM

Yıllara göre istihdam oranlarına bakıldığında erkeklerin istihdam oranı artışıyla kadınların istihdam oranı artışı paralellik göstermektedir. Erkeklerde işgücüne katılım oranlarına bakıldığında en düşük katılım 2009 yılında %59,4 oranla olurken en yüksek katılım ise 2011 yılında %66,5 oranla gerçekleşmiştir. Kadınlarda ise en düşük oran %13,7 ile 2004 yılı olurken en yüksek oran %27,1 ile erkeklerde olduğu gibi 2011 yılında görünmektedir.

Grafik 23. TR62 Bölgesi İstihdam Oranı 2004-2012 (%)

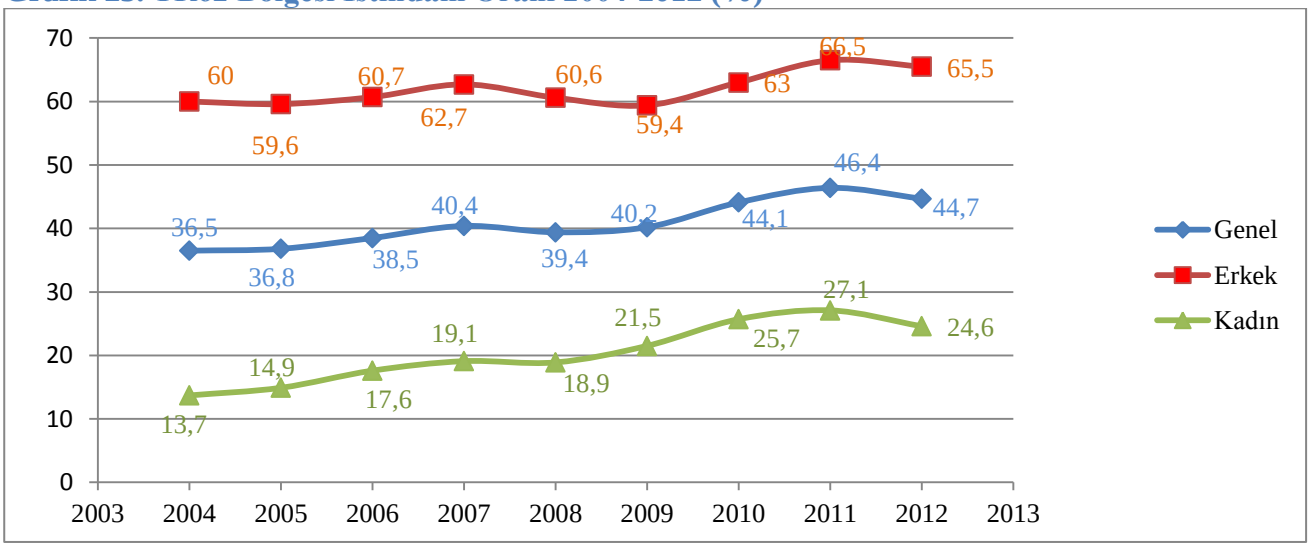

Kaynak: TÜİK

2004-2012 yılları arasında İktisadi faaliyet kollarına göre istihdam oranlarına bakıldığında hizmetler sektörünün istihdamın %50'sinden fazlasını oluşturduğunu görmekteyiz. 2004- 2012 yılları arasında hizmetler sektöründeki istihdamın değişiminde yıllar içerisinde artış ve azalışlar olsa da bu net artışın %0,6 olduğu göstermektedir. Aynı durumun sanayi ve tarım sektöründe de olduğu ve bu yıllar arasında net değişim oranlarının tarımda %1'lik artış, sanayide ise %1,6'lık azalış olduğu görülmektedir. 2012 yılında bir önceki yıla göre en fazla değişimi %3,9'luk istihdam kaybıyla tarım sektörünün aldığını görmekteyiz. Diğer sektörlerdeki artış bölgemizdeki sanayi ve hizmetler sektörüne yapılan yatırımların sonucunda ortaya çıkmıştır.

Grafik 24. TR62 Bölgesi Çalışanların İşteki Durumu, 2012 (%)

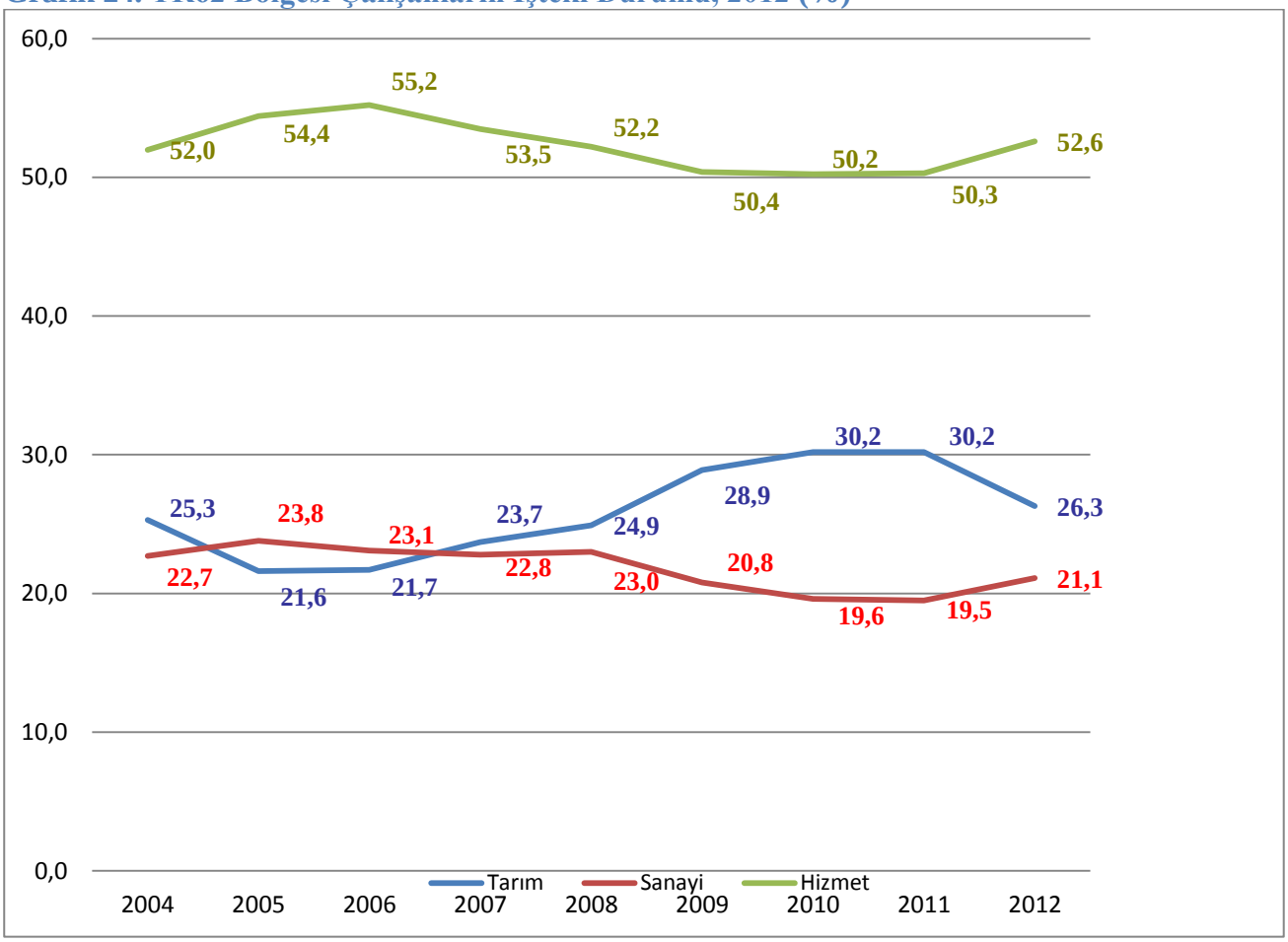

Kaynak: TÜİK

TR62 bölgesinde tarım ve tarım dışı çalışanların işteki durumuna göre büyük farklılıklar görünmektedir. Tarımda çalışan kadınlara bakıldığında ücretsiz aile işçisi olan %64,2 iken bu oran tarım dışında %7'lere kadar gerilemektedir. Tarım dışı çalışanların işteki durumu ağırlıklı olarak hem kadınlarda hem de erkeklerde Ücretli, Maaşlı ve Yevmiyeli olarak belirlenmektedir. Toplamda ise %6,8 ile Ücretli, Maaşlı ve Yevmiyeli ardından %22,4 ile İşveren ve Kendi Hesabına son olarak da %10,9 ile Ücretsiz Aile İşçisi çalışanları oluşturmaktadır.

Grafik 25. TR62 Bölgesi Çalışanların İşteki Durumu, 2012

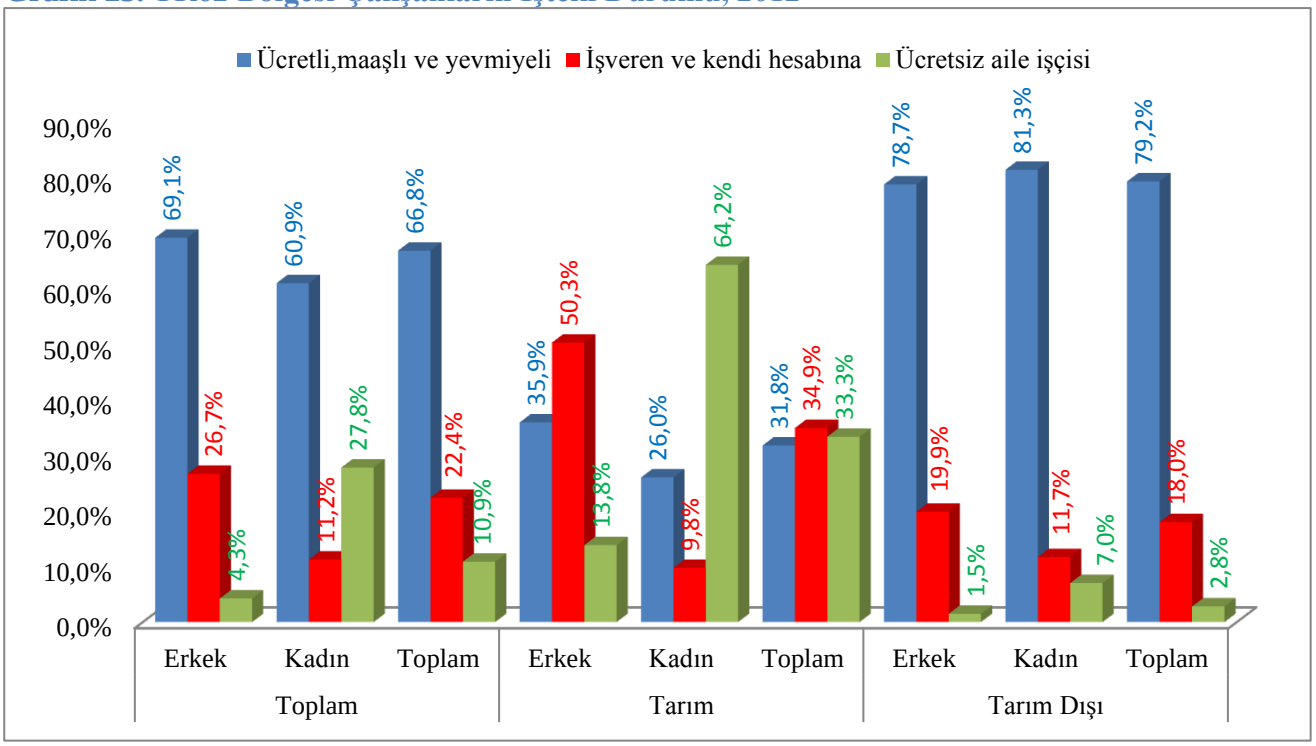

Kaynak: TÜİK

TR62 bölgesi için Kayıtlı ve Kayıtlı Olmayan istihdam eğitim düzeylerine göre farklılık göstermektedir. Grafik 26'de görüldüğü gibi eğitim düzeyi arttıkça hem erkeklerde hem de bayanlarda istihdamda kayıt dışılıktan kayıtlı durumuna geçiş görünmektedir. Toplam sonuca bakıldığında ise erkeklerin %58'i kayıtlı iken bayanlarda bu oran %37,9 düzeyindedir.

Grafik 26. TR62 Bölgesi Kayıtlı ve Kayıt Dışı İstihdamın Eğitim Durumu ve Cinsiyetlere Göre Karşılaştırılması, 2012

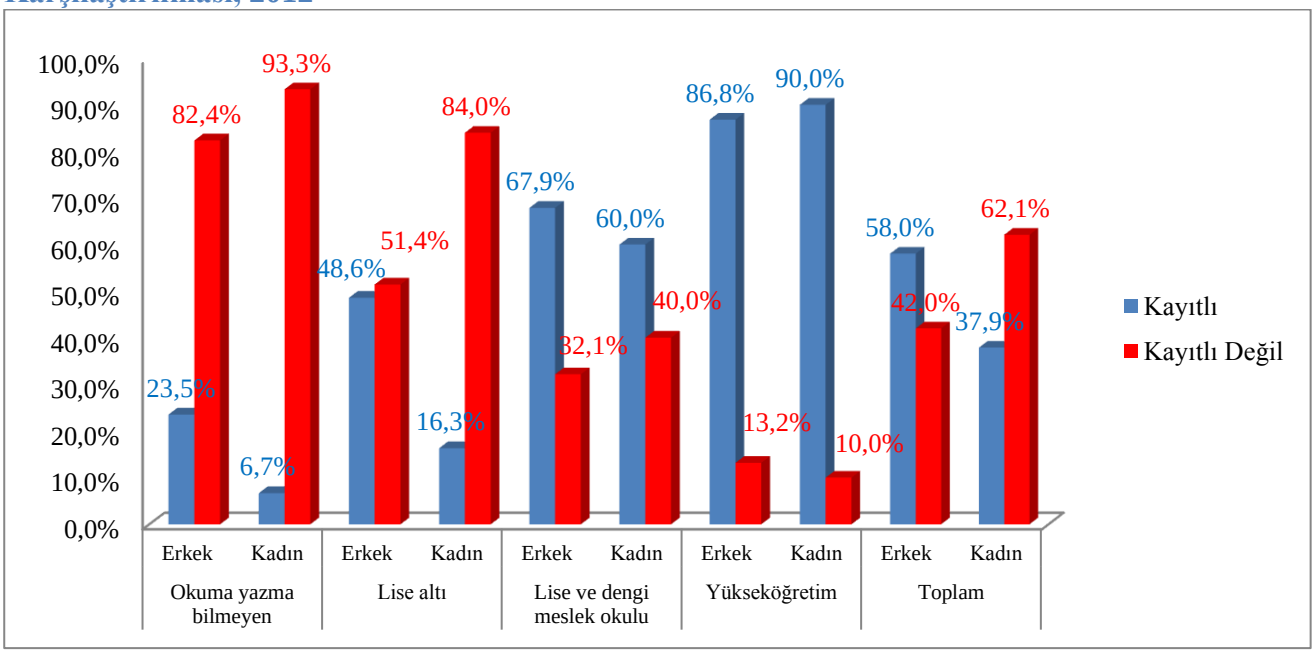

Kaynak: TÜİK

TR62 bölgesinde istihdama katılım oranlarında hem kadınlarda hem erkeklerde istihdama en yüksek katılımın 35-54 yaş aralığında görülmektedir. Ardından 25-34 yaş aralığı gelmektedir. 35-54 yaş gurubunda istihdama katılım oranı erkeklerde %82 iken, kadınlarda %32,4'tür. 55+ yaş gurubunda istihdama katılım oranları erkeklerde %34,9 iken kadınlarda %10,2 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 27. TR62 Bölgesi Kadın-Erkek İstihdamının Katılım Oranları, 2012 (%)

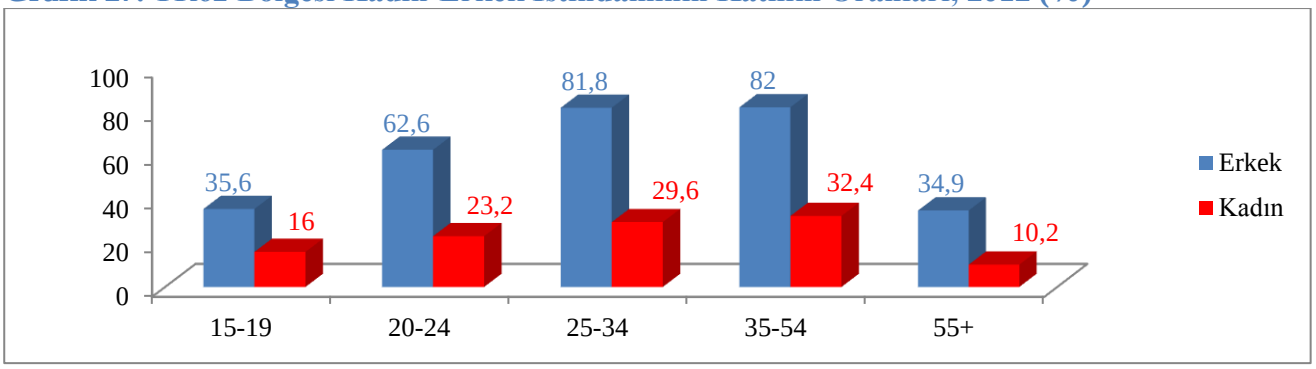

Kaynak: TÜİK

İstihdama katılıma oransal olarak bakıldığında TR62 bölgesinde erkeklerde ve kadınla da en fazla katılımın sırasıyla Yükseköğretim bitirenler, Lise Dengi Meslek Okulu bitirenler, Lise Altı öğrenim görenler ve son sırda Okuma Yazma Bilmeyenler olarak sıralanmaktadır. Bu veriler incelendiğinde eğitim durumu arttıkça istihdama katılım oranı artmaktadır. Erkeklerde Lise ve Dengi Meslek Okulunu bitirenlerin istihdama katılım oranı ile Yükseköğretimi bitirenlerin istihdama katılım oranları arasında %11,5'lik fark varken kadınlarda bu durum %33 gibi büyük bir oran olarak görünmektedir.

Grafik 28. TR 62 Bölgesinde İstihdama Katılanların Cinsiyetlere ve Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 2012 (%)

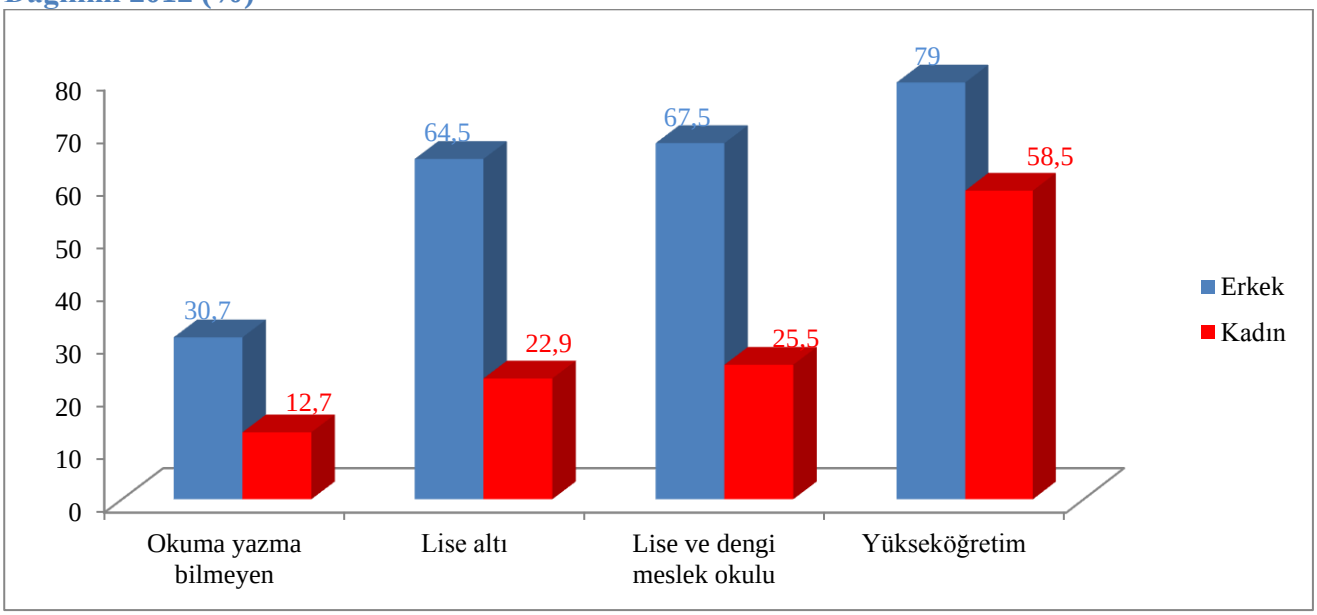

Kaynak: TÜİK

İŞGÜCÜNE DAHİL OLMAYAN NUFUS

TR62 bölgesinde işgücüne dahil olmayan nüfusun eğitim düzeyi ve işgücüne dahil olmama nedenleri incelendiğinde kadın nüfusu belirgin olarak gözümüze çarpmaktadır. İşgücüne dahil olmayan kadın nüfusu 976.000 iken, erkek nüfusu ise 368.000'dir. İşgücüne dahil olmayan kadın nüfusunun büyük bölümü %61'i Lise altı eğitim düzeyinde iken, 14,6'sı Lise ve dengi meslek okulu mezunudur. İşgücüne dahil olmayan kadın nüfusunun işgücüne dahil olmama nedenleri incelendiğinde ise, %39,8'i herhangi bir eğitim-öğretimde öğrenci olduğundan, %15,2'si ailevi ve kişisel nedenlerden ötürü, %10,7'si emekli olduğundan dolayı işgücüne dahil olmamaktadır. İşgücüne dahil olmayan erkek nüfusuna bakıldığında kadın nüfusunda olduğu gibi büyük bölümünün yani %66 'sının Lise altı eğitim düzeyinde olduğu görülmektedir. İşgücüne dahil olmama nedenleri incelendiğinde ise %28,5'lik oranla herhangi bir eğitim-öğretimde öğrenci olduğu ve yine %28,5'inin aynı oranla emekli olduğu görülmekte ve bundan dolayı işgücüne dahil olmadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 17. Cinsiyet, Eğitim Durumlarına Göre İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus, 2012-TR62 (Bin Kişi)

	Okuma yazma bilmeyen		Lise altı		Lise ve dengi meslek okulu		Yükseköğretim		Toplam	
	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN
İş bulma ümidi yok	2	3	14	19	4	7	1	2	22	32
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	2	5	22	53	8	20	4	7	36	86
Mevsimlik çalışan	0		0	0	0				0	0
Öğrenci(eğitim -öğretim)		81	76	258	27	44	3	6	105	389
Emekli	4		74	74	16	28	11	3	105	105
Özürlü yaşlı veya hasta	27	2	48	15	5	7	1	6	80	30
Ailevi ve kişisel nedenler	1	89	7	55	6	5	3	1	16	149
Diğer *	0	23	2	122	2	32	1	8	4	185
Toplam	36	203	243	596	68	143	24	33	368	976

Kaynak: TÜİK

TR62 bölgesine bakıldığında işgücüne dahil olmayan nüfusun büyük çoğunluğunu %72,6'sını kadınların oluşturduğunu görmekteyiz. Bu oran erkek oranının yaklaşık üç katına eşittir. Hem kadınlarda hem de erkeklerde işgücüne dahil olmayan nüfusun en fazla yoğunlaştığı eğitim düzeyinin ise Lise altında olduğu görülmektedir. Grafik 29'a bakıldığında eğitim düzeyinin (Lise altı eğitimden sonra) artmasıyla işgücüne dahil olma oranının artığı görülmektedir. Bunun nedeninin eğitim seviyesi yüksek nitelikli işgücünün iş hayatında hemen yer edinebilmesidir.

Grafik 29. TR62 Bölgesi Cinsiyet ve Eğitim Durumlarına Göre İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus, 2012

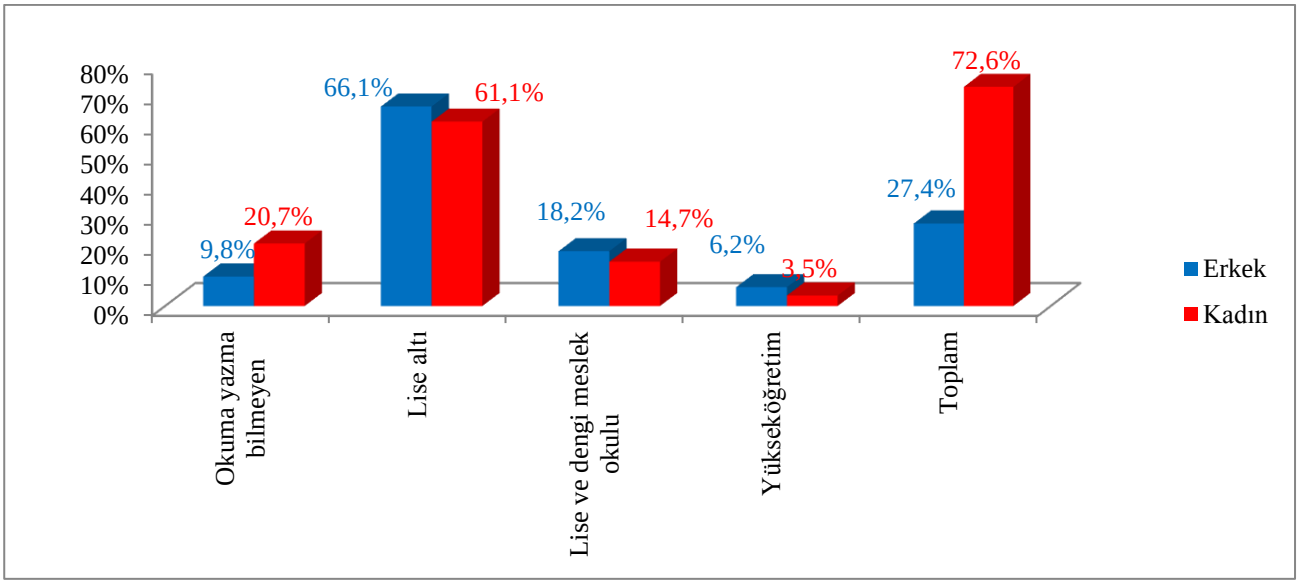

Kaynak: TÜİK

İL DÜZEYİNDE TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Adana ili için İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri yıllara göre incelendiğinde 2010 yılı 2008 ve 2009 yıllarına göre İşgücüne Katılım Oranı ve İstihdam Oranı bakımından yüksek, İşsizlik Oranı bakımında düşük olduğu yıl olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu verilerden de anlaşılacağı üzere tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinde çalışan toplam kişi sayısı 2010 yılında artış göstererek karşılaştırılan yıllar içerisindeki pik noktasına ulaşmıştır. 2008 ve 2009 yıllarında yaşanan Alt sınır ve Üst sınır arasındaki fark yine 2010 yılında daraltılmış ve stabil değişimler gözlenmiştir. Bu küçük değişim katsayısı sayesinde daha güvenilir ve dirençli bir işgücü elde edilmiştir. 2008-2009 ve 2010 yıllarındaki işsizlik rakamları için değişim katsayılarına bakıldığında ortalama %5,23'lük bir değişim görünmektedir.

Tablo 18. İşgücüne Katılım Oranı, İşsizlik Oranı, İstihdam Oranı TR 62 (%)

	Yıl	Oran	Değişim Katsayısı	Alt sınır	Üst sınır
İşgücüne Katılma Oranı	2008	45,6	2,7	43,1	48,0
	2009	49,0	2,3	46,8	51,2
	2010	50,9	1,9	49,0	52,8
İşsizlik Oranı	2008	20,5	5,6	18,3	22,8
	2009	26,5	4,3	24,3	28,8
	2010	19,1	5,8	16,9	21,3
İstihdam Oranı	2008	36,2	3,7	33,6	38,9
	2009	36,0	3,4	33,6	38,4
	2010	41,2	2,7	39,0	43,4

Kaynak: TÜİK

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde Adana İşgücü Piyasası hakkında derinlemesine bilgi sahibi olabileceğimiz kayıtlı İşgücü göstergeleri ele alınacaktır. Sırasıyla yapılan başvurular, kayıtlı işsizler, alınan açık işler, işe yerleştirmeler, İşsizlik ödeneği başvuruları, düzenlenen kurs/program verileri yorumlanacaktır.

İŞKUR'A YAPILAN BAŞVURULAR

2008-2012 yılları arasında İŞKUR'a başvuru yapan kişi sayısında artış olduğu tespit edilmiştir. Bir önceki yıla nazaran başvuru yapan erkek oranı %68,7 artarken bayanlarda bu artış %53,4 olmuştur. Genele bakıldığında ise %63,4'lük bir artış olduğu görünmektedir. Geçen yıllara göre artışın bu kadar fazla olmasının sebebi İŞKUR'un kadrosunu yenilemesi, işverenlerle yüz yüze görüşerek etkin sunularda bulunulması ve bunun etkisiyle artan açık işler vasıtasıyla Kuruma gelen işsizlerin kendilerine uygun doğru işlere yönlendirilmesi olarak sayılabilir. 2013 yılının ilk dokuz ayında başvuru yapanların sayısı 55.518 kişi olup, aynı seyirde devam etmesi halinde başvuru yapanların sayısı 2012 yılına oranla daha da fazla olacaktır.

Grafik 30. 2008-2012 Yılları Arasındaki Başvuranlar, Adana

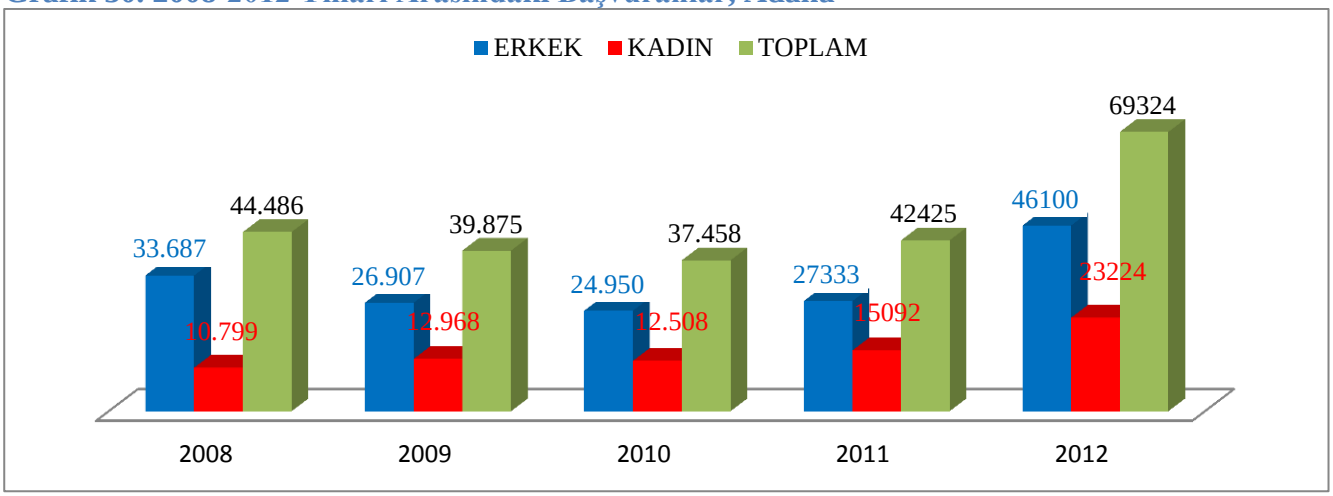

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı başvuruları hakkında değerlendirme yapıldığında kişilerin eğitim durumlarına göre dağılımları hakkında bilgi sahibi olunacağı göze çarpmaktadır.

Tablo 19. 2012 Yılında Başvuranların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

ADANA		
Eğitim durumu	**Erkek**	**Kadın**
Okuma-Yazma Bilmeyen	577	478
Okur-Yazar Olanlar	804	398
İlköğretim	23.126	8.464
Ortaöğretim	14.530	8.243
Ön lisans	3.739	2.796
Lisans	3.246	2.753
Yüksek Lisans	75	92
Doktora	3	0

Kaynak: İŞKUR

İlimizde başvuru alınan mesleklerde ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleğine başvuranların ikinci sırada yer alan Satış Elemanı (Tanıtım) mesleğine başvuru yapanlar sayısının yaklaşık 5,5 katı iken, Türkiye genelinde de başvuru sayısı baz alındığında yine ilk sıradaki Beden İşçisi (Genel) mesleğindeki başvuru yapanların ikinci sıradaki Büro Memuru (Genel) mesleğinin 5,5 katıdır.

Tablo 20. 2012 Yılında En Fazla Başvuru Alınan Meslekler

ADANA		TÜRKİYE	
Genel Toplam	**69324**	**Genel Toplam**	**2296325**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	16844	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572862
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	3041	BÜRO MEMURU (GENEL)	100687
BÜRO MEMURU (GENEL)	2740	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86976
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	2410	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53649
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2166	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47515
SEKRETER	1562	SEKRETER	36929
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1485	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33993
ÖN MUHASEBECİ	1254	ÖN MUHASEBECİ	30406
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	980	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27132
GARSON (SERVİS ELEMANI)	824	MUHASEBECİ	25799
AŞÇI	719	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	21000
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	718	AŞÇI	20870
ÇAYCI	709	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20686
MUHASEBECİ	690	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	20649
KASİYER	627	KASİYER	19481
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	589	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	18560
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	508	ÇAYCI	18547
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	506	MAKİNECİ (DİKİŞ)	17979
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	494	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	17754
AŞÇI YARDIMCISI	460	BÜRO İŞÇİSİ	16029

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR verilerinden elde edilen bilgilere göre Adana ilinde başvurusu alınan ilk üç meslek sırasıyla %24,3 payla Beden İşçisi(Genel), %4,4'le Satış Elemanı ve %4 ile Büro Memuru (Genel) meslekleridir. Türkiye geneline bakıldığında ise ilk sırada yine %24,9 ile Beden İşçisi (Genel) ikinci sırada %4,4 ile Büro Memuru (Genel) ve üçüncü sırada ise %3,8 ile Beden İşçisi (Temizlik) bulunmaktadır. Adana ili ve Türkiye bu anlamda birbiri ile paralellik göstermektedir.

Tablo 21. 2012 Yılında En Fazla Başvuru Alınan Meslekler Ağırlığı (%)

ADANA		TÜRKİYE	
En Fazla Başvuru Alınan Meslekler	AĞIRLIĞI	En Fazla Açık İş Olan Meslekler	AĞIRLIĞI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	24,3	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	30,6
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	4,4	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	7,2
BÜRO MEMURU (GENEL)	4,0	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	3,6
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	3,5	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3,0
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3,1	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2,2
SEKRETER	2,3	GARSON (SERVİS ELEMANI)	2,2
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2,1	ÖN MUHASEBECİ	2,1
ÖN MUHASEBECİ	1,8	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1,6
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1,4	EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	1,4
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,2	KOMPLECİ-DOKUMACI (DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ)	1,3
AŞÇI	1,0	SEKRETER	1,3
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	1,0	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	1,3
ÇAYCI	1,0	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	1,2
MUHASEBECİ	1,0	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,2
KASİYER	0,9	ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	1,1
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,8	AŞÇI	1,0
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	0,7	BÜRO MEMURU (GENEL)	0,9
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	0,7	MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI	0,8
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	0,7	MUHASEBECİ	0,8
AŞÇI YARDIMCISI	0,7	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	0,8

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'A KAYITLI İŞSİZLER

Adana ilinde kayıtlı işsiz sayısını yıllara göre değerlendirdiğimizde 2012 yılı 43.444 kişilik erkek kaydı ile ve 27.693 kişilik kadın kaydı olmak üzere toplam 71.137 kişilik kayıtla ilk sırada yer almaktadır. Önceki yıllara nazaran artışın fazla olmasının sebebi işsizlik ödeneğine yapılan başvurular ve İŞKUR'un hizmet çeşitliliğinin daha da çok artması ve daha geniş kitlelere hitap etmesidir. 2013 yılının ilk dokuz ayında kayıtlı işsiz sayısı 71.571 kişi olup kuruma olan ilginin her geçen gün arttığının diğer bir göstergesidir.

Grafik 31. Adana İlinde 2008-2012 Yılları Arasında Kayıtlı İşsiz Sayısının Değişimi

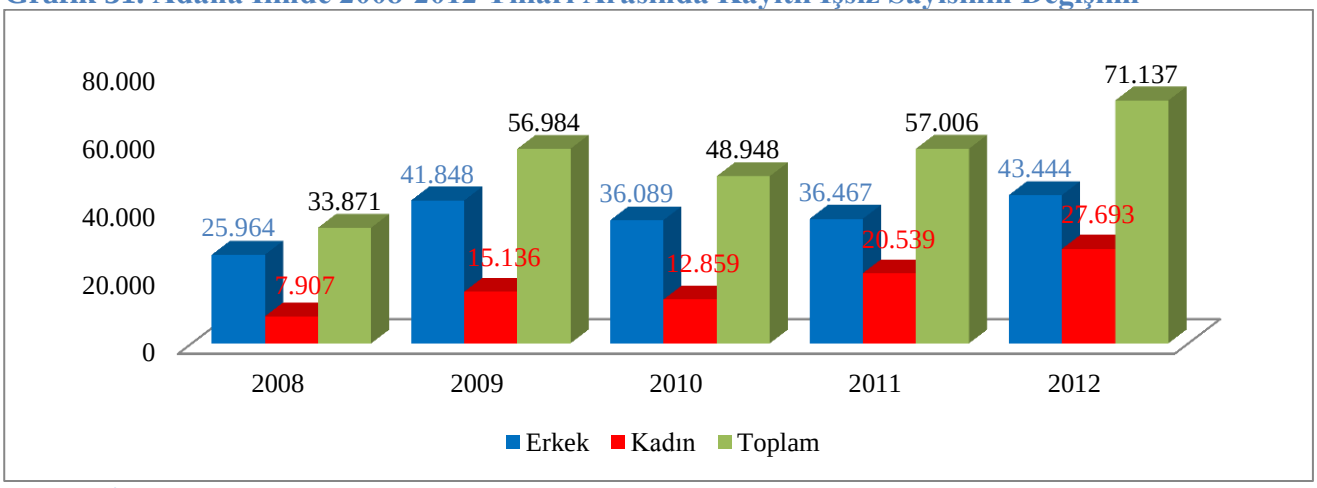

Kaynak: İŞKUR

Tablo 22'de göre en fazla kayıtlı işsiz bulunan 20 mesleğin Adana ili ve Türkiye geneli ile kıyaslanması görünmektedir. Buna göre hem Adana ilinde hem de Türkiye'de ilk iki mesleğin paralellik gösterdiği tespit edilmiştir. En fazla başvuru alınan mesleklerde olduğu gibi burada da ikinci sıradaki meslekle ilk sıradaki Beden İşçisi (Genel) mesleğinin arasında oldukça bir fark olduğu belirgindir. Bunun sebebi de Kuruma kayıtlı kişilerin daha çok ara işlerde çalışan vasıfsız elemanlar olduğundan kaynaklanmaktadır.

Tablo 22. En Fazla Kayıtlı İşsizin Bulunduğu İlk 20 Meslek, 2012

ADANA		TÜRKİYE	
MESLEK	**Kayıtlı İşsiz Sayısı**	**MESLEK**	**Kayıtlı İşsiz Sayısı**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	16848	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580621
BÜRO MEMURU (GENEL)	4193	BÜRO MEMURU (GENEL)	142007
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2762	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92007
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	2328	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47614
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2293	SEKRETER	46050
SEKRETER	1973	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45512
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1571	ÖN MUHASEBECİ	38206
ÖN MUHASEBECİ	1455	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35912
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	1055	MUHASEBECİ	32002
AŞÇI	869	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26951
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	864	GARSON (SERVİS ELEMANI)	25819
ÇAYCI	840	AŞÇI	24021
GARSON (SERVİS ELEMANI)	741	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	22344
MUHASEBECİ	729	ÇAYCI	21965
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	585	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	19608
KASİYER	579	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19408
AŞÇI YARDIMCISI	477	BÜRO İŞÇİSİ	17425
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	469	KASİYER	16640
BÜRO YÖNETİMİ VE SEKRETERLİK/YÖNETİCİ ASİSTANI MESLEK ELEMANI	389	MAKİNECİ (DİKİŞ)	15574
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	388	AŞÇI YARDIMCISI	14503
ÇOCUK GELİŞİM ELEMANI	387	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	14069

Kaynak: İŞKUR

Grafik 32'te Adana ilinde kayıtlı işsizlerin iş arama süreleri göz önüne alındığında görünmektedir ki kişilerin yarısından fazlası bir yıldan daha kısa bir sürede kendilerine uygun işlere yerleştirilmektedir.

Grafik 32. Adana İlinde Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Yüzde Dağılımı, 2012 (%)

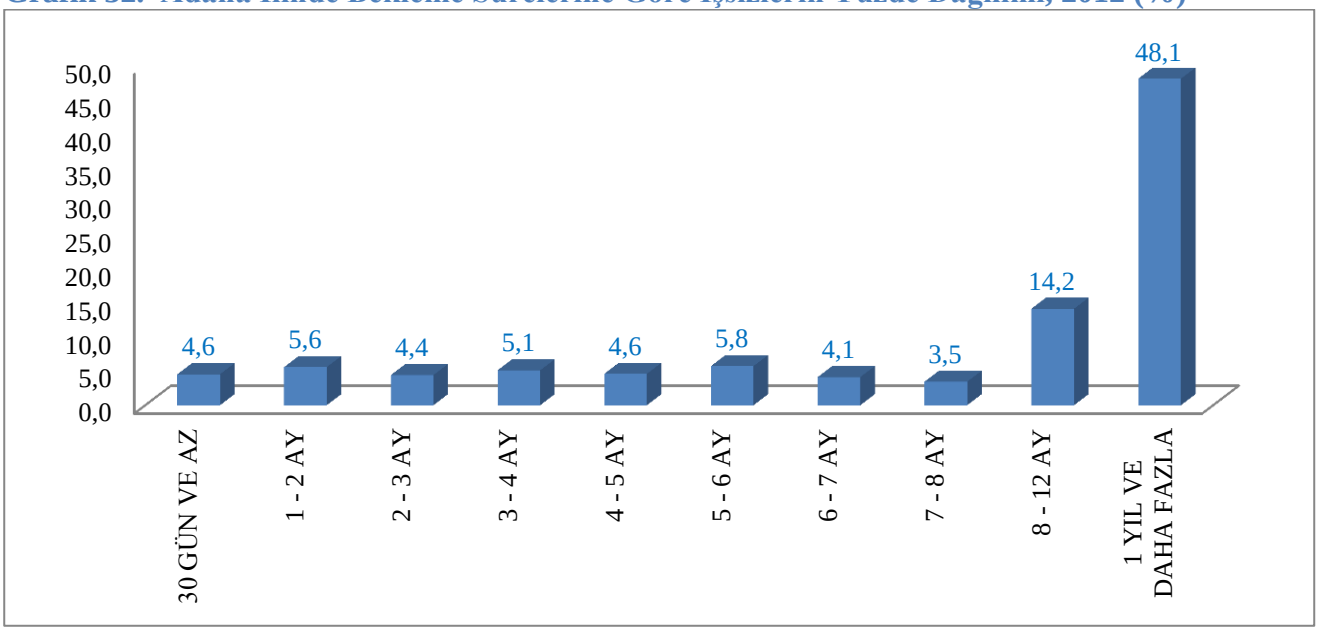

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR verilerine verilere bakıldığında Adana ilinin işsizlerinin yaş gruplarına göre dağılımını görmekteyiz. Bu da bize göstermektedir ki en fazla aktif iş arayan yaş grubu hem kadınlarda hem de erkeklerde ilk üç grubun aynı olduğu görünmektedir. İlk sırada 25-29 yaş grubu, ikinci sırada 20-24 yaş üçüncü grupta ise 30-34 yaş grubu bulunmaktadır. İlk sırada 25-29 yaş grubunun bulunmasının sebebi olarak kişilerin askerden gelme yaşlarını, üniversite bitirme yaşlarını ve 6111 sayılı teşvik kanununun üst sınırı olduğu görünmektedir.

Tablo 23. Yaş Gruplarına Göre İşsiz Sayıları, 2012

Yaş Gruplarına Göre İşsiz Sayıları, ADANA			
YAŞ GRUBU	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
15 - 19	1.329	846	2.175
20 -24	8.037	6.096	14.133
25 -29	9.729	6.728	16.457
30 - 34	7.865	5.101	12.966
35-39	5.675	3.694	9.369
40 - 44	4.421	2.494	6.915
45-49	3.499	1.474	4.973
50-54	1.645	686	2.331
55-59	778	295	1.073
60-64	318	177	495
65+	148	102	250
Toplam	**43.444**	**27.693**	**71.137**

Kaynak: İŞKUR

Grafik 33'e bakıldığında ise Adana ilindeki kayıtlı iş arayanların eğitim durumlarına göre dağılımı görünmektedir. En fazla aktif iş arayan kişilerin erkek ve kadınlarda Lise altı ve Lise mezunu kişiler olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum Adana ilinde en fazla açık işin Beden İşçisi (Genel) mesleğinde çıkmasıyla paralellik göstermektedir.

Grafik 33. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları, Adana 2012 (%)

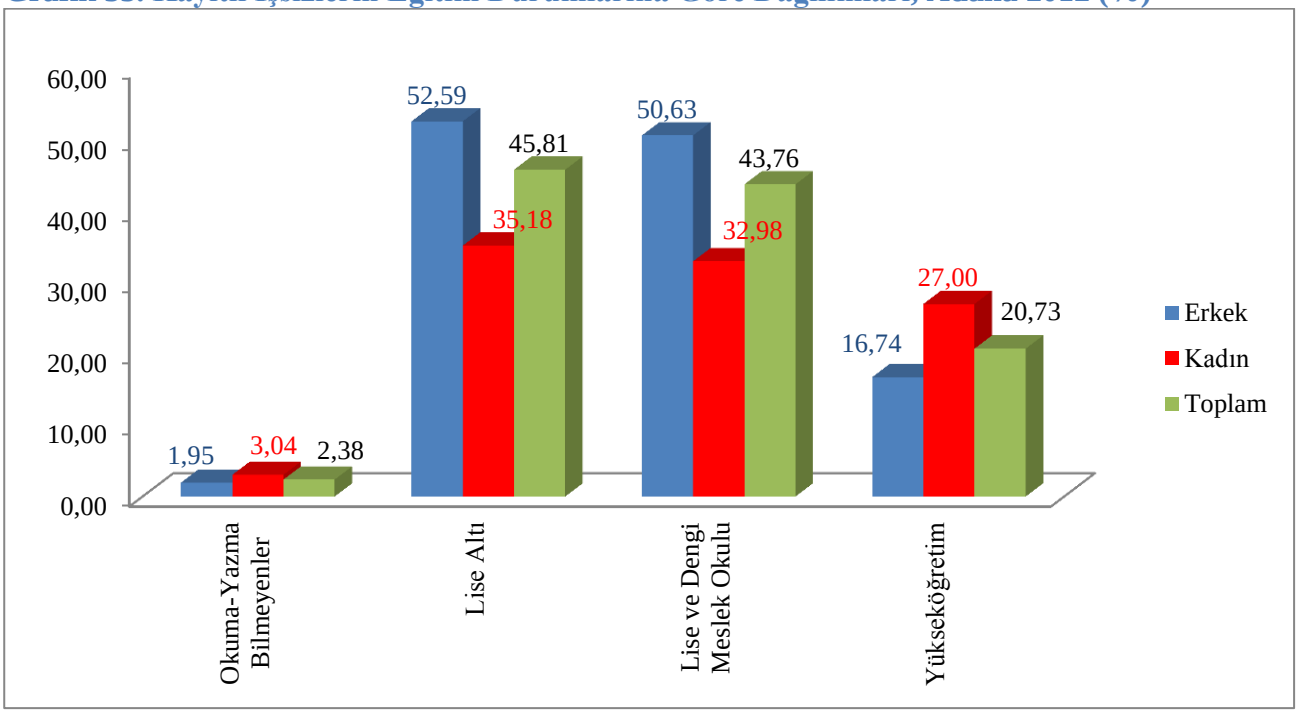

Kaynak: İŞKUR

Grafik 34'e bakıldığında 2008-2012 yılları arasında açık iş sayısının regresyon analizi koordinasyonu şeklinde artışı gözlenmektedir. Görünmektedir ki her yıl artış olmakla birlikte 2009 yılından sonra artış hızı daha da artmıştır. Oransal olarak en fazla artış 2009-2010 yılları arasında gerçekleşirken, yıllara göre açık iş sayısındaki artış ise 2010-2011 yılları arasında olduğu gözlenmiştir. 2013 yılının ilk dokuz ayında açık iş sayısı 31.281 olup 2012-2013 yılları arasında da önceki yıllarda olduğu gibi yüksek düzeyde bir artış meydana gelecektir.

Grafik 34. Adana İlinde Yıllara Göre Açık İş Sayısı

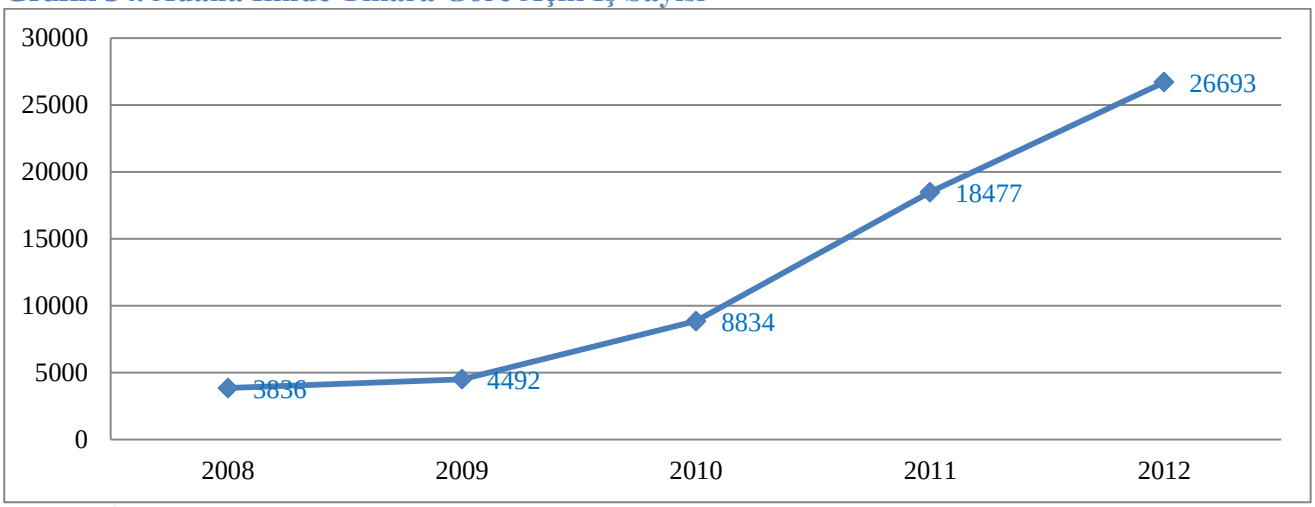

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR TARAFINDAN ALINAN AÇIK İŞLER

İŞKUR verilerine bakıldığında Adana ilindeki en fazla açık iş bulunan meslekler ile Türkiye'deki meslekler paralellik göstermektedir. Aynı meslekler İşgücü Piyasası Analizinin sonuçlarıyla benzerlik gösterdiği görünmüştür. Bu da yapılan İşgücü Piyasası Araştırmasının sonuçlarının tutarlılığını göstermektedir.

Tablo 24. En Fazla Açık İş Bulunan İlk 20 Meslek 2012

ADANA		TÜRKİYE	
Meslekler	**Açık İş Sayısı**	**Meslekler**	**Açık İş Sayısı**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	8169	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366718
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	1934	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48132
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	965	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43931
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	798	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22153
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	591	BÜRO MEMURU (GENEL)	20913
GARSON (SERVİS ELEMANI)	582	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20446
ÖN MUHASEBECİ	572	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18058
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	421	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15768
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	379	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13197
KOMPLECİ-DOKUMACI (DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ)	358	REYON GÖREVLİSİ	11054
SEKRETER	348	KASİYER	10159
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	338	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	7944
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	329	ÖN MUHASEBECİ	7860
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	314	LOJİSTİK ELEMANI	7723
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	298	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7551
AŞÇI	268	BULAŞIKÇI (STEVARD)	7114
BÜRO MEMURU (GENEL)	248	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	6820
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI (AHŞAP)	222	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	6621
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	204	AŞÇI	6033
MUHASEBECİ	204	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	5817

Kaynak: İŞKUR

Tablo 24'te belirtilen en fazla açık iş bulunan mesleklerin Adana ve Türkiye'deki ağırlıkları Tablo 25'de görülmektedir.

Tablo 25. En Fazla Açık iş Bulunan İlk 20 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı 2012 (%)

ADANA		TÜRKİYE	
Meslekler	**Ağırlık**	**Meslekler**	**Ağırlık**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	30,6	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	37,0
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	7,2	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4,9
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	3,6	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	4,4
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3,0	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2,2
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2,2	BÜRO MEMURU (GENEL)	2,1
GARSON (SERVİS ELEMANI)	2,2	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	2,1

ÖN MUHASEBECİ	2,1	MAKİNECİ (DİKİŞ)	1,8
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1,6	GARSON (SERVİS ELEMANI)	1,6
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	1,4	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	1,3
KOMPLECİ-DOKUMACI (DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ)	1,3	REYON GÖREVLİSİ	1,1
SEKRETER	1,3	KASİYER	1,0
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	1,3	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	0,8
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	1,2	ÖN MUHASEBECİ	0,8
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1,2	LOJİSTİK ELEMANI	0,8
ELEKTRİKÇİ (DİĞER)	1,1	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0,8
AŞÇI	1,0	BULAŞIKÇI (STEVARD)	0,7
BÜRO MEMURU (GENEL)	0,9	PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	0,7
MOBİLYA İMALATÇISI/MOBİLYACI (AHŞAP)	0,8	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	0,7
İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	0,8	AŞÇI	0,6
MUHASEBECİ	0,8	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	0,6

Kaynak: İŞKUR

Grafik 35'e bakıldığında Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımda Adana ilinin Türkiye ile kıyaslanması görünmektedir. Her iki analizde de ilk sırada Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almaktadır. Bu da bize önceki grafiklerin (En Fazla Açık İş Bulunan Meslekler, En Fazla Açık iş Bulunan İlk 20 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı) doğruluğunu desteklemektedir.

Grafik 35. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı 2012 (%)

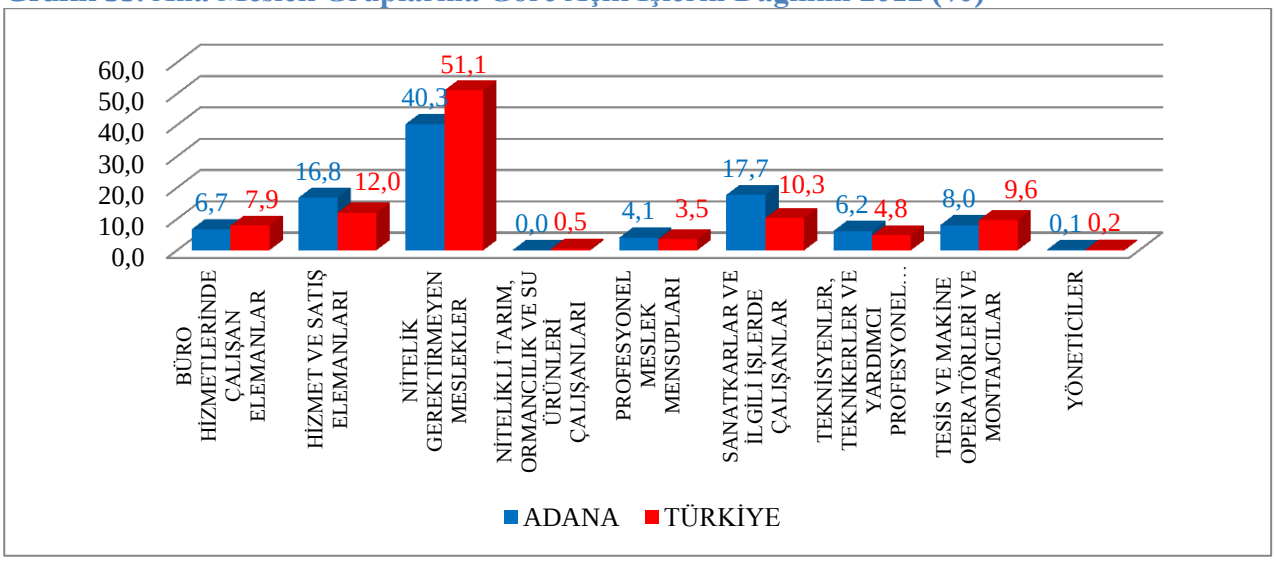

Kaynak: İŞKUR

Sektörlere Göre Alınan Açık İşlerin Dağılımında en fazla talep bulunduran sektör hem Türkiye de hem de adana da imalat sektörüdür. Bu sıralama ilk üç meslekte Adana ve Türkiye için aynı olup sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende ve Diğer Hizmet Faaliyetleridir.

Tablo 26 Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı 2012 (%)

SEKTÖRLER	ADANA	TÜRKİYE
Bilgi ve İletişim	2,4	4,4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11,1	9,1
Eğitim	4,2	3,9
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,8	0,7
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1,5	1,1
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,5	0,1
Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hane Halkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	0,4	0,1
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4,5	8,6
İmalat	37,6	33,9
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1,0	1,4
İnşaat	6,0	5,4
Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0,2	1,0
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	3,1	5,4
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,8	0,4
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,3	0,8
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	3,6	6,7
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1,2	1,5
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	1,0	1,6
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	16,0	9,5
Ulaştırma ve Depolama	3,7	4,2

Kaynak: İŞKUR

Adana Çalışma ve İş Kurumu verilerine göre Adana ilinin sosyal durumu incelendiğinde açılan engelli taleplerinin Türkiye Ağırlık Oranına göre geride olduğu görünmektedir. Bunun temel nedenlerinden biri Adana ilinde bulunan 50 ve üzerinde çalışanın bulunduğu işletmeler engelli personel giriş çıkışlarının yoğun olmaması ve ilimizdeki normal statüdeki açık iş sayısının yüksek olmasıdır.

Tablo 27. Adana İlinin Sosyal Durumlara Göre Açık İşlerin Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması 2012

	ADANA		TÜRKİYE	
	Açılan Talep	Ağırlık Oranı (%)	TÜRKİYE	Ağırlık Oranı (%)
Normal	25306	94,8	868636	87,6
Engelli	1383	5,2	122637	12,4
Eski Hükümlü-TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan)	4	0,0	531	0,1
Genel Toplam	26693	100,0	991804	100,0

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRILEN İŞE YERLEŞTIRMELER

Adana ilinde açık sayısının 2009 yılından sonra hızlı bir artış göstermesiyle birlikte İşe yerleştirme faaliyetlerinde aynı ivmeyle arttığı görülmektedir. En büyük artış hızı 2009 ile 2010 yılları arasında olurken en fazla işe yerleştirme sayısı toplamda 13.586 kişi ile 2012 yılında gerçekleştirilmiştir. 2013 yılının ilk dokuz ayında işe yerleşenlerin sayısı 13.817 olup aynı artış hızıyla devam etmesi halinde yılsonunda işe yerleşenlerin sayısı 2012 yılına oranla yaklaşık %35'lik bir artış gösterecektir.

Grafik 36. Adana İlinde 2008-2012 Yılları Arasında İşe Yerleştirme Faaliyetleri

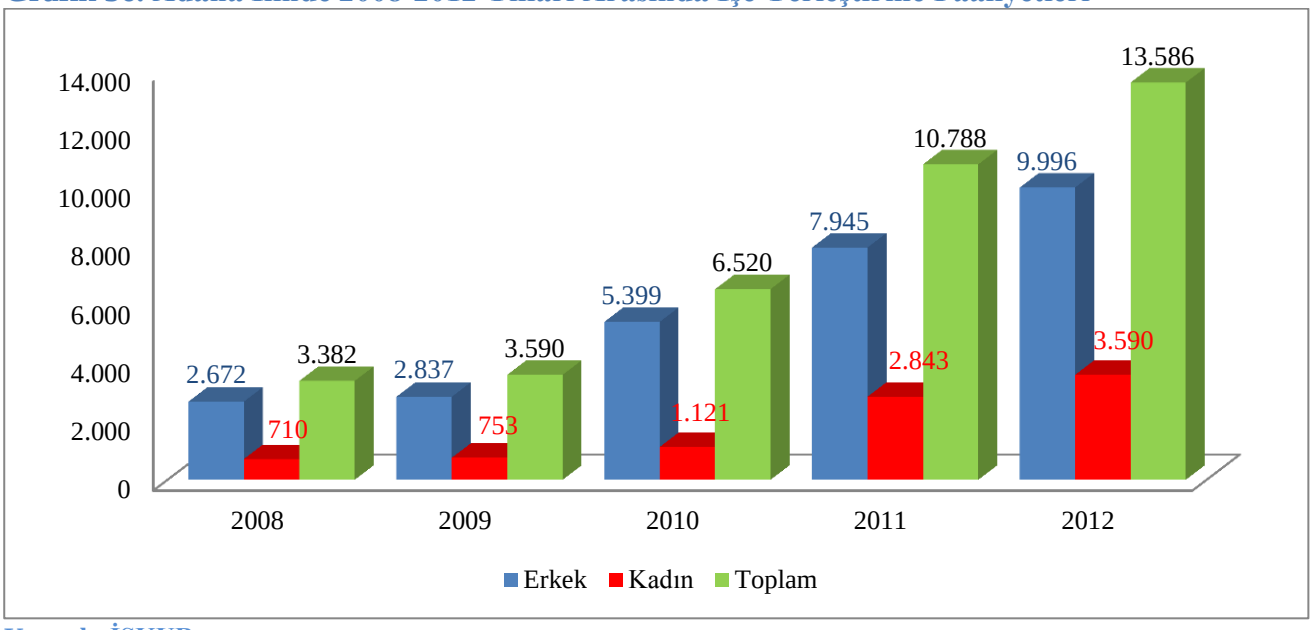

Kaynak: İŞKUR

Adana ili için açılan açık iş talepleri gibi açık işe yerleştirmelerin de büyük bir bölümü özel sektörde gerçekleşmektedir. Bunun başlıca sebepleri arasında Adana Çalışma ve İş Kurumunun yüksek sayıda özel sektörden almış olduğu açık iş taleplerinin karşılanması ve Özel Sektöre nazaran Kamu Kurum ve Kuruluşlarının talep sayısının az olmasıdır.

Adana ili Eğitim Durumlarına Göre Türkiye ile karşılaştırıldığında oransal bakımdan paralellik göstermektedir. Adana ilinde işe yerleşenlerin eğitim durumları sırasıyla İlköğretim (%52,4), Ortaöğretim (%33,1), Okuma-Yazma Bilmeyenler (%7,6), Lisans (%4,7) olurken son sıralarda ise Ön lisans ve Yüksek Lisans bulunmaktadır.

Tablo 28. Eğitim Durumlarına Göre Adana İlinde İşe Yerleştirmeler-2012

EĞİTİM DURUMU	ADANA	TÜRKİYE	ADANA(%)	TÜRKİYE(%)
Okuma-Yazma Bilmeyenler	50	22.704	0,37%	3,94%
Okur-Yazar Olanlar	234	20.965	1,72%	3,64%
İlköğretim	7.118	318.636	52,43%	55,25%
Ortaöğretim	4.502	159.761	33,16%	27,70%
Ön lisans	1.026	32.547	7,56%	5,64%
Lisans	637	21.425	4,69%	3,72%
Yüksek Lisans	9	644	0,07%	0,11%
Doktora	0	7	0	0

Kaynak: İŞKUR

Grafik 37' de gösterilen Adana ili için Cinsiyet Bazında Eğitime Göre İşe Yerleştirmelerde erkek istihdamındaki eğitim durumu bayan istihdamındaki eğitim durumuna paralellik göstermektedir. Kadın ve erkekler için Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler ilk üç sıra İlköğretim, Ortaöğretim ve Ön lisanstır.

Grafik 37. Cinsiyet Bazında Eğitim Gören İşe Yerleştirmeler, Adana 2012 (%)

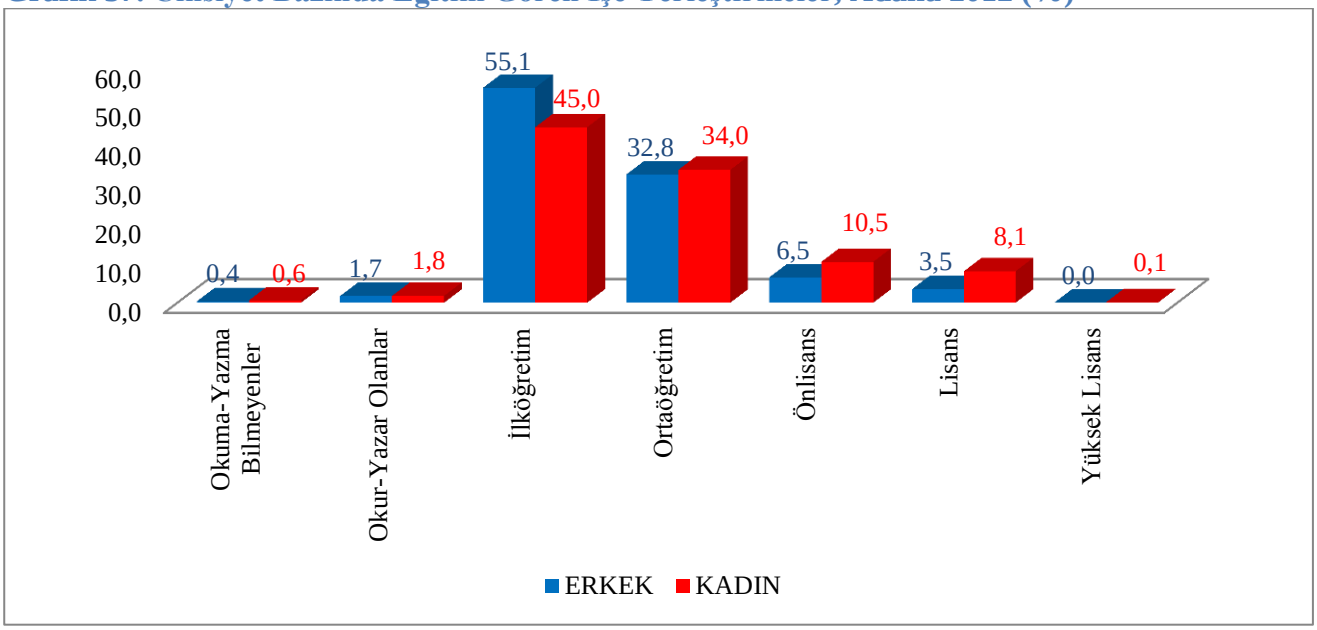

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirme sayıları incelendiğinde her iki analiz için de (Adana & Türkiye) ilk sırayı Beden İşçisi (Genel) mesleği almaktadır. Tablo 29'da en çarpıcı sonuç ise Türkiye sıralamasında ikinci sırada yer alan Beden İşçisi (Temizlik) ile Adana sıralamasında yer alan Beden İşçisi (Temizlik) mesleğinin olmasıdır. Bunun nedeni ise hem Türkiye'de hem de Adana'da kalifiye ara eleman eksikliğinin olması dolayısıyla işverenlerin vasıfsız işçi alıp firma kültürüne adapte edip kişileri kendi bünyelerinde yetiştirme isteğinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 29. En Fazla İşe Yerleştirme Yapılan 20 Meslek 2012

ADANA		TÜRKİYE	
MESLEKLER	SAYI	MESLEKLER	SAYI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	5471	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229943
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	723	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37294
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	710	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29650
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	479	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13308
GAZ ALTI KAYNAKÇISI	233	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11867
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	218	BÜRO MEMURU (GENEL)	8597
GARSON (SERVİS ELEMANI)	210	REYON GÖREVLİSİ	8267
EL VE MAKİNE DİKİŞÇİSİ (GENEL)	206	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8152
ÖN MUHASEBECİ	185	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8115
AMBALAJCI (EL İLE)	159	KASİYER	6740
SEKRETER	152	LOJİSTİK ELEMANI	6087
AŞÇI	152	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6017
METAL ŞEKİLLENDİRİCİ (ELLE)	150	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	4940

İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	138	İPLİKÇİ (RİNG/VATER/VARGEL)	4029
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	129	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3261
OTOMATİK TEZGAH İPLİKÇİSİ	129	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2913
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	125	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	2842
KOMPLECİ-DOKUMACI (DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ)	125	GAZ ALTI KAYNAKÇISI	2838
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	115	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	2739
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	113	ÖN MUHASEBECİ	2738

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR verilerinin işe yerleştirmelerini meslek gruplarına göre analiz ettiğimizde ortaya çıkan sonuç bir önceki verileri desteklemektedir. En fazla yerleştirme sayısının Nitelik Gerektirmeyen İşlerde olduğu görünmekteyken en az yerleştirme sayısı Nitelikli Tarım, ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanlarındadır. Grafik 38'deki (Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı) çıkan sonuçları doğrular nitelikte olduğu görünmektedir.

Grafik 38. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme 2012 (%)

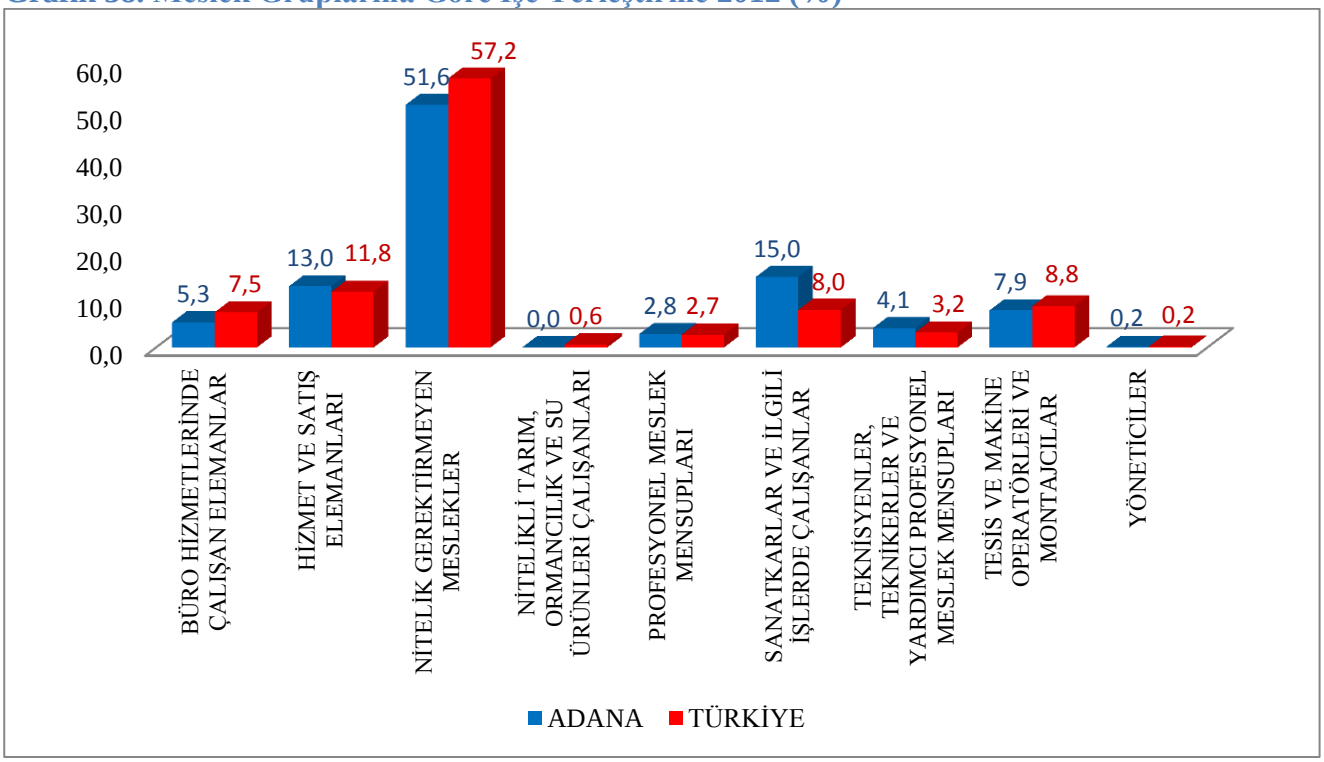

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR verilerinden alınan bilgilere dayanarak 2012 yılında işe yerleştirmelerin sektörlere göre dağılımı Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımıyla benzerlik göstermektedir. İlk üç sektörde sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende Ticareti ve Diğer Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır.

Grafik 39. Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Dağılımı Adana 2012 (%)

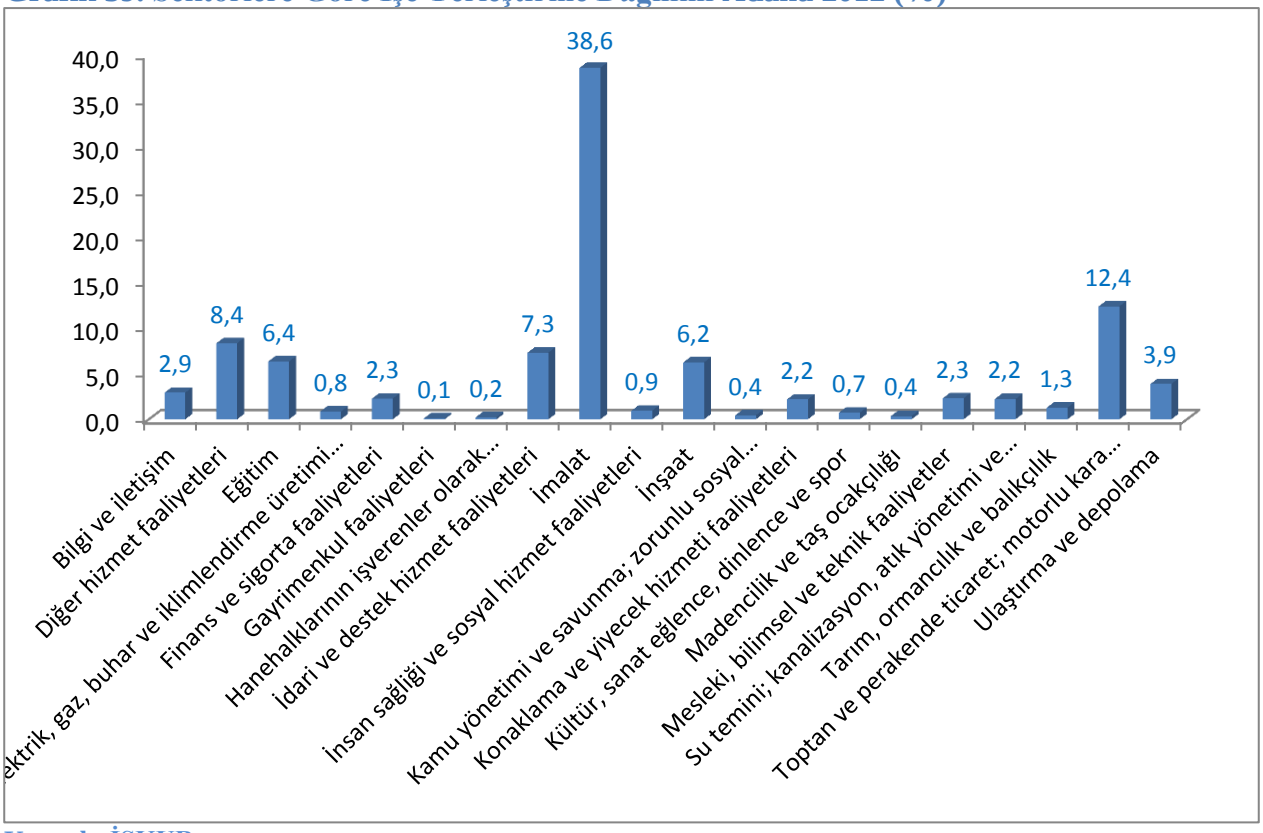

Kaynak: İŞKUR

Sektörlere göre işe yerleştirmelerde ise Türkiye ve Adana'da ilk sırayı İmalat sektörü almaktadır. Hem Türkiye'de hem de Adana'da Sanayi kollarının gelişmesiyle elde edilen sonuca göre şekillenmektedir. İkinci sırada Adana'da Toptan ve Perakende Ticareti, Türkiye'de Diğer Hizmet Faaliyetleri, üçüncü sırada ise Adana'da Diğer Hizmet Faaliyetleri, Türkiye'de ise Toptan ve Perakende Ticareti yer almaktadır.

Tablo 30. Sektörlere Göre İşe Yerleştirme Dağılımının Türkiye İle Kıyaslanması 2012 (%)

SEKTÖRLER	ADANA	TÜRKİYE
Bilgi Ve İletişim	2,9	6,1
Diğer Hizmet Faaliyetleri	8,4	9,8
Eğitim	6,4	6,0
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	0,8	0,8
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	2,3	1,2
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,1	0,0
Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri; Hane Halkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri	0,2	0,0
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7,3	10,7
İmalat	38,6	28,0
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,9	1,5
İnşaat	6,2	5,6
Kamu Yönetimi Ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	0,4	1,8
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	2,2	3,3
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	0,7	0,4
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	0,4	0,7
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	2,3	7,3

Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	2,2	2,4
Tarım, Ormancılık Ve Balıkçılık	1,3	2,3
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	12,4	8,0
Ulaştırma Ve Depolama	3,9	4,0

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR verileri dikkate alındığında 2012 yılında sosyal durumlara göre Adana'da yapılan işe yerleştirmelerde ilk sıra 12637 taleple normal statü, 945 ile ikinci sırada engelli statü ve üçüncü sırada açılan 4 taleple Eski Hükümlü statüsü bulunmaktadır. Bu sıralamanın Türkiye için de aynı olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 31. Sosyal Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler, 2012

	ADANA		TÜRKİYE	
	Açılan Talep	Ağırlık Oranı	Açılan Talep	Ağırlık Oranı
Normal	12637	%93	520713	%93,6
Engelli	945	%7	35531	%6,4
Eski Hükümlü-TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan)	4	0,0	343	%0,1
Genel Toplam	**13586**	**100,0**	**556587**	**100,0**

Kaynak: İŞKUR

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

Geriye dönük 3 yıl içinde prim sayısı gününe bakılarak yeterli gün sayısına ulaşan ve işten çıkarılan kişilere İşsizlik Ödeneği Fonundan belirli sürelerde İşsizlik Ödeneği verildiği bilinmektedir. Bu veriler göz önüne alındığında 2012 yılı içerisinde İşsizlik ödeneğine hak kazanan 13.001 kişi eğitim durumlarına göre gruplandırıldığında en fazla hak eden grup erkeklerde İlköğretim mezunları kadınlarda ise Lise mezunları olduğu görünmüştür. 2013 yılının ilk 9 aylık döneminde başvuru yaparak işsizlik ödeneği almaya hak kazanan kişi sayısı 7.709 kişi olup 2012 yılı ile kıyaslandığında işsizlik ödeneği alanlarda azalış gözlemlenmektedir.

Tablo 32. Eğitim Durumlarına Göre Cinsiyet Bazında İşsizlik Ödeneği Hak Edenler 2012

EĞİTİM DURUMU	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Okur Yazar Olmayan	92	23	115
Okur Yazar	103	27	130
İlköğretim	5267	712	5979
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	3262	1218	4480
Ön lisans	587	389	976
Lisans	751	521	1272
Yüksek Lisans	26	23	49
TOPLAM	10088	2913	13001

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR TARAFINDAN DÜZENLENEN KURSLAR

Adana Çalışma ve İş Kurumu tarafından düzenlenen kurslar incelendiğinde toplam kurs gören sayısının en fazla olduğu kurs türünün İşgücü Yetiştirme Kursları/İstihdam Garantili kurslar olduğu görünmektedir. Kurs/Program sayısına bakıldığında ise en fazla açılan programın İşbaşı Eğitim Programında olduğu tespit edilmiştir. 2012 yılı sonunda İŞKUR sayesinde kurs görüp meslek edinen veya meslekte ilerleyen kişilerin toplamda 10.718 kişi olduğu gözlemlenmektedir. 2013 yılının ilk dokuz aylık döneminde açılan istihdam garantili kurs sayısı 93 olup 2012 yılına oranlandığında büyük bir azalış gözlenmektedir. Ancak yine 2013 yılının ilk dokuz ayında düzenlenen İşbaşı Eğitim Programı sayısı 834 olup yılsonuna kadar bu sayının daha da artacağı düşünüldüğünde geçen yıla oranla büyük bir artış gösterecektir.

Tablo 33 Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayıları 2012

KURS TÜRÜ	KURS SAYISI	TOPLAM
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	0	0
ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	0	0
GAP II	0	0
GAP II TYÇP	0	0
GAP II/GİRİŞİMCİLİK II/ENTREPRENEURSHIP	0	0
GAP II/UMEM	0	0
GAP II/UMEM-İEP	0	0
GİRİŞİMCİLİK	24	623
HİBE PROJELERİ	0	0
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	11	126
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI / İSTİHDAM GARANTİLİ	244	4785
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/GENEL	14	345
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/TYÇP	14	1539
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	535	1055
ÖZÜRLÜ KURSLARI	33	366
UMEM PROJESİ	92	1344
UMEM PROJESİ/İEP	283	535
TOPLAM	1250	10718

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 34. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İSKUR'UN UYGULADIĞI İSGÜCÜ PİYASASI ARASTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜSME YAPILAN**	
2007	50+ TÜM	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

[6] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve rotasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Adana ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın sonuçlarını altı ana başlık altında ve Türkiye genelindeki sonuçlar ile karşılaştırarak incelemek mümkündür. Bu başlıklar işyerlerinin dağılımı, çalışanların dağılımı, 2013 yılında işe giriş-çıkışlar, açık iş sayıları, temininde güçlük çekilen meslekler ve gelecek istihdam beklentisidir.

İşyerleri ve Mevcut istihdam

Adana ilinde gerçekleştirilen 2013/Mayıs-Haziran dönemi İşgücü Piyasası Talep Araştırmasından elde edilen verilerden biri olan işyerlerinde çalışanların sektörlere göre dağılım sayılarıdır. 1-9 çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışan sayısı %35'lik payla İnşaat sektöründe görünürken 10-49 çalışanlı işyerleri arasında %29,7 payıyla ve 50 ve üzerinde çalışan işyerlerinde %27,1'lik payıyla da Toptan ve Perakende Sektörü başı çekmektedir. Diğer yandan sektörler incelendiğinde en az çalışan sayıları Elektrik, Gaz, Buhar ve iklimlendirme Üretim ve Dağıtım sektörü, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörü ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe gerçekleştiği görülmüştür.

Tablo 35. İşyerlerinin İşyeri Büyüklüğü ve Sektörel Dağılımı, Adana

Sektör	İşyeri Sayısı(1-9)	İşyeri Sayısı(10-49)	İşyeri Sayısı(50++)	TOPLAM
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	9	16	12	37
İMALAT	116	512	135	763
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	1	7	8
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	1	4	2	7
İNŞAAT	229	301	88	618
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	204	664	86	955
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	46	126	31	203
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	36	127	13	176
BİLGİ VE İLETİŞİM	5	19	4	29
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	11	48	1	60
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	8	16	3	27
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	54	79	0	133
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	31	98	53	182
EĞİTİM	15	77	20	112
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	16	98	20	135
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	2	14	1	17
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	20	30	4	54
Genel Toplam:	805	2230	481	3516

Kaynak: İPA 2013

Bütün işyerleri açısından bakıldığında, 2013 yılı itibariyle Adana ve Türkiye genelinde en fazla işyeri bulunan ilk üç sektör aynıdır. Adana'da en fazla işletmeye sahip olan sektör %27,2'lik bir payla Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı iken Türkiye'de % 25,8'lik payla en fazla işyeri İmalat sektöründedir. İkinci sırada ise Adana'da %21,7'lik oranla İmalat sektörü gelirken Türkiye'de % 24,7'lik oran ile Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı gelmektedir. Üçüncü sırayı Adana'da %17,6, Türkiye genelinde % 16,2 ile İnşaat sektörü almaktadır

Grafik 40. Sektörel Büyüklüklerinin Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

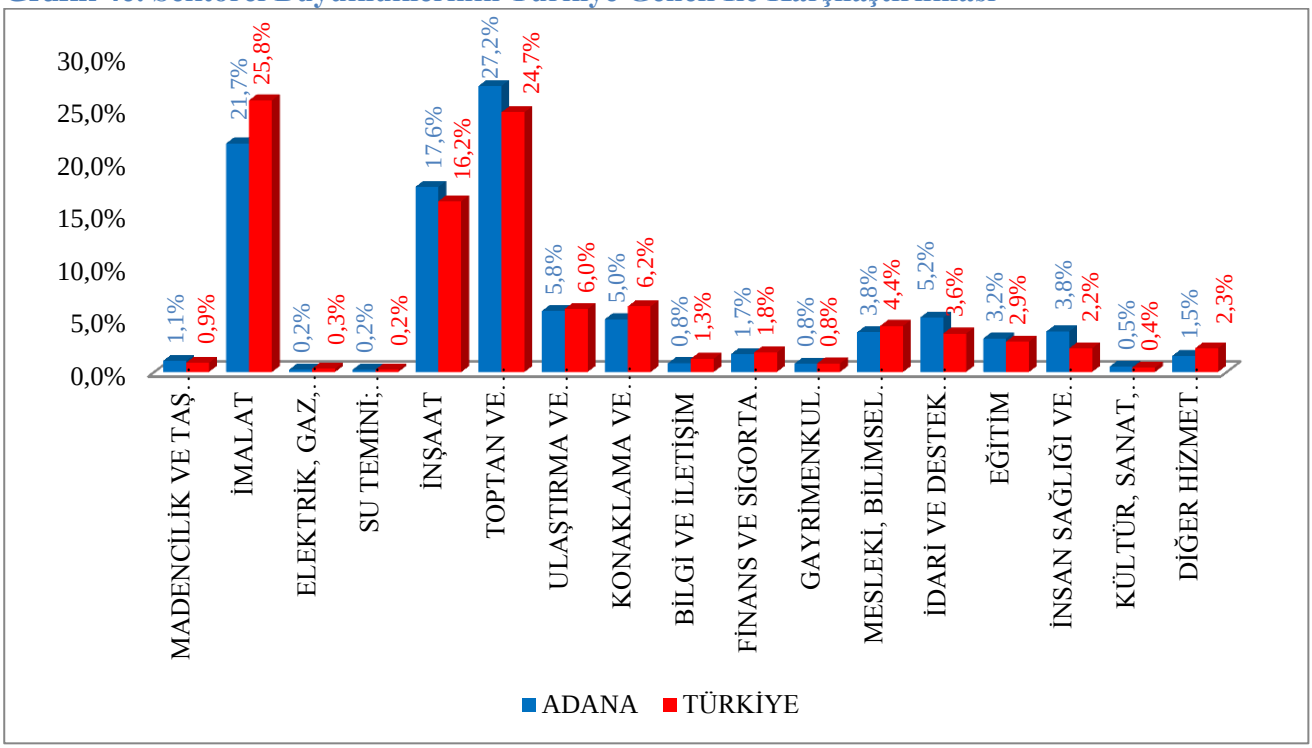

Kaynak: İPA 2013

Mevcut İstihdam Dağılımı

Adana ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması'ndan elde edilen verilerden birisi de görüşülen işyerlerinde mevcut istihdam sayılarıyla ilgilidir. Adana iline özel işgücü piyasası verilerinin azlığı göz önüne alındığında, çalışanların dağılımı hakkındaki bu veriler aslında işgücü piyasasını arz yönünden değerlendirmek açısından da oldukça önemlidir.

İşyerlerinde çalışan sayısının en yüksek olduğu sektör Adana'da %28'ini İmalat sektörü oluştururken bu sektörün %86'sını erkekler, %24'nü ise bayanlar oluşturmaktadır. Bu oranlara bakıldığında sektörün Türkiye geneliyle paralellik gösterdiği görünmektedir. Tablo 36 incelendiğinde kadın çalışan sayısı oransal olarak Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe %3,7 ile diğer sektörlere göre en az olduğu görünmektedir. Bunun sebebi ise çalışma koşullarının zorluğu ve işin ağırlığından kaynaklanmaktadır. Bir diğer sektör olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ise %58,4 payıyla en fazla kadın istihdam eden sektör olarak göze çarpar.

Tablo 36. Sektörlere Göre Çalışan Sayıları, Adana

Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2516	96	2612
İMALAT	30266	4825	35091
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	2361	226	2588
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	265	13	278
İNŞAAT	16811	1355	18167
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	20305	4933	25238
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	6838	651	7488
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	3106	833	3939
BİLGİ VE İLETİŞİM	511	168	679
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	487	407	893
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	501	166	667
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	1375	500	1874
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	10057	3144	13201
EĞİTİM	2328	1988	4317
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	2096	2938	5034
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	485	141	626
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1049	299	1348
Genel Toplam:	101357	22682	124039

Kaynak: İPA 2013

Her iki cinsiyet açısından Türkiye'de (%28,3) ve Adana'da (%35,6) en çok istihdam sağlayan sektör İmalat sektörüdür. İkinci olarak ise yine Türkiye(%20,3) ve Adana (%16,5) için Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı Sektörü gelmektedir. Erkek ve kadın çalışanlar açısından bakıldığında, Adana sayıları Türkiye ile farklılık gösterirken, çalışan sayılarına göre gruplandırıldığında ise ilk üç sektör paralellik göstermektedir.

En düşük olan sektör ise Adana için %0,5'lik payla ve Türkiye için %0,3'lük payla Kültür, Sanat, Eğlence; Dinlence ve Spor faaliyetleridir.

Grafik 41. Çalışan Sayılarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

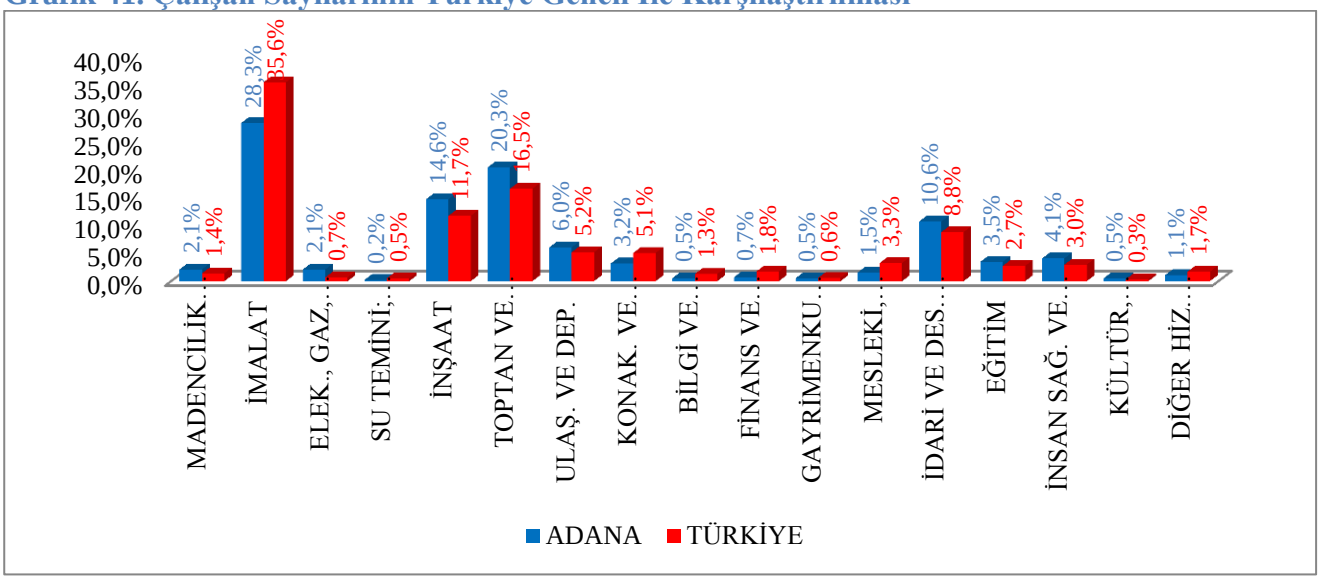

Kaynak: İPA 2013

Göründüğü gibi Tablo 37'da erkek istihdam oranının fazla olduğu ilk 3 sektör hem Adana için hem de Türkiye için Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Su temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve iyileştirme Faaliyetleri ile İnşaat sektörleridir. İşverenlerin bu sektörlerde erkek istihdamına yönelmesinin sebebi sektörde bulunan konjonktürün fizyolojik bakımdan erkek yapısına uygun olmasıdır.

Tablo 37. Sektörlere Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlığı

	ADANA		TÜRKİYE	
Sektör	**ERKEK**	**KADIN**	**ERKEK**	**KADIN**
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	96,3%	3,7%	95,6%	4,4%
İMALAT	86,3%	13,7%	78,0%	22,0%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	91,3%	8,7%	84,3%	15,7%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	95,4%	4,6%	92,8%	7,2%
İNŞAAT	92,5%	7,5%	92,8%	7,2%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	80,5%	19,5%	76,4%	23,6%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	91,3%	8,7%	87,9%	12,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	78,9%	21,1%	75,4%	24,6%
BİLGİ VE İLETİŞİM	75,3%	24,7%	66,9%	33,1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	54,5%	45,5%	64,0%	36,0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	75,1%	24,9%	82,2%	17,8%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	73,4%	26,6%	67,3%	32,7%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	76,2%	23,8%	72,1%	27,9%
EĞİTİM	53,9%	46,1%	50,7%	49,3%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	41,6%	58,4%	40,1%	59,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	77,5%	22,5%	78,1%	21,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	77,9%	22,1%	65,9%	34,1%

Kaynak: İPA 2013

Yapılan 2013/Mayıs-Haziran dönemi Adana İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında Meslek gruplarına Göre çalışan sayıları incelendiğinde bir önceki yıla göre Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar üçüncü sırada yer alırken bu yıl yapılan teşviklerle birlikte artışa geçip ilk sırayı almıştır. Bu sektörde erkek istihdam oranı %93,6 iken bayanlardaki oran %6,4'tür. Bayanların en fazla çalıştığı sektör olan Profesyonel Meslek Mensuplarında, geçen yıla oranla %9,7 oranında artış görünmektedir.

Tablo 38. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Adana

Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	2748	415	3164
Profesyonel Meslek Mensupları	6961	4785	11746
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	9125	2315	11440
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4896	4279	9174
Hizmet Ve Satış Elemanları	12831	3684	16515
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	803	44	847
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	23349	1603	24952
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	20229	2019	22248
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	20415	3537	23952
Genel Toplam:	**101356**	**22682**	**124038**

Kaynak: İPA 2013

Grafik 42'e bakıldığında ilk üç meslek grubu incelendiğinde Adana için ilk sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ikinci sırada Nitelik Gerektirmeyen Meslekler üçüncü sırada ise Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcıları yer almaktadır. Türkiye genelini ise sıralama değişikliğiyle Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler oluşturmaktadır.

Grafik 42. Meslek Gruplarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırması

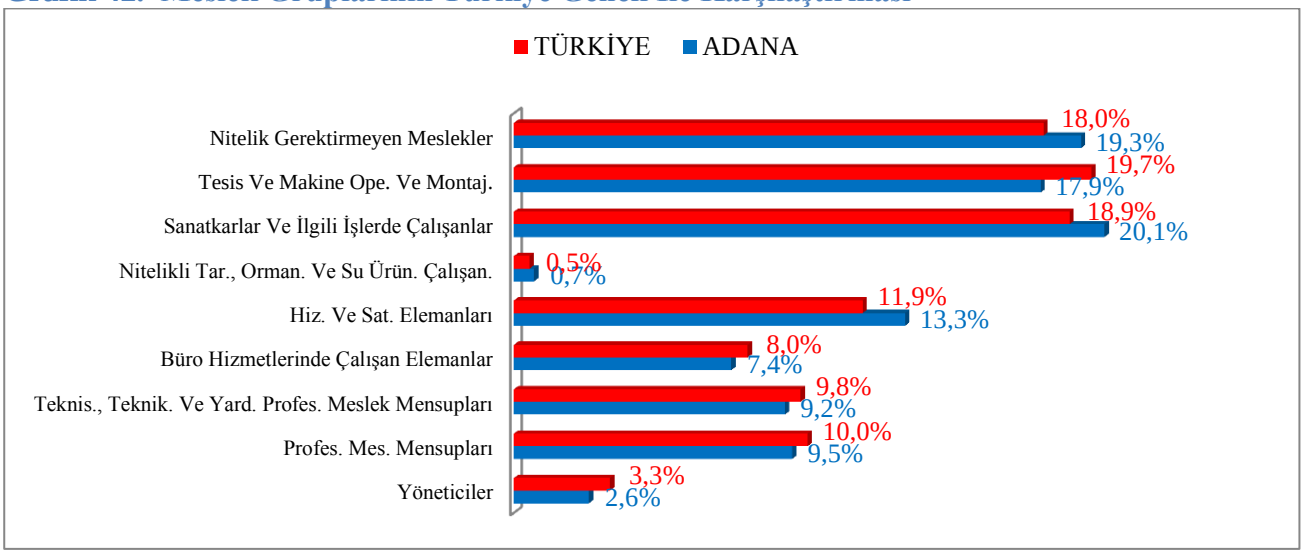

Kaynak: İPA 2013

Grafik 43'e bakıldığında ise mesleklerin cinsiyetlere göre dağılımı görünmektedir. Buradan çıkarılacak sonuç ise istihdamın Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunda erkeklerin daha fazla, Profesyonel Meslek Mensupları grubunda ise kadınlarda daha fazla olduğu görünmektedir. Bayanlarda bu meslek grubunun fazla olmasının sebebi Olgunlaşma Enstitüsünün etkili çalışması ve KOSGEB'in bu alana verdiği desteklerden kaynaklanmaktadır. En az istihdam ise hem erkek hem de bayan için Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanlarında toplandığı belirtilmiştir. Bu grubun oranının az olmasının sebebi ise Adana ili çevresinde bu meslek grubundaki kişilerin daha çok kayıt dışı çalıştığını ortaya çıkarmaktadır.

Grafik 43. Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Cinsiyet Ağırlıkları, Adana

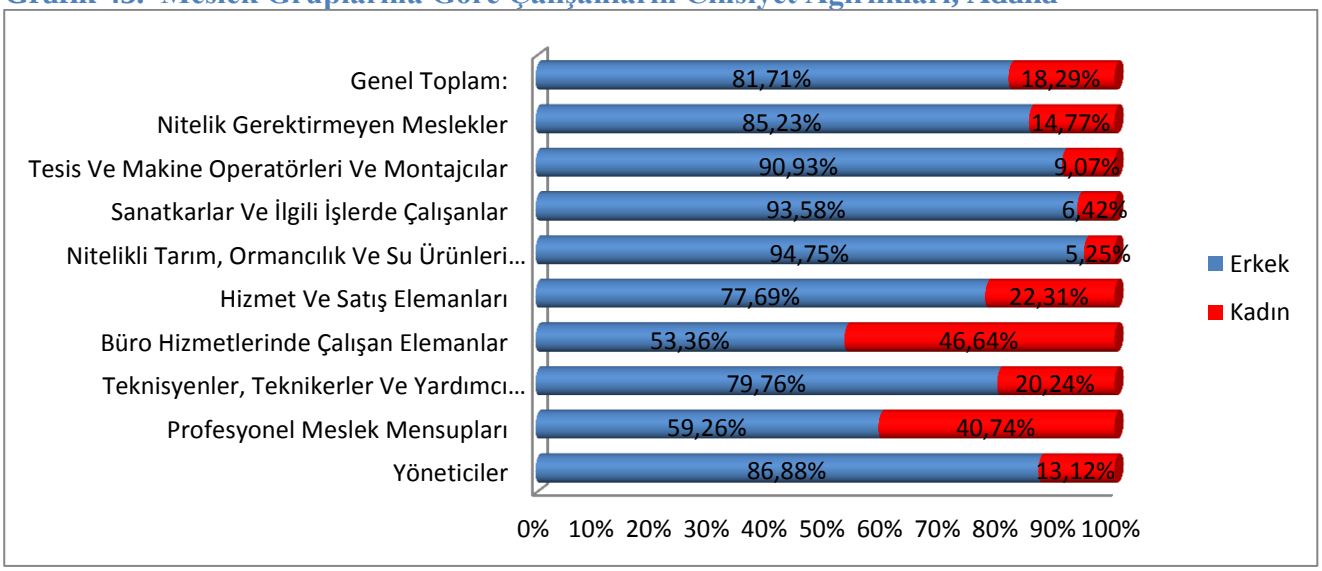

Kaynak: İPA 2013

Tablo 39'da mesleklerin cinsiyetlere göre dağılımında ilk 20 Meslekte erkeklerin %6,6 oranla en fazla Beden işçisi mesleğinde bayanların da %6,5 oranla Temizlik Görevlisi gibi nitelik gerektirmeyen mesleklerde toplandığı görünmektedir. Genel toplama bakıldığında ise en fazla çalışanın %5,7 ile Beden İşçisi olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyetlerin mesleklere göre dağılımında en az oran ise erkeklerde %0,7 payla Depo Hamalı mesleğinde bayanlarda ise %0,9 oranla Konfeksiyon İşçisi olduğu görünmektedir. Genel toplamda ise %0,7 ile Ön Muhasebeci mesleğinde en az çalışan bulunmaktadır.

Tablo 39. Çalışanların Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Adana (İlk 20 Meslek)

ÇALIŞANLARIN MESLEKLERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI					
TOPLAM		ERKEK		KADIN	
Beden İşçisi (Genel)	5,7%	Beden İşçisi (Genel)	6,6%	Temizlik Görevlisi	6,50%
Temizlik Görevlisi	3,4%	Şoför-Yük Taşıma	3,8%	Satış Danışmanı	5,20%
Satış Danışmanı	3,2%	Güvenlik Görevlisi	3,2%	Sekreter	5,00%
Şoför-Yük Taşıma	3,1%	Satış Danışmanı	2,7%	Muhasebeci	4,90%
Güvenlik Görevlisi	2,8%	Temizlik Görevlisi	2,7%	Büro Memuru (Genel)	3,30%
Muhasebeci	1,8%	Beden İşçisi (İnşaat)	2,1%	Beden İşçisi (Temizlik)	2,70%
Beden İşçisi (İnşaat)	1,7%	Şoför (Yolcu Taşıma)	1,7%	Ön Muhasebeci	2,30%
Beden İşçisi (Temizlik)	1,7%	Beden İşçisi (Temizlik)	1,4%	Diğer Yardımcı Sağlık Personeli	2,30%
Büro Memuru (Genel)	1,6%	Pazarlamacı	1,3%	Aşçı	2,10%
Şoför (Yolcu Taşıma)	1,5%	Sevkiyat Görevlisi	1,2%	Hemşire	1,90%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	1,3%	Büro Memuru (Genel)	1,2%	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	1,70%
Pazarlamacı	1,2%	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	1,1%	Kasiyer	1,70%
Sevkiyat Görevlisi	1,0%	Muhasebeci	1,1%	El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	1,60%
Sekreter	1,0%	Sıvacı	1,1%	Beden İşçisi (Genel)	1,40%
Diğer Yardımcı Sağlık Personeli	0,9%	Garson (Servis Elemanı)	0,9%	Makineci (Dikiş)	1,30%
Garson (Servis Elemanı)	0,9%	Makine Montaj ve Bakım Onarımcısı	0,8%	Çaycı	1,20%
Aşçı	0,9%	Ambalajcı (El İle)	0,8%	Diğer Büro Memurları	1,20%
Sıvacı	0,9%	Elektrikçi (Genel)	0,8%	Güvenlik Görevlisi	1,00%
Ambalajcı (El İle)	0,7%	Depo Sorumlusu	0,7%	Okul Öncesi Öğretmeni	0,90%
Ön Muhasebeci	0,7%	Depo Hamalı	0,7%	Konfeksiyon İşçisi	0,90%

Kaynak: İPA 2013

AÇIK İŞLER

AÇIK İŞ VEREN İŞYERLERİ

Adana İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında açık iş araştırmasının saha uygulaması süresince ziyaret edilen işyerlerince işverenlerin fiilen ihtiyaç duyduğu meslekleri ifade etmektedir. Açık iş yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları ifade eder. Adana ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde referans dönemi (15 Haziran-30 Temmuz 2013) esas alınmak üzere var olan açık iş sayısı 4.107 dir. Bu kapsamda işverenler İŞKURa değil, İŞKUR işverenlere ulaşmıştır. Araştırma kapsamında en fazla açık iş bulunan sektör İmalat (1.578), Toptan ve Perakende Ticaret (853) ve İnşaat (525) sektörleridir. Araştırmalar sonucuna göre Adana ilindeki

açık iş oranı %3,2 iken oransal olarak en fazla açık iş bulunana sektörler sırasıyla; Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve son olarak Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerdir.

Tablo 40 incelendiğinde açık iş dağılımında ilk sırada İmalat sektörü ikinci sırada Toptan ve Perakende Ticareti ve üçüncü sırada ise İnşaat sektörü bulunmaktadır. İmalat sektörü açık iş dağılımında ilk sırada yer alırken açık iş oranlarında 4,3'lük payla dördüncü sırada yer aldığı görünmektedir. Bunun nedeni olarak ise açık işlerde olduğu gibi mevcut çalışan sayısının da fazla olmasıdır.

Tablo 40. Açık İşlerin Ekonomik Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, Adana

Sektör	Toplam Açık İş	Açık İş Dağılımı	AÇIK İŞ ORANI
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	152	3,7%	5,5
İMALAT	1578	38,4%	4,3
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	21	0,5%	0,8
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	6	0,1%	2,1
İNŞAAT	525	12,8%	2,8
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	853	20,8%	3,3
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	116	2,8%	1,5
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	162	3,9%	4,0
BİLGİ VE İLETİŞİM	30	0,7%	4,2
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	29	0,7%	3,2
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	43	1,0%	6,0
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	106	2,6%	5,3
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	232	5,6%	1,7
EĞİTİM	89	2,2%	2,0
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	123	3,0%	2,4
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	42	1,0%	3,0
Genel Toplam:	4107	100,0%	3,2

Kaynak: İPA 2013

Türkiye geneli toplam verileri göz önüne alındığında ülke genelinde referans döneminde toplam 258.081 açık iş bulunmaktadır. Bu işlerin sırasıyla Makineci (20.358), Beden İşçisi (8.543) ve Güvenlik Görevlisi (8.333) olduğu görünmektedir.

Adana'da İşgüçü Piyasası Talep Araştırmasında 3.516 firma ile görüşülmüş ve bunlardan 888 işyeri açık iş pozisyonu olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçtan yola çıkılarak açık işveren işyeri dağılımı %25,2 olarak hesaplanmıştır. Adana bölgesinde açık işveren işyeri dağılımına öncülük eden ilk üç sektör İmalat (%34,7), Bilgi ve iletişim Hizmetleri (%33,3) ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler (%30,8) olarak yer almaktadır. Türkiye genelinde ise İmalat (%40,6), İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri (%36,9) ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri (%35,8) bulunmaktadır. Hem Türkiye de hem Adana bölgesinde İmalat sektöründeki açık işin artış nedeni yapılan uluslararası anlaşmaların nihayetinde global piyasa içerisinde ihracat payının artmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 41. Açık İş, Veren İşyerleri, Adana

Sektör	Toplam İşyeri Sayısı (ADANA)	Açık İş Veren İşyeri Sayısı (ADANA)	Açık İşveren İşyeri Dağılımı (ADANA)	Açı İşveren İşyeri Dağılımı (TÜRKİYE)
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	37	9	23,5%	19,9%
İMALAT	763	264	34,7%	40,6%
ELEKT , GAZ, BUHAR VE İKLİM. ÜRE. VE DAĞITIMI	8	2	28,6%	13,0%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAAL.	7	1	16,7%	23,4%
İNŞAAT	618	103	16,7%	17,3%
TOPTAN VE PER. TİC.; MOTORLU KARA TAŞ. VE MOT. ONARIMI	955	261	27,4%	27,8%
ULAŞTIRMA VE DEP.	203	30	14,7%	18,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZ. FAAL.	176	52	29,3%	35,8%
BİLGİ VE İLETİŞİM	29	10	33,3%	29,1%
FİNANS VE SİGORTA FAAL.	60	7	10,9%	17,2%
GAYRİMENKUL FAAL.	27	6	23,1%	21,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEK. FAAL.	133	36	26,8%	24,1%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAAL.	182	28	15,2%	24,8%
EĞİTİM	112	26	22,9%	21,8%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAAL.	135	42	30,8%	36,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	17	0	0,0%	19,9%
DİĞER HİZMET FAAL.	54	12	22,6%	27,4%
Genel Toplam:	3516	888	25,2%	28,7%

Kaynak: İPA 2013

Tablo 42'ye bakıldığında sırasıyla ilk üç sektör İmalat (%38,4), Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı Su Temini (%20,8), İnşaat (%12,8) olurken, Su Temini; Kanalizasyon Atık Yönetimi ve iyileştirme Faaliyetlerinde 6 kişi ile % 0,1'lik oranla son sırada yer almaktadır.

Tablo 42. Açık İşlerin Ekonomik Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı Adana

Sektör	Toplam Açık İş	Açık İş Dağılımı	AÇIK İŞ ORANI
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	152	3,7%	5,5
İMALAT	1578	38,4%	4,3
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	21	0,5%	0,8
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	6	0,1%	2,1
İNŞAAT	525	12,8%	2,8
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	853	20,8%	3,3
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	116	2,8%	1,5
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	162	3,9%	4,0
BİLGİ VE İLETİŞİM	30	0,7%	4,2
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	29	0,7%	3,2
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	43	1,0%	6,0
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	106	2,6%	5,3
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	232	5,6%	1,7

EĞİTİM	89	2,2%	2,0
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	123	3,0%	2,4
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	42	1,0%	3,0
Genel Toplam:	4107	100,0%	3,2

Kaynak: İPA 2013

Açık iş oranlarının sektörlere göre dağılımını Türkiye ile karşılaştırıldığında en çarpıcı sonuç en fazla oransal farkla madencilik ve taş ocakçılığı mesleğinde olduğu gözlenmektedir. Adana'da Gayrimenkul Faaliyetleri, Türkiye genelinde ise Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetlerinin ilk sıralarda olduğu görülmektedir.

Grafik 44. Açık İş Oranının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

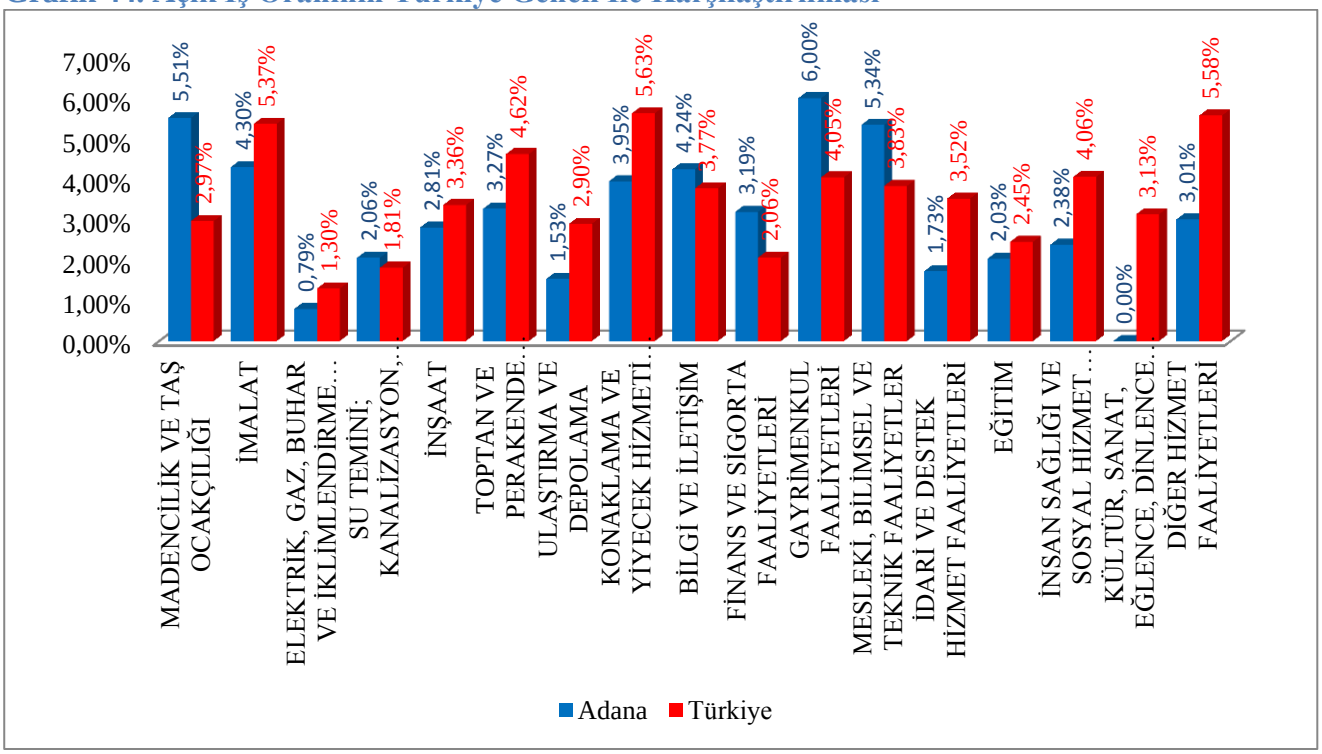

Kaynak: İPA 2013

Adana İlinde açık iş dağılımında %28,9, açık iş oranında %4,5 pay sahibi olan Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grupları sıralamasında ilk sırayı almaktadır. Meslek grupları sıralamasında Açık İş sayısı bakımından Yöneticiler(9 kişi), Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları (10 kişi) son sıralarda yer almaktadır.

Tablo 43. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler, Adana

Meslek Grup	Açık iş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Yöneticiler	9	0,20%	0,30%
Profesyonel Meslek Mensupları	343	8,40%	2,80%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	481	11,70%	4,00%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	166	4,00%	1,80%
Hizmet Ve Satış Elemanları	609	14,80%	3,60%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	10	0,20%	1,10%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1188	28,90%	4,50%

Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	862	21,00%	3,70%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	438	10,70%	1,80%
Genel Toplam:	4107	100,00%	3,20%

Kaynak: İPA 2013

Tablo 45'de ise Meslek gruplarına göre açık iş oranlarının Türkiye ile karşılaştırılmasına bakıldığında en fazla açık iş bulunan mesleklerin paralellik gösterdiği göze çarpmaktadır. Bu meslekler Adana ili için ilk sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ikinci sırada Teknisyenler ve Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve üçüncü sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları yer almaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, ikinci sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve üçüncü sırada ise Hizmet ve satış elemanları görünmektedir.

Grafik 45. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranlarının Türkiye Geneli İle Karşılaştırılması

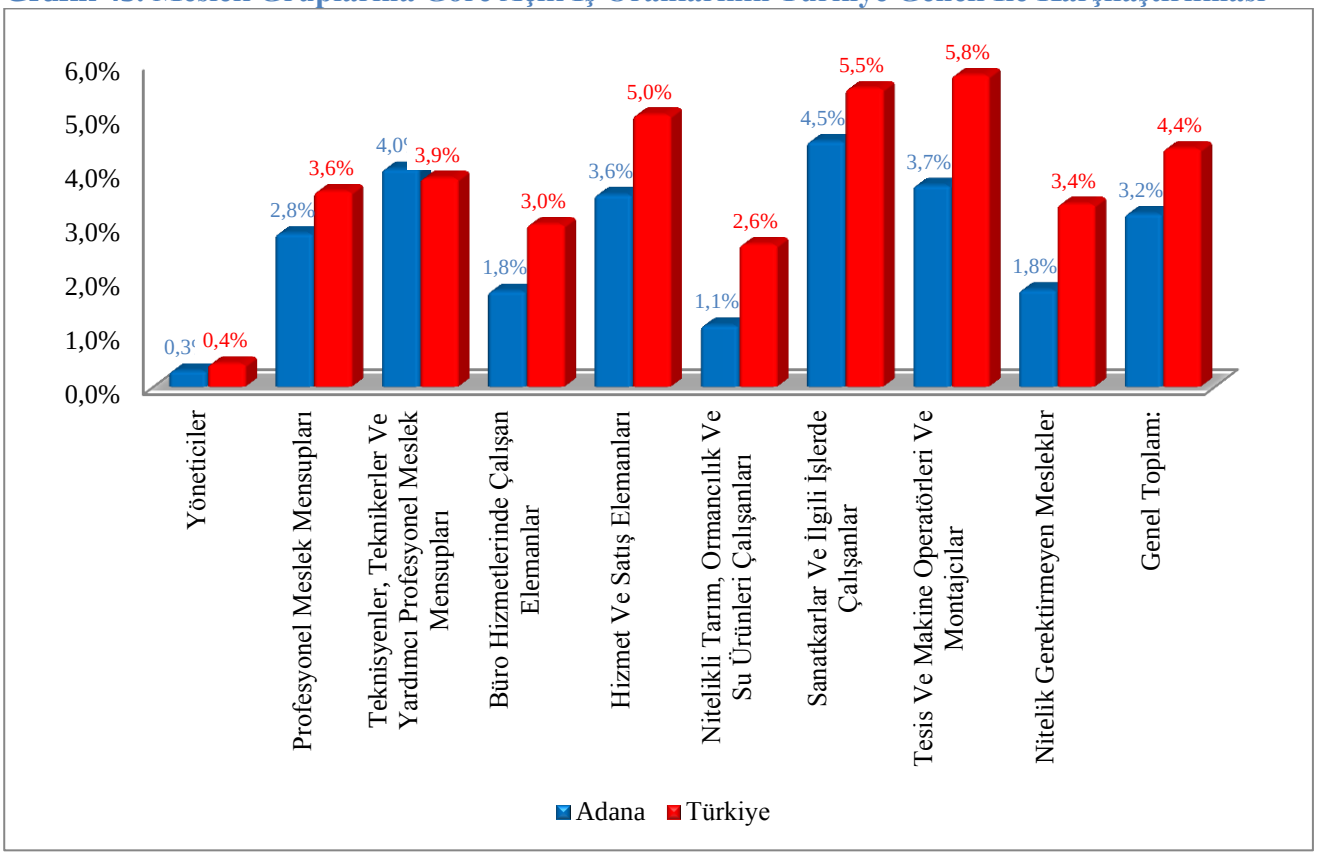

Kaynak: İPA 2013

Tablo 44'de Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı sırası ile, Adana ilinde; Satış Danışmanı(%5,8),Beden İşçisi(Genel)(%4,7), Gaz Altı Kaynakçısı olurken, Türkiye'de ise Makineci (Dikiş)(%7,9), Beden İşçisi(Genel)(%3,3) ve Güvenlik Görevlisi (%3,2) yer almaktadır. Türkiye genelinde ve Adana ilinde Beden İşçisi (Genel) mesleğinin ilk üç meslek sıralamasında olmasının nedeni İşgücü Piyasasında nitelikli eleman azlığından dolayı işverenlerin vasıfsız elemanlara yönelmesi ve/veya işverenin vasıfsız elemanları işe alıp kendi kurum kültürüne göre yetiştirmek istemesidir.

Tablo 44. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı

ADANA	Açık İş Dağılımı	TÜRKİYE	Açık İş Dağılımı
Satış Danışmanı	5,8%	Makineci (Dikiş)	7,9%
Beden İşçisi (Genel)	4,7%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
Gaz Altı Kaynakçısı	3,1%	Güvenlik Görevlisi	3,2%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	2,6%	Garson (Servis Elemanı)	2,4%
Güvenlik Görevlisi	2,4%	Temizlik Görevlisi	2,2%
Temizlik Görevlisi	2,4%	Ortacı	1,7%
Pazarlamacı	2,1%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	1,9%	Satış Danışmanı	1,6%
Elektrikçi (Genel)	1,5%	Pazarlamacı	1,4%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,4%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3%
Overlok Makinesi Operatörü	1,3%	Komi (Garson Yardımcısı)	1,1%
Elektrik Teknikeri	1,3%	Şoför-Yük Taşıma	1,1%
Şoför-Yük Taşıma	1,2%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,0%
Bilgisayar Programcılığı Teknikeri	1,2%	Ütücü	1,0%
Ön Muhasebeci	1,2%	Depo Hamalı	0,9%
Garson (Servis Elemanı)	1,0%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	1,0%	Overlok Makinesi Operatörü	0,9%
Muhasebeci	1,0%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,8%
Makineci (Dikiş)	1,0%	Ön Muhasebeci	0,8%
Beton Transmikser Operatörü	0,9%	Muhasebeci	0,7%

Kaynak: İPA 2013

Grafik 46'a bakıldığında meslek ayrımı yapılmadan işverenlerce genel olarak talep edilen eğitim düzeyleri incelendiğinde ise Türkiye geneli ve Adana arasında çok küçük farklılıklar bulunmaktadır. Eğitim düzeyinde belirli düzey isteği bulunmayanların (Fark etmez) oranı Türkiye için %30,6 iken Adana'da ise %24'tür. Lisans mezunu bireylerin Türkiye'de %12,6 iken Adana'da %13 olduğu görünür. Anlaşılıyor ki Adana işverenleri de Türkiye genelindeki işverenler gibi eğitim düzeyine değil deneyime ve iş yapabilme yeteneğine bakmaktadır.

Grafik 46. Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

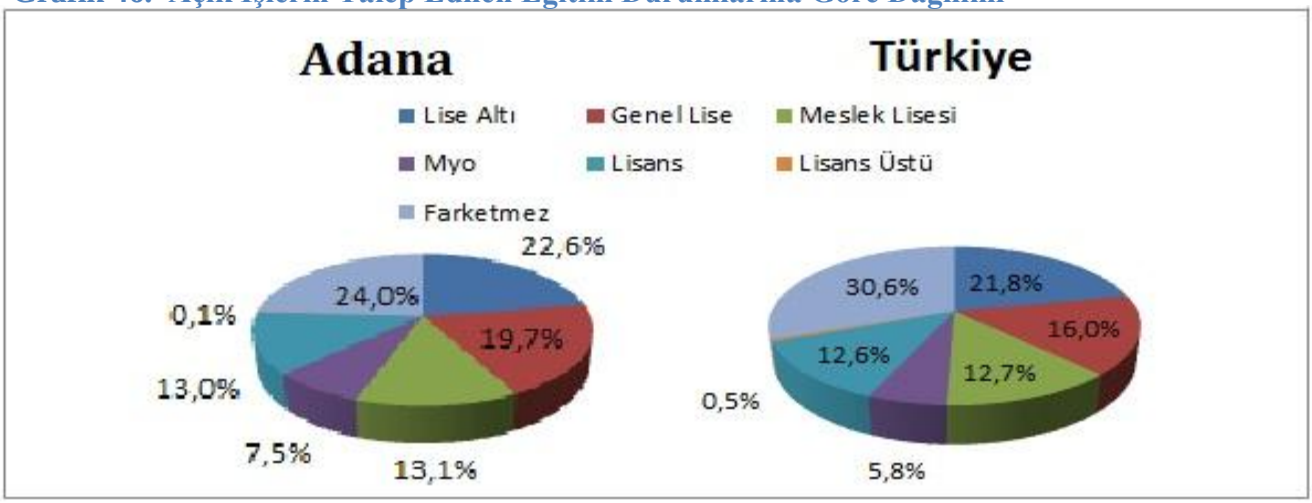

Kaynak: İPA 2013

Adana'da en çok talep edilen ilk 5 meslekte talep edilen eğitim düzeyine bakıldığında, Beden İşçisi, Gaz altı Kaynakçısı, Temizlik Görevlisi, Şoför-Yük Taşıma ve Garson için belirli bir eğitim düzeyi aranmamakta iken, Türkiye genelinde Makineci(Dikiş), Beden İşçisi, Ortacı, Garson ve Temizlik görevlisi için belirli bir eğitim düzeyi aranmamaktadır. Görülmektedir ki vasıf gerektirmeyen işlerde yoğunluk oluşmaktadır.

Tablo 45. En Çok Talep Edilen İlk 5 Meslekte Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Fark etmez			Lise Altı		
	ADANA	TÜRKİYE		ADANA	TÜRKİYE
1	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	1	Gaz Altı Kaynakçısı	Makineci (Dikiş)
2	Gaz Altı Kaynakçısı	Beden İşçisi (Genel)	2	Satış Danışmanı	Beden İşçisi (Genel)
3	Temizlik Görevlisi	Ortacı	3	Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi
4	Şoför-Yük Taşıma	Garson (Servis Elemanı)	4	Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
5	Garson (Servis Elemanı)	Temizlik Görevlisi	5	Beden İşçisi (Genel)	Şoför-Yük Taşıma

Kaynak: İPA 2013

Adana için Lise mezunu ya da Meslek Lisesi mezunu seviyesinde en çok talep edilen mesleklere bakıldığında ilk beş sırada yer alan meslekler Satış Danışmanı, Ön muhasebe, Pazarlamacı, Sekreter ve Kasiyer, Elektrikçi, Acil Tıp Teknisyeni ve Gaz altı Kaynakçısı ve Muhasebecidir. Türkiye geneli göz önünde bulundurulduğunda ilk beş meslek Satış danışmanı, Pazarlamacı, Garson, Sekreter ve Ön Muhasebeci, Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Gaz Altı Kaynakçısı ve Elektrik Teknisyenidir.

Tablo 46. En Çok Talep Edilen İlk 5 Meslekte Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Genel Lise			Meslek Lisesi		
	ADANA	TÜRKİYE		ADANA	TÜRKİYE
1	Satış Danışmanı	Satış Danışmanı	1	Elektrikçi (Genel)	Ön Muhasebeci
2	Ön Muhasebeci	Pazarlamacı	2	Ön Muhasebeci	CNC Torna Tezgahı Operatörü
3	Pazarlamacı	Garson (Servis Elemanı)	3	Acil Tıp Teknisyeni	Gaz Altı Kaynakçısı
4	Sekreter	Sekreter	4	Gaz Altı Kaynakçısı	Elektrik Teknisyeni
5	Kasiyer	Ön Muhasebeci	5	Muhasebeci	Muhasebeci

Kaynak: İPA 2013

Grafik 47'de Adana ili için açık işlere talep edilen becerilerin oranları görünmektedir. Öncelikle ilk aranan özellik yapılan iş için gerekli bilgiye sahip olunmasıdır. Bu sonucun nedeni ise işverenin en başta alacağı elemanın deneyimli ve bilgi düzeyinin yüksek elemanlar olmasını olmasını tercih etmesidir. İşverenlerce istenilen diğer önde gelen özellikler ise Fiziki Yeterlilik ve Takım çalışmasıdır. Bu ise bize Adana ilinde Hizmet sektöründe işverenlerin ekip çalışmasına, bedensel ve fiziki yeterliliğe önem verdiğini gösterir.

Grafik 47. Açık İşlerde Talep Edilen Beceriler , Adana

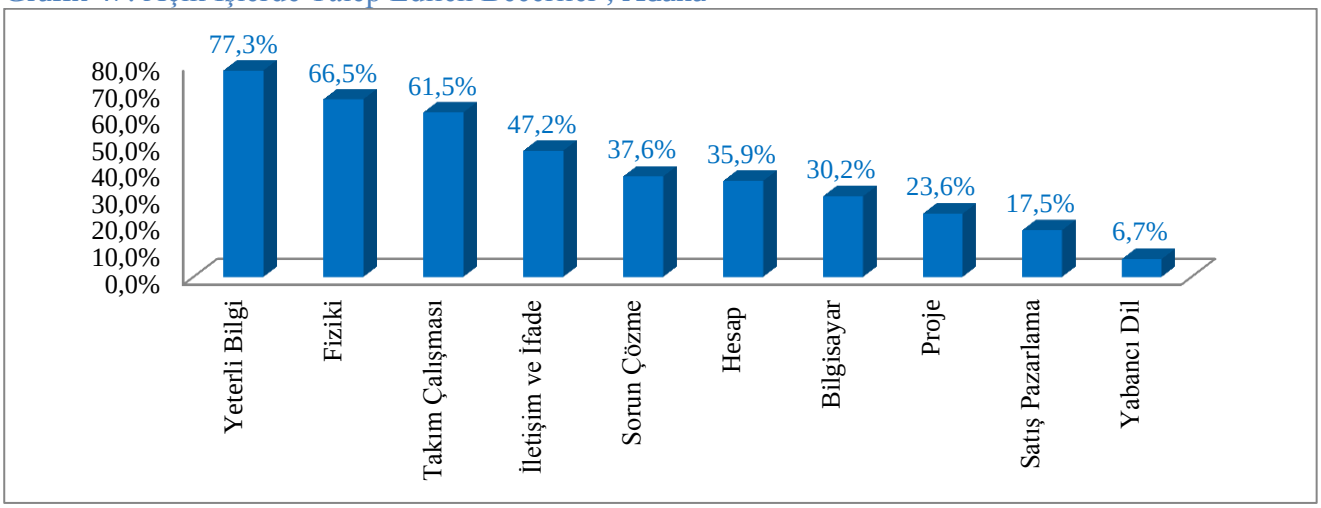

Kaynak: İPA 2013

Araştırma kapsamında işverenlerle yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bilgilerden birisi de açık işlerin temin edilme kanallarıdır. Buna göre Adana'da eleman temini için işverenlerin en çok kullandığı arama kanalı %68,3 oranla İŞKUR, %58,4'ü Akraba-eş-dost, %23,1 ile Gazete aracılığı, %16,7 ile İnternet siteleri ve %5,5 ile özel istihdam bürolarıdır. Geçen yılın verileri İŞKUR'u aktif olarak kullanarak eleman temini %23'ten %68,3payına çıktığı görünmüştür. Bunun sebebin ise Kurumun verimli çalışma politikası, işverenlere sunulan hizmetler ve olumlu dönüşler olarak sayılabilir.

Grafik 48. Açık İşlerin Aranma Kanallarının Türkiye ile Karşılaştırılması

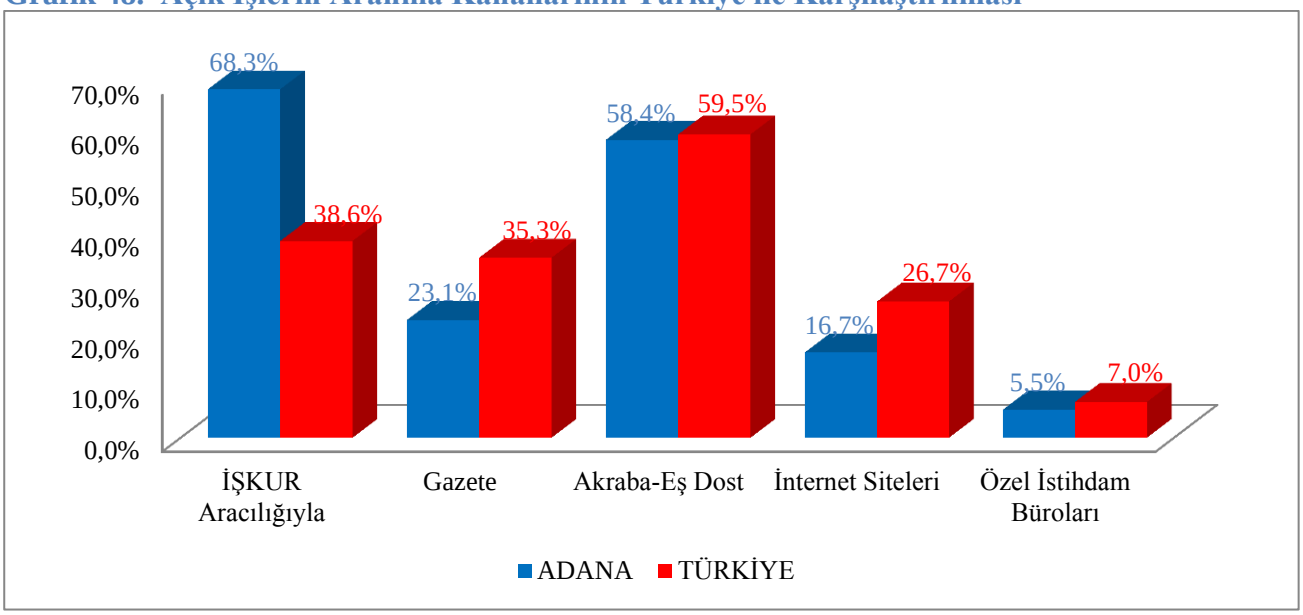

Kaynak: İPA 2013

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Adana İşgücü Talep Araştırması kapsamında işverenlerin bulmakta zorluk çektiği veya kolaylıkla temin edemediği meslekler ve sektörler de tespit edilmeye çalışılmıştır. İşverenlerden alınan cevaplar İşgücü Talep Araştırması çerçevesince derlenip bir önceki yıl ile karşılaştırılmıştır.

Bu bağlamda yapılan çalışmalar kapsamında Adana ilinin sektörlere göre eleman temin edemediği ya da temin etmekte zorlandığı ilk beş sektör; İmalat, Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ve son olarak da İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri olurken, oransal olarak bakıldığında sıralama değişmekte ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı şeklinde oluşmaktadır. Bunun temel nedeni toplam işyeri sayısının Temininde Güçlük Çekilen Mesleklere Dağılımında etkisidir.

Tablo 47. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Dağılımı, Adana

Sektör	TOPLAM İŞYERİ SAYISI	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Temininde Güçlük Dağılımı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	37	10	26,5%
İMALAT	763	406	53,2%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	8	1	14,3%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	7	2	33,3%
İNŞAAT	618	194	31,4%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	955	392	41,0%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	203	50	24,7%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	176	96	54,3%
BİLGİ VE İLETİŞİM	29	11	37,0%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	60	14	23,6%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	27	9	34,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	133	60	44,9%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	182	40	22,0%
EĞİTİM	112	43	38,5%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	135	86	63,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	17	4	23,5%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	54	17	32,1%

Kaynak: İPA 2013

İşverenlerden sağlanan bilgilere göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı oranlarına bakıldığında Türkiye ve Adana verileri paralellik göstermektedir. Türkiye'de ve Adana' da öne çıkan ilk üç sektör İmalat, İnşaat, Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı olarak gözükmektedir.

Tablo 48. Sektörlere Göre Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısının Türkiye İle Kıyaslanması

Sektör	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	ADANA	TÜRKİYE
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	47	0,9%	0,8%
İMALAT	1785	33,9%	39,4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	6	0,1%	0,1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	9	0,2%	0,2%
İNŞAAT	799	15,1%	13,4%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	1186	22,5%	18,1%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	233	4,4%	3,8%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	253	4,8%	6,5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	18	0,3%	0,8%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	24	0,5%	0,7%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	48	0,9%	0,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	187	3,6%	3,1%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	210	4,0%	5,8%
EĞİTİM	108	2,0%	1,7%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	291	5,5%	2,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	20	0,4%	0,2%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	48	0,9%	1,8%
Genel Toplam:	5272	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2013

Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığı zaman ise ilk sıralarda yer alan tüm mesleklerin ortak sorunu olarak mesleğe başvuran eleman sayısının yetersiz olması, işverenlerin talep ettiği beceri ve nitelik ile iş tecrübesi konularında işe başvuranların yetersiz kalması gösterilmiştir.

Adana ili için Meslek gruplarında il üç meslek incelendiğinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış Elemanları meslekleri hem Temininde Güçlük Oranı hem de Açık İş Dağılımının sıralamasının aynı olduğu tespit edilmiştir. Bunun nedenleri arasında meslekteki eleman sirkülasyonu, nitelikli eleman bulunamaması ve bu sektörlerde çalışan elemanların verdikleri hizmetlerin karşılığını tatminkar bulmaması olarak görülmektedir.

Tablo 49. Adana İli İçin Temininde Güçlük Oranı Ve Açık İş Dağılımı

Meslek Grup	Toplam	Temininde Güçlük Oranı	Açık İş Dağılımı
Yöneticiler	12	0,2%	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	618	11,7%	8,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	586	11,1%	11,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	115	2,2%	4,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	714	13,5%	14,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	33	0,6%	0,2%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1850	35,1%	28,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1002	19,0%	21,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	343	6,5%	10,7%
Genel Toplam:	5272	100,0%	100,00%

Kaynak: İPA 2013

Grafik 49'da Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Türkiye ile karşılaştırılmasında ilk üç meslek paralellik göstermektedir. Bu veriden yola çıkılarak Adana'daki işverenlerin problemleri Türkiye geneli ile aynı olup Adana ilinde bulunan hizmet ve sanayi sektöründe gelişmiş olan işverenlerin aynı sektördeki diğer işvenler ile benzer problemleri yaşamasından kaynaklanır.

Grafik 49. Temininde Güçlük Çekilen Meslek Gruplarının Türkiye İle Karşılaştırılması

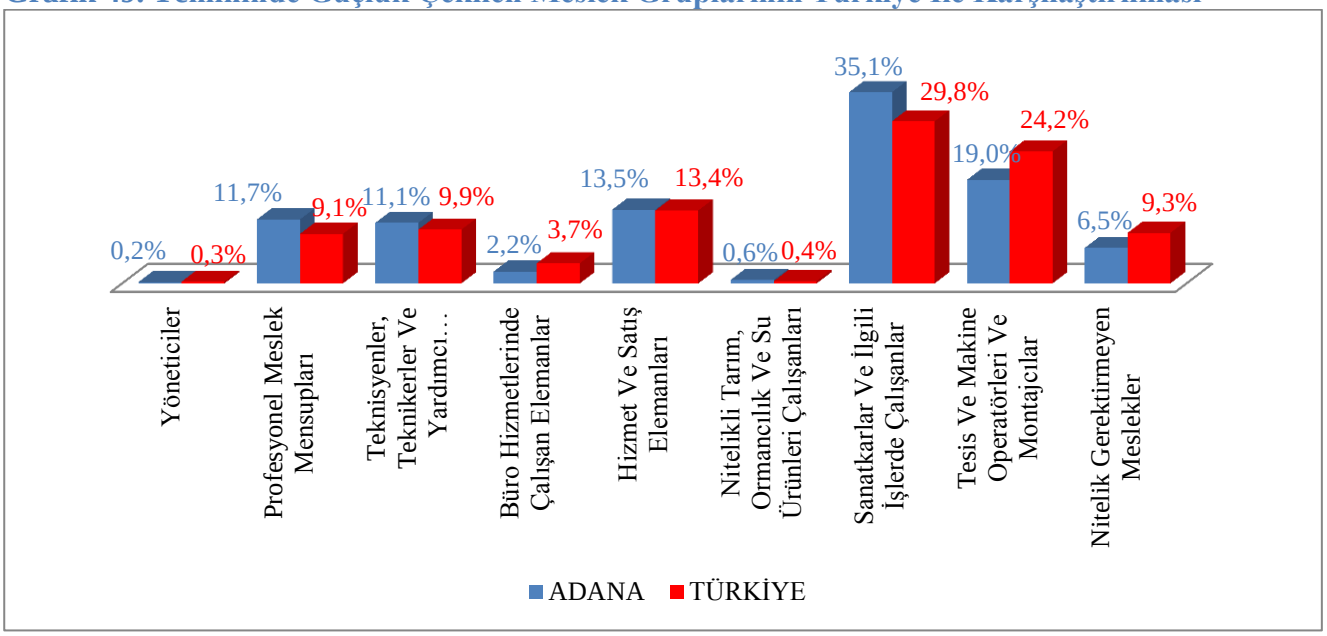

Kaynak: İPA 2013

Türkiye genelinde temini güçlük çekilen mesleklerde Makineci (Dikiş), Güvenlik Görevlisi ve Garson meslekleri yer alırken, Adana'da ise sırasıyla Satış Danışmanı, Gaz Altı Kaynakçısı ve Elektrikçi olarak görünmektedir. Sektörel bazda Türkiye ile paralellik gösteren Adana ili Mesleki olarak aynı oranı vermemektedir. Bunun temel nedenlerinden biri olarak iller arasındaki meslek taleplerinin farklı olduğu görünmektedir.

Tablo 50. Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Adana	Oran	Türkiye	Oran
Satış Danışmanı	4,2%	Makineci (Dikiş)	6,9%
Gaz Altı Kaynakçısı	2,7%	Güvenlik Görevlisi	2,8%
Elektrikçi (Genel)	2,3%	Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	2,3%	Beden İşçisi (Genel)	1,9%
Beden İşçisi (Genel)	2,0%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Pazarlamacı	1,8%	Satış Danışmanı	1,4%
Güvenlik Görevlisi	1,5%	Ortacı	1,4%
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	1,5%	Temizlik Görevlisi	1,3%
Makineci (Dikiş)	1,5%	Pazarlamacı	1,3%
Hemşire	1,5%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2%
Garson (Servis Elemanı)	1,4%	Aşçı	1,1%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,4%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,0%
Şoför-Yük Taşıma	1,3%	Şoför-Yük Taşıma	1,0%
Temizlik Görevlisi	1,3%	Sıvacı	0,9%
Aşçı	1,3%	CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%
Muhasebeci	1,3%	Beden İşçisi (İnşaat)	0,9%
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	1,1%	Ütücü	0,9%
Dokuma Makineleri Operatörü ve Ayarcısı	1,0%	Hemşire	0,8%
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	1,0%	Muhasebeci	0,8%
Tır-Çekici Şoförü	1,0%	Komi (Garson Yardımcısı)	0,8%

Kaynak: İPA 2013

İşverenler tarafından sağlanan bilgilere göre eleman temininde güçlük çekilme nedenleri aranılan alanda eleman olmaması, iş tecrübesine ait eleman olmaması, yeterli beceri ve niteliğe sahip eleman olmaması, çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, önerilen ücretin az bulunmasıdır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilme nedenlerinde %58,9 ile ilk sırada yer alan Beceriye ve Niteliğe Sahip Eleman bulunmaması Adana'da da ilk sırada yer almaktadır. İş Tecrübesine Sahip Eleman Yok cevabı Türkiye ve Adana'da ikinci sırada yer alırken Bu Meslekte Eleman Yok cevabı %51,6 ile Türkiye'de, %47,7'lik pay ile Adana'da üçüncü sırada yer almaktadır. Adana ile Türkiye'yi kıyasladığımızda en büyük fark (%13,8) Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Yok seçeneği olduğu görünmektedir.

Grafik 50. Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

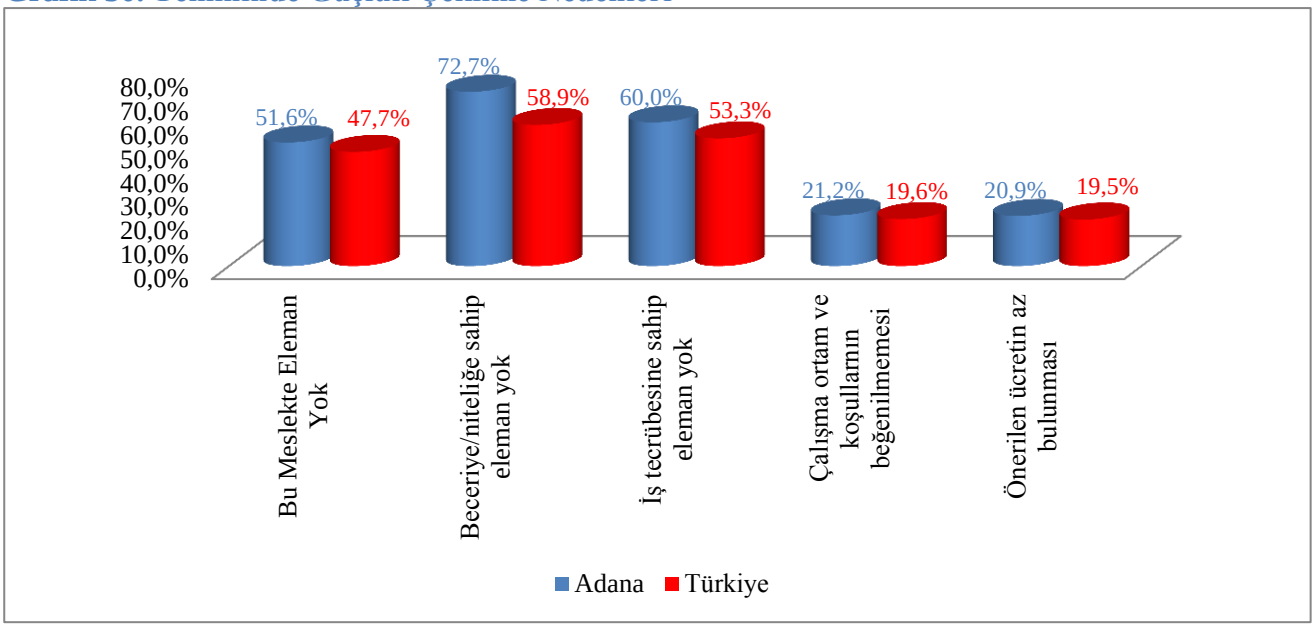

Kaynak: İPA 2013

Net istihdam değişim oranı beklentisi, istihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisinin mevcut çalışan sayısına oranını ifade etmektedir. Adana ili işgücü talep araştırması sonuçlarına göre, Aralık 2013 itibariyle net istihdam artış beklentisi %4,2 iken bu beklenti Haziran 2014 itibariyle %3,8 düşmektedir. 2013 sonu itibariyle en yüksek net istihdam artış beklentisi sektörel oranlara göre (%12,7) Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, (%6,4) Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı ve (%5,6) Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ilk üç sırayı almaktadır. İmalat, İnşaat, Bilgi ve İletişim, Gayrimenkul Faaliyetleri, Eğitim, Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Su temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörlerindeki istihdam artış beklentisi 2014 yılında da artan ivmeyle devam etmesi beklenmektedir. Buna karşın Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe büyük oranlı artış ya da azalış beklenmemektedir.

Tablo 51. Sektörlere Göre Net İstihdam Beklentisi, Adana

Sektörler	31.Ara	30.Haz	31 Aralık NİDO	30 Haziran NİDO
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	147	49	5,6%	1,9%
İMALAT	1550	1648	4,4%	4,7%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	45	11	1,7%	0,4%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	-61	-6	-21,8%	-2,1%
İNŞAAT	227	774	1,2%	4,3%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	1621	854	6,4%	3,4%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	316	159	4,2%	2,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	178	158	4,5%	4,0%
BİLGİ VE İLETİŞİM	3	49	0,5%	7,3%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	38	20	4,3%	2,2%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	16	46	2,3%	6,9%

MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	239	83	12,7%	4,4%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	659	498	5,0%	3,8%
EĞİTİM	74	167	1,7%	3,9%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	129	98	2,6%	2,0%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	31	12	5,0%	1,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	-5	69	-0,4%	5,1%
Genel Toplam:	5207	4690	4,2%	3,8%

Kaynak: İPA 2013

Türkiye genelinde elde edilen veriler sonucuna göre Aralık 2013 itibariyle istihdam artışı beklentisi %4,7 iken bu beklenti Haziran 2014 itibariyle %4,8'e artarak %0,1'lik bir artık gözlenmiştir. İki zaman aralığında artış oranına bakıldığında Türkiye'de araştırma kapsamında görüşülen işyerlerinin 2014 yılında daha fazla büyüme eğiliminde olduğu sonucuna varılmaktadır.

Türkiye 2013 yılsonu NİDO sayıları incelendiğinde ise en fazla net istihdam değişimi İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri ilk sırada, ikinci sırada %6,3 ile Gayrimenkul Faaliyetleri ve üçüncü sırada da %6'lık payla Bilgi ve İletişim sektörleri yer almaktadır. 2014 verileri incelendiğinde ise sırasıyla Diğer Hizmet Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetlerinde artış gözlenmesi beklenmektedir. Net istihdam değişimindeki azalış Türkiye'de ve Adana ilinde paralellik göstermekte olup azalış gösteren bu sektör Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleridir.

Tablo 52. Adana İli ve Türkiye'nin Sektörlere Göre Yılsonu ve Haziran 2014 İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranının Kıyaslanması

Sektör	TÜRKİYE		ADANA	
	Aralık-2013NİDO	Haziran-2014 NİDO	31 Aralık NİDO	30 Haziran NİDO
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	1,9%	2,9%	5,60%	1,90%
İMALAT	5,1%	4,0%	4,40%	4,70%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	1,4%	1,4%	1,70%	0,40%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0,8%	1,8%	-21,80%	-2,10%
İNŞAAT	5,7%	5,4%	1,20%	4,30%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	5,3%	5,1%	6,40%	3,40%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	2,3%	3,5%	4,20%	2,10%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	0,6%	5,5%	4,50%	4,00%
BİLGİ VE İLETİŞİM	6,0%	5,4%	0,50%	7,30%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3,8%	4,0%	4,30%	2,20%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	6,3%	8,2%	2,30%	6,90%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	4,8%	7,8%	12,70%	4,40%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	7,0%	7,3%	5,00%	3,80%

EĞİTİM	2,4%	1,7%	1,70%	3,90%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	3,1%	3,0%	2,60%	2,00%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	-0,1%	2,8%	5,00%	1,90%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	4,5%	9,2%	-0,40%	5,10%
Genel Toplam:	4,7%	4,8%	4,20%	3,80%

Kaynak: İPA 2013

Net istihdam değişim oranını bu yıl sonu ve gelecek yıl için meslek gruplarına göre değerlendirdiğimizde ise 31 Aralık için Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet ve Satış Elemanları, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grupları yer almaktadır. Yılsonu için net istihdam değişimi oranına bakıldığında genel toplamda %4,2'lik paya sahip iken Haziranda bu ivme azalarak %3,8'e gerilemektedir.

Tablo 53. Meslek Gruplarına Göre Net İstidam Beklentisi, Adana

Meslek Grupları	31.Ara	30.Haz	31 Aralık NİDO	30 Haziran NİDO
Yöneticiler	8	5	0,30%	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	314	282	2,70%	2,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	383	119	3,30%	1,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	220	213	2,40%	2,3%
Hizmet Ve Satış Elemanları	929	746	5,60%	4,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	21	25	2,50%	3,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1649	1619	6,60%	6,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	968	762	4,40%	3,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	714	918	3,00%	3,8%
Genel Toplam:	**5207**	**4690**	**4,20%**	**3,8%**

Kaynak: İPA 2013

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Türkiye genelinde yürütülen araştırma kapsamında işverenlerin gelecek dönemler için eleman sayısındaki artışlar hakkında görüşler alınarak bir takım sayısal verilere dönüştürülmüştür. Elde edilen veriler neticesinde Türkiye için 31 Aralık 2013 itibariyle işyerlerinin beklediği istihdam artışı 263.906 kişi iken Adana için bu değer 5.207 kişidir.

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

İşgücü Piyasa Araştırması verileri incelendiğinde 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihlerinde en fazla istihdam artışı beklenen meslek Alçı Dekorasyoncusu(Kartonpiyer) mesleğinde olduğu görülmektedir. Her iki dönemde de bu meslekte istihdam artışının beklenmesi bu mesleğin Adana ili için dönemsel olarak değil yıl bazında önem kazanmasından kaynaklanmakta olduğu görünmektedir. 31 Aralık dönemine bakıldığında Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer) mesleğinden sonra sırası ile Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı Ambalajcı (Makine İle) meslekleri yer almaktadır. 30 Haziran da ise sırası ile Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer) Beden İşçisi (Genel) Satış Danışmanı Temizlik Görevlisi gelmektedir. 30 Hazirana bakıldığında vasıfsız eleman ihtiyacının artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo 54. En fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslek, Adana

31.Ara	30.Haz
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Satış Danışmanı	Satış Danışmanı
Ambalajcı (Makine İle)	Temizlik Görevlisi
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (İnşaat)
Güvenlik Görevlisi	Diğer Öğretmenler
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	Pazarlamacı
Elektrikçi (Genel)	El Ve Makine Dikişçisi (Genel)
Pazarlamacı	Güvenlik Görevlisi
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Mermer İşçisi
Gaz Altı Kaynakçısı	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Mermer İşçisi	Plastik Mamuller İmal İşçisi
Duvarcı	Kasap
Garson (Servis Elemanı)	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap)
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	Overlok Makinesi Operatörü
Ambalajcı (El İle)	Beden İşçisi (Temizlik)
Kasiyer	Ambalajcı (El İle)
Beden İşçisi (İnşaat)	Sevkiyat Görevlisi

Kaynak: İPA 2013

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

Türkiye genelinde yapılan araştırmalarda da 31 Aralık için istihdam azalışı beklenen meslekler sırasıyla İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle), Şoför-Yük Taşıma, Kesimhane İşçisi olarak görünürken, 30 Haziran 2014 için ise Beton Ve Betonarme Kalıpçısı, Ambalajcı (Makine İle), İş Makineleri Operatörü gözükmektedir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin başında her iki dönem içinde inşaat işinde çalışan mesleklerde görünmektedir. Bunun sebebi ise inşaat sektöründe ilk aşaması biten binalarda Kalıpçı mesleğine ihtiyaç kalmaması ve ikinci aşama olan ince inşaat sektöründe kartonpiyercilere ihtiyacın fazlalığıdır.

Tablo 55. En Fazla İstihdam Azalışı Eklenen 20 Meslek, Adana

31.Ara	30.Haz
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Şoför-Yük Taşıma	Ambalajcı (Makine İle)
Kesimhane İşçisi	İş Makineleri Operatörü
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	Çırçır Makinesi Operatörü
Alçı Sıva Uygulayıcısı	Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri
Demirci (Makine İle)	Diğer Ustabaşı/postabaşı/formenler
İş Makineleri Operatörü	Alçı Sıva Uygulayıcısı
Makam Şoförü	İş Makineleri Bakım ve Onarımcısı
Kalite Kontrolörü-Kumaş	Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı
Boru Döşemecisi	Harita Teknisyeni
Sevkiyat Görevlisi	Elektrik Teknisyeni
Yüzme Eğitmeni	Pamuk Kesme Makinesi İşçisi
Fırın İşçisi (Tuğla,kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	Diğer Topoğraflar
Alçı İmalat İşçisi	Makine Montaj ve Bakım Onarımcısı
Direksiyon Eğitmeni	Vinç Operatörü
Ortacı	Boru Döşemecisi
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	Sondaj Operatörü/Sondör
İnşaat Bakım İşçisi	Maden Ve Taş Ocağı Makasçısı
Betonarmeci	Çağrı Merkezi Görevlisi
Bekçi	Diğer İnşaat Teknisyenleri

Kaynak: İPA 2013

SONUÇ

Bu bölümde raporun önemli bulguları "kısaca" özetlendikten sonra raporun ve İPA' nın amacına uygun olarak bu verilerin il aktif istihdam politikalarına nasıl katkı sağlayabileceğine ilişkin temel öneri ve değerlendirmeler yapılacaktır.

Adana İşgücü Piyasası Analizi Raporunun, 2013 yılında Adana ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması çerçevesinde öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengenin sağlanmasına yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması, Adana ilinde istihdamı arttırma ve işsizlik artışının önlenmesi sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri düzenleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların büyük çoğunluğu, özellikle işgücü piyasasına arz yönünde kullanılabilecek veriler, TR62 bölgesinin de genelinde mevcuttur. Yine de bu raporun sonuçlarına sıkıntılar göz önünde tutularak bakıldığında mevcut veriler ışığında bir takım değerlendirmeler ve öneriler yapmak mümkün olmaktadır.

Bu raporda sunulan veri ve analizin değerlendirmesi sorun alanlarının ve ihtiyaçların belirlenmesi ve işgücü gelişimi açısından hedef kitlenin tespiti olarak üç grupta ele alınabilir. Aşağıda yapılan değerlendirme bu üç grubu birbiriyle ilişkili bir şekilde sunmaktadır.

TR62 bölgesinde İşgücüne Katılım Oranı Türkiye ile karşılaştığında çıkan sonuç aynı iken Gayri Safi Katma Değeri Türkiye ortalamasından 2.672 TL'lik farkla %20,0 oranında daha düşük olduğu görülüyor. Bu durumun sebebi tarım sektörünün TR62 bölgesinde %15,9'lük ağırlığı ile Türkiye ortalamasının yaklaşık iki katı olmasıdır. Dolayısıyla diğer sektörlere nazaran Tarım sektöründe gerek kazançların az olması gerekse kayıt dışını fazla olması sebebiyle TR62 bölgesinin Gayri Safi Katma Değeri düşük olmaktadır. Aynı zamanda Tarım sektöründe yaşanan bu sıkıntılar neticesinde işgücünün Tarımdan, Hizmetler ve Sanayi sektörlerine doğru geçişlerin yaşandığı ve Tarım dışında başka sektörde çalışmamış kesimin kente geldiğinde meslek edineceği iş olanakları bulması için sunulacak işgücü yetiştirme faaliyetlerinden faydalanması gerektiği gerçeği ortaya çıkmaktadır.

TR62 bölgesinde özellikle kadınlar işgücü piyasasının dışındadır. Eğitim seviyesi düştükçe işgücü dışında kalma oranı da artmaktadır. Bu oran okuma yazma bilmeyen kadınlarda geçen yıla göre artış gösterip %87 olmuştur. TR62 bölgesinde kadınların işgücüne katılma oranı %28,5 ile Türkiye ortalamasının 1 puan altında olup benzerlik göstermektedir. İşgücüne katılma oranının en yüksek olduğu yaş grubu ile işsizliğin fazla olduğu yaş grubu 25-34 yaş grubudur.

TR62 bölgesinde 15-24 yaş grubunda %59'si, işgücü piyasası dışında ve bunların 149.000'i (%42) eğitim hayatlarına devam etmemektedir. Bu veriler kadınların ve gençlerin işgücüne katılım oranının ve istihdam olanaklarının artması, işsizlik oranlarının ise azalması için kadınlara ve gençlere önem verilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme

faaliyetlerinin öncelikli hedef kitlesi kadınlar ve gençler başta olmak üzere işsizler, diğer bir hedef kitlesi ise işgücü dışında kalan nüfus olmalıdır. İşsizlik oranına bakıldığında ise % 10,6 ile Türkiye (%9,2) ortalamasının üzerindedir.

İşgücü arzının eğitim durumu açısından bir diğer önemli tespit, ortaöğretime kayıtlı öğrenci sayısıdır. Toplam 146.294 öğrencinin %98,7'si şehirlerde,%1,3'ü ise köylerde öğrenim görmektedir. Oransal olarak büyük farklılığın temel nedeni köylerdeki nüfusun azlığı ve köyden kente göç olarak değerlendirilebilir. Yine ortaöğretime kayıtlı öğrencilerin %60,6'sı Genel liselerde %39,4'ü Mesleki ve Teknik Liselerde okumaktadır. %40'lık orana sahip olan Mesleki ve Teknik Liseler ara eleman sıkıntısı çözümünde aktif rol oynayacaktır.

Arz ve talep eşleştirmeleri düşünüldüğünde, 2012 yılı itibariyle Adana ilinde açık işlere başvuru yapan 69.324 kişiden 43.758'i 20-34 yaş aralığında yer almaktadır. Bir önceki yıla nazaran başvuru yapan erkek oranı %68,7 artarken bayanlarda bu artış %53,4 olmuştur. Genele bakıldığında ise %63,4'lük bir artış olduğu görünmektedir. Ayrıca TR62 bölgesi genelinde işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubunun da 20-34 yaş grubu olduğu ve işe başvuruların çok büyük oranda ilkokul ve ortaokul mezunları tarafından yapıldığı gözlenmektedir. Bu veriler ışığında Adana ili özelinde bu yaş grubu işgücünün eğitilmesi ihtiyacı olduğunu söylemek mümkündür. Bu anlamda düzenlenecek eğitimlerin hedef kitlelerinden bir tanesinin 20-34 yaş aralığındaki işgücü olduğu rahatlıkla söylenebilir. Özellikle de 30 yaş üstü işgücünde yaşanan istihdam zorluğu, bu yaş grubunun eğitimi için özel önlemlerin alınmasını gerektirmektedir.

Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Adana ili özelinde İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş, hem işe giriş-çıkışlar, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir. Sektörlere Göre Alınan Açık İşlerin Dağılımında en fazla talep bulunduran sektör hem Türkiye de hem de adana da imalat sektörüdür. Bu sıralama ilk üç meslekte Adana ve Türkiye için aynı olup sırasıyla İmalat, Toptan ve Perakende ve Diğer Hizmet Faaliyetleridir.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. Açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörlere ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Aynı zamanda iktisadi faaliyet kolları bakımdan da Türkiye genelinde iş gücü hizmet sektörüne yönelirken Adana bölgesi için bu yönelmenin hem hizmet sektörü hem de sanayi sektörü olduğu görülmektedir. Adana ilinde açık sayısının 2009 yılından sonra hızlı bir artış göstermesiyle birlikte İşe yerleştirme faaliyetlerinde aynı ivmeyle arttığı görülmektedir. Adana ili için açılan açık iş talepleri gibi açık işe yerleştirmelerin de büyük bir bölümü özel sektörde gerçekleşmektedir. En büyük artış hızı 2009 ile 2010 yılları arasında olurken en fazla işe yerleştirme sayısı toplamda 13.586 kişi ile 2012 yılında gerçekleştirilmiştir.

İşe yerleştirme sayıları incelendiğinde her iki analiz için de (Adana&Türkiye) ilk sırayı Beden İşçisi (Genel) mesleği almaktadır. En çarpıcı sonuç ise ikinci sırada yer alan meslek, Beden

İşçisi(Genel) mesleği ile arasında yüksek sayıda fark bulunmasıdır. Bunun nedeni ise hem Türkiye'de hem de Adana'da kalifiye ara eleman eksikliğinin olması dolayısıyla işverenlerin vasıfsız işçi alıp firma kültürünü adapte edip kişileri kendi bünyelerinde yetiştirme isteğinden kaynaklanmaktadır.

Bir diğer veri olan İşsizlik ödeneği göz önüne alındığında 2012 yılı içerisinde İşsizlik ödeneğine hak kazanan kişiler eğitim durumlarına göre gruplandırıldığında en fazla hak eden grup erkeklerde İlköğretim mezunları kadınlarda ise Lise mezunları olduğu görünmüştür. Yıl içerisinde toplamda 13.001 kişinin İşsizlik Ödeneği hak ettiği tespit edilmiştir

Adana İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında açık iş araştırmasının saha uygulaması süresince ziyaret edilen işyerlerince işverenlerin fiilen ihtiyaç duyduğu meslekleri ifade etmektedir. Açık iş yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları ifade eder. Adana ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde referans dönemi (15 Haziran-30 Temmuz 2013) esas alınmak üzere var olan açık iş sayısı 4.107 dir. Araştırma kapsamında en fazla açık iş bulunan sektör İmalat (1.578), Toptan ve Perakende Ticaret (853) ve İnşaat (525) sektörleridir. Araştırmalar sonucuna göre Adana ilindeki açık iş oranı %3,2 iken oransal olarak en fazla açık iş bulunana sektörler sırasıyla; Gayrimenkul Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve son olarak Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerdir.

Adana ilinin sektörlere göre eleman temin edemediği ya da temin etmekte zorlandığı ilk beş sektör; Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı, İmalat, İnşaat, Ulaştırma ve Depolama ve son olarak da İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri olurken oransal olarak bakıldığında sıralama değişmekte ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı şeklinde oluşmaktadır. Bunun temel nedeni toplam işyeri sayısının Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımına etkisidir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Adana'da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir.

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde işgücü yetiştirme kursları ve programı düzenlenmelidir.
- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.

- TR62 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.

- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

- Özellikle kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Adana'daki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Adana Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü:

- İşe yerleştirme olanaklarını kamuoyuyla paylaşmalı,

- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı,
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TÜİK ADNKS Kayıtları

TOBB, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

MEB, Milli Eğitim Bakanlığı

Kalkınma Bakanlığı

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR, ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERI FAALIYETI

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S6.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⇨ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04									05	06				
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme beceriler 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği									İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları				
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		1	2	3	4	5
		☐											☐					

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
6.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	6.3'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
6.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	7.soruya geçiniz
6.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
6.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

6.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
6.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	8.soruya geçiniz
6.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
6.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
8.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	8.3'e geçiniz
	Hayırsa →	8.1 veya 8.2 geçiniz
8.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
8.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
8.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

9.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
9.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
9.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
9.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER							
10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekleri temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?							
10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir, TEŞEKKÜRLER.							
01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çeklen Meslekler	Temininde güçlük çeklen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz meslekli şu an karşılıyor mu? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çeklme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585
Manisa	1.582
Tekirdağ	1.545
Hatay	1.416
Aydın	1.370
Şanlıurfa	1.342
Kahramanmaraş	1.327
Eskişehir	1.282
Sakarya	1.250
Malatya	1.070
Afyonkarahisar	995
Elazığ	974
Ordu	962
Kütahya	890
Erzurum	856
Van	850
Zonguldak	832
Sivas	804
Çorum	802
Çanakkale	753
Düzce	736
Uşak	691
Giresun	687
Mardin	677
Osmaniye	671
Adıyaman	644
Batman	641
Rize	607
Aksaray	602
Nevşehir	559
Edirne	517
Isparta	505
Kırklareli	485
Kastamonu	481
Yozgat	475
Amasya	445
Niğde	423
Bolu	406
Karaman	393
Yalova	386
Burdur	364
Şırnak	345
Bartın	303
Karabük	299
Bilecik	291
Bingöl	281
Sinop	280
Erzincan	278
Kırşehir	260
Artvin	244
Kırıkkale	240
Siirt	233
Bitlis	216
Ağrı	213
Çankırı	212
Muş	192
Kars	177
Iğdır	162
Gümüşhane	127
Kilis	119
Hakkari	117
Tunceli	93
Bayburt	77
Ardahan	57
Tamsayım toplamı	**38.698**

Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Adana	1.677
Ankara	1.982
Antalya	1.745
Bursa	1.838
Denizli	1.507
Diyarbakır	1.422
Gaziantep	1.472
İstanbul	2.132
İzmir	1.881
Kayseri	1.440
Kocaeli	1.737
Konya	1.658
Mersin	1.572
Muğla	1.478
Trabzon	1.393
ÖrneklemToplam	**24.934**
Tokat (Pilot İl)	704
Samsun (Pilot İl)	1387
Araştırmada Seçilen Toplam işyeri	**65.723**

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam+\text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus} \text{ x } 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\textbf{\textit{İstihdam Oranı}} = \frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı $= \frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı $= \frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. *Emekli:* Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı $= \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus - (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı $= \frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}} \times 100$

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9

Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2
Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5

Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı									
İmalat									
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı									
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri									
İnşaat									
Toptan ve perakende ticaret									
Ulaştırma ve depolama									
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri									
Bilgi ve iletişim									
Finans ve sigorta faaliyetleri									
Gayrimenkul faaliyetleri									
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler									
İdari ve destek hizmet faaliyetleri									
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik									
Eğitim									
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri									
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor									
Diğer hizmet faaliyetleri									
GENEL TOPLAM									

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ADANA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Seyhan Mah. Karataş Cad. No:4 Yüreğir/ADANA
Tel: (0322) 321 15 95- (0322) 324 00 17
www.iskur.gov.tr